HISTORIIKKI

Kymenlaakson Ekonomit

LUKIJALLE

Ekonomiyhdistys ry:n Kymenlaakson alaosasto perustettiin 12. kesäkuuta 1945. Yhdistyksen tavoitteena oli toimia alueella asuvien ekonomien yhdyssiteenä ja valvoa heidän niin ammatillisia kuin sivistyksellisiä etuja. Toukokuun 9. päivänä 1951 yhdistys päätettiin rekisteröidä ja liittää itsenäisenä jäsenyhdistyksenä lähiaikoina perustettavaan Ekonomiliittoon. Yhdistyksen uudeksi nimeksi sovittiin Kymenlaakson Ekonomit ry. Pienestä, 21-jäsenisestä alaosastosta on kasvanut monipuolinen ja aikaansa seuraava yhdistys, jossa on jo yli 300 jäsentä. Perinteisten koulutus- ja virkistystilaisuuksien sekä muiden etujen lisäksi yhdistys mahdollistaa jäsenilleen Suomen Ekonomiliitto - Finlands Ekonomförbund - SEFE ry:n edut ja palvelut.

Kymenlaakson Ekonomit ry:n 60-vuotisjuhlan kunniaksi haluttiin julkaista historiikki yhdistyksen tärkeimmistä tapahtumista ja asioista. Yhdistys antoi historiikin kirjoittamisen minun tehtäväkseni. Kymenlaakson Ekonomit ry:n toimintaan tutustuminen ja siitä kirjoittaminen on ollut hyvin motivoivaa ja mielenkiintoista. Yhdistyksen toimintakuvauksen lisäksi historiikki sisältää myös yleisiä ekonomeja koskevia asioita.

Haluan kiittää Kymenlaakson Ekonomit ry:tä saamastani tehtävästä. Erityisesti haluan kiittää niitä henkilöitä, joilta olen saanut arvokasta apua tiedonhankinnassa ja palautetta käsikirjoituksen loppuvaiheessa. Parhaimmat kiitokseni myös kirjoitustyön eri vaiheissa käydyistä myötämielisistä ja kannustavista keskusteluista.

Jaalassa maaliskuussa 2005

Salme Hintsala-Kauppi

Teksti	Salme Hintsala-Kauppi
Valokuvat	yksityiset kokoelmat ja Kymenlaakson Ekonomit ry:n arkisto
Taitto	Kymenlaakson AMK/graafiset palvelut/Tuija Helkiö
Painopaikka	Kymenlaakson AMK/graafiset palvelut 04/2005

SISÄLLYS

HUOM! Sivunumerot ovat väärin, ne tulevat korjatuksi ihan viimeisenä

ENSIMMÄINEN KAUPPAKORKEAKOULU 1
Nimi – ja oppiarvokysymys 1
Valmistuneilla ei omaa yhdistystä 2
Yhdessäolo luo yhteenkuuluvuutta 3

EKONOMILIITON JUURET 3
Ekonoomiyhdistyksen perustaminen 4

EKONOMIT MAANPUOLUSTUSTEHTÄVISSÄ 5
Sodan jälkeen 6
Jälleentapaamisjuhla 6

KYMENLAAKSON EKONOMIYHDISTYS PERUSTETAAN 6
Ensimmäiset paikallisosastot 6
Kymenlaakso kehittyy 7
Perustava kokous 12.6.1945 8
Pikkujoulu 1946 8

EKONOMILIITON PERUSTAMINEN 9

KYMENLAAKSON EKONOMIYHDISTYKSEN REKISTERÖINTI 1951 10
Johtokunta 10

KYMENLAAKSON EKONOMIT RY 10 VUOTTA 11

SUOMEN EKONOMIEN YHDISTYSTOIMINTA LAAJENEE 12
USA-nomit 12
NCF:n perustaminen 12

ALKUAIKOJEN KOULUTUSTOIMINTAA 13
Esitelmiä ja kielikursseja 13
Esitelmät osa kokousta myös Kymenlaaksossa 13
Koulutustoimintaa kerhojen kautta 14
Koulutustoiminta kehittyy 14

YHTEISTOIMINTAA MUIDEN YHDISTYSTEN KANSSA 14
Vierailu Lahdessa 1951 14
Retki Leningradiin 15
Yhteiskokouksia 15
Johtokuntien yhteiskokous 1980 15
VI vaalipiirin yhteispalaveri 2004 16

KYMENLAAKSON EKONOMIEN VAPAA-AJAN TOIMINTAA 17
Yritysvierailuja 17
Retki Lappeenrantaan 1949 17
Kevätretkiä 18
Retki Strömforsiin 19
Se kuuluisa moottorisaha 19
Koskenlaskutempaus 20
Mannerheimin jalanjäljissä 20
Varsovassa syksyllä 1999 21
Bussimatka Pietariin 2004 21

EKONOMILIITON ORGANISAATIOMUUTOKSIA 22
Toimintaorganisaatio laajenee 22
Muutoksia tilanteen mukaan 23

KYMENLAAKSON EKONOMIT RY 25 VUOTTA 24

KULTTUURIA JA HAUSKANPITOA 24
Teatteriretkiä 24
Pikkujouluteatteri 26
Venlan viihdettä 26
Perinteinen, akateeminen juhla 27

EKONOMIEN JULKAISUTOIMINTA 27
Ekonomi-lehti ja Ekonomiuutiset – Ekonomnytt 28
Muu tiedotustoiminta 29
Ekonomia-kirjasarja 30

EKONOMIKOULUTUS 30
Tutkintouudistuksia 30
Tutkintoasetus 1995 32
Ekonomikoulutus 2005 32

EKONOMIEN TYÖLLISTYMINEN 33
Toimenvälityspalvelu 33
Kehittämisehdotuksia 33
Toimenvälitys laajenee 34

TUTKIMUKSIA 36
Työmarkkinatutkimuksia 36
Ekonomiliiton jäsentutkimuksia 36
Jäsentiedusteluja Kymenlaaksossa 37
Ekonomiliiton palkkatutkimuksia 38
Kymenlaakson ekonomit asemaluokittain 39
Näköala tulevaisuuteen 39

EKONOMILIITON KOULUTUSTOIMINTA 40
Koulutusorganisaatio 41
Koulutuspalvelutoiminta 42
Konttoritekniikan kurssit 42
Seminaarit 43
Yhteistoiminta koulutuksessa alkaa 43
Kansainväliset kielikurssit 44
Ekonomipäivät 44
Informatiivinen koulutus 46

KYMENLAAKSON EKONOMIEN KOULUTUSTOIMINTA 46
Muistio 24.10.1984 46
Puhumaan oppii puhumalla 46
Huipulle terveenä 47
Päänsisäisiä asioita 47
Kupla, joka puhkeaa 48
Tervetuloa eurooppalaistumaan 49

OVATKO EKONOMIT JÄRJESTÖIHMISIÄ? 49
Koulutuspolitiikkaa 50
Ekonomijärjestöjen yhdentyminen 50
Taloudellista tietoa kaikille 51
Vaikea vuosi 1977 51

SEFE TYÖMARKKINAJÄRJESTÖNÄ 52
Työmarkkinatoimikunta 53
SEFE pääsee työmarkkinapiireihin 53

AKAVAAN LIITTYMINEN 54
Jäsenkunnan suhtautuminen Akavaan 55

KANNANOTTOJA 56
SEFEn IV kokonaissuunnitelmaluonnos 56

JÄSENISTÖSSÄ JÄRJESTÖN VOIMA 56
Kymenlaakson Ekonomit ry:n jäsenhankintakampanja 57
Jäsenkunta, -kriteerit, -edut ja –palvelut 1984 57
Ekonomin edut ja palvelut 2005 58

SEFE RY 50 VUOTTA 59

KYMENLAAKSON EKONOMIT RY 40 VUOTTA 59

SEFEN SYYSLIITTOKOKOUS 1988 6 0

SEFEN STRATEGIAPROSESSI 60
Jäsenistöä hyödyttävä koulutuspolitiikka 61

AKAVAN ALUETOIMINTA 61
KYMENLAAKSON EKONOMIEN VEROILTAMAT 62
Omatoimipaikkarekisteri 63
Veroiltamat 1986 – 1989 63
Verotus uudistuu edelleen 64
Veroiltamat aina ajan tasalla 65
Vuoden 1996 koulutustilaisuuden palautteet 66
Projekti Veroiltamat 2000 67
Veroiltamat 25 vuotta 68

KYMENLAAKSON EKONOMIT RY 50 VUOTTA 69

KYMENLAAKSON EKONOMIEN STIPENDIRAHASTO 69
Stipendi Kymenlaakson kehittämiseen 70

KALVOTON MIES KELVOTON 70
Sähköiseen aikaan 71

KYMENLAAKSON EKONOMIEN TOIMINTATEEMOJA 2000-LUVULLA
71

ENSIMMÄINEN KAUPPAKORKEAKOULU

Maailman ensimmäinen kauppakorkeakoulu perustettiin 1800-luvun puolivälissä Belgiaan. Samoihin aikoihin Suomen taloudellinen ja poliittinen herääminen alkoi. Suomi oli vielä tuolloin osa Venäjää, mutta kauppakorkeakouluasiassa ei jääty Euroopan takamaastoon. Korkeamman tason kaupallinen koulutus Suomessa aloitettiinkin jo vuonna 1904, jolloin Suomen Liikemiesten Kauppaopiston ylioppilasluokat perustettiin. Viisi vuotta myöhemmin 1909 aloitti toimintansa myös Högre Svenska Handelsläroverket i Helsingfors sekä Pohjoismaiden ensimmäinen kauppakorkeakoulu Tukholmassa.

Jo viime vuosisadan alussa kuten nykyäänkin Suomi seurasi tarkasti eri kulttuurimuotojen kehittymistä niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla, joten ei ollut yllättävää, että vain kaksi vuotta myöhemmin, vuonna 1911, ensimmäinen kauppakorkeakoulu perustettiin myös Suomeen Liikemiesten Kauppaopiston ylioppilasluokista. Kauppakorkeakoulu antoi mahdollisuudet ja loi hyvät puitteet kauppatieteellisen koulutuksen ja tutkintojen kehittämiseen. Ensimmäiseltä vuosikurssilta Helsingin Kauppakorkeakoulusta vuonna 1912 valmistui 18 päättötutkinnon suorittanutta henkilöä. Opintojen tieteellinen taso oli vielä suhteellisen vaatimaton, tutkinnolla ei ollut vielä varsinaista nimeä, eikä tutkinnon suorittaneilla oppiarvoa, mutta ekonomikunta oli syntynyt.

Nimi- ja oppiarvokysymys

Yksi vuoden 1923 tärkeimmistä keskusteluaiheista Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan oppilasyhdistyksen keskuudessa oli kauppakorkeakoulun tutkinnon suorittaneiden nimi- ja oppiarvokysymys. Sekä suomen- että ruotsinkieliset opiskelijat tekivät useita ehdotuksia, mutta mikään niistä ei saanut yleistä hyväksyntää. Yksi tällainen ehdotus oli nimen perään liitettävä kirjainyhdistelmä k.k.k.k., eli kauppakorkeakoulun käynyt. Lopulta asia ratkaistiin Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan ehdotuksesta äänestämällä. Vuonna 1928 opiskelijoiden keskuudessa järjestetyn äänestyksen vaalituloksen tarkistamista varten perustettiin toimikunta, johon kutsuttiin kaksi jäsentä ylioppilaskunnasta ja kaksi professoria opettajakunnasta. Puheenjohtajana toimi korkeakoulun rehtori, professori Wäinö Bonsdorff. Vaalin voitti ehdotus ”ekonoomi”, joka sai 67 prosenttia äänistä.

Virkanimestä sopiminen ei ollut helppoa. Neuvottelut käytiin Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan, Svenska Handelshögskolans Studentkårin ja Merkantila Klubben vid Åbo Akademis Studentkårin kesken. Pääkaupunkiseudun ruotsinkielisen ylioppilaskunnan edustajat ehdottivat kirjainlyhennystä, mutta Merkantila Klubbenissa haluttiin todellista titteliä. Pitkiksi venyneiden neuvottelujen tuloksena päädyttiin viimein yksimielisesti sanaan ekonoomi/ekonom kauppakorkeatutkinnon suorittaneiden virkanimeksi. Vuonna 1930 sekä Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta että opettajaneuvosto hyväksyivät päätöksen. Ruotsinkielisissä kauppakorkeakouluissa ammattinimikkeen eteen liitettiin sana diplom. Kesti kuitenkin kauan ennen kuin uusi arvonimi omaksuttiin yleiseen käyttöön, koska monilla jo kauppakorkeakoulusta valmistuneilla oli joku muu asemaa osoittava nimike, jota he olivat tottuneet käyttämään. Titteleinä olivat esimerkiksi kauppat. kand., johtaja, mainospäällikkö, prokuristi ja kamreeri. Virallisesti ekonomeja koskevat nimikkeet vahvistettiin vasta toisen maailmansodan jälkeen.

Valmistuneilla ei omaa yhdistystä

Useat tutkinnon suorittaneet toimivat valmistuttuaan edelleen opiskelijajärjestöissä, koska heillä ei ollut omaa yhdistystä. Opiskeluaika oli lyhyt, vain kaksi vuotta. Tämän seurauksena valmistuneiden osallistuminen opiskelijajärjestöjen toimintaan hidasti ylioppilaskuntien jäsenten vaihtuvuutta. Mutta vähitellen valmistuneiden omanarvontunto ja tutkinnon tunnettavuus kasvoivat. Perustutkinnon suorittaneiden keskuudessa heräsi halu oman yhdistyksen perustamiseen.

Ensimmäinen yhdistys muodostettiin Högre Svenska Handelsläroverkerin korkeakouluosastossa. Esimerkkiä seurasi vuonna 1924 ns. Grûndergruppen, joka perusti Seniorklubben Niordin. Klubi kuului osana Studentföreningen Niordiin, mutta myöhemmin senioriklubi itsenäistyi ja peri Niord-nimen. Nimi tarkoittaa skandinaavisen mytologian mukaan hedelmällisyyden, rikkauden ja meren jumalaa. Seniorklubben Niord r.f merkittiin yhdistysrekisteriin vuonna 1928.

Kun ekonom-titteli otettiin yleiseen käyttöön vuonna 1939, samalla yhdistyksen nimi muutettiin Ekonomföreningen Niord r.f:ksi. Myös Åbo Hankenin, virallisemmin Handelshögskolan vid Åbo Akademin tutkinnon suorittaneet järjestäytyivät. Motiivina senioriklubin perustamiseen oli tarve lisätä yhteistyötä opiskelijoiden ja jo tutkintonsa suorittaneiden välillä. Asiasta keskusteltiin jo vuonna 1930, mutta varsinainen yhdistys, Seniorklubben Merkur, perustettiin vasta helmikuussa 1935. Sekä jäsenyhdistykset Niord että Merkur toimivat vielä nykyäänkin, samoin vuonna 1928 perustettu opiskelijayhdistys Merkantila Klubben r.f.

Yhdessäolo luo yhteenkuuluvuutta

Noina aikoina, jolloin nuori ekonomikunta etsi paikkaansa yhteiskunnassa, Suomen historiassa oli tapahtunut merkittäviä asioita. Sortovuosien ahdistus, yhteiskunnalli-

nen kehitys teollisen ja teknologisen kehittymisen vanavedessä, sekä viimein Suomen itsenäistyminen vuonna 1917 loivat pohjaa aatteelliselle innostukselle, joka on kautta aikojen ollut tyypillistä akateemiselle maailmalle. Jo ensimmäisissä kauppakorkeakouluissa opiskelijat muodostivat tiiviin toverikunnan, jossa ei keskusteltu pelkästään yhteiskunnallisista asioista. Kaikki tunsivat toisensa, joten oli luonnollista, että opiskelijoiden keskuudessa syntyi pysyviä ystävyyssuhteita.

Yhteenkuuluvuuden tunnetta lisäsi myös ekonomikunnan vähäinen tunnettavuus. Myöskään kauppatieteitä eikä sen merkitystä isänmaan ja talouselämän kehittämisessä tunnettu vielä yleisesti. Jo perustetuissa, korkeakoulupohjaisissa yhdistyksissään ekonomit pitivät tiiviisti yhtä keskenään oman korkeakoulun ja sen opiskelijoiden kanssa, mutta eri korkeakouluyhteisöjen välillä yhteydenpito oli harvinaista. Yksi syy tähän oli 1920 - 1930-luvuilla vallinnut kieliriita Helsingin yliopistolla. Vaikka kieliriita ei koskenut kauppakorkeakouluja, epäilemättä sillä oli vaikutuksensa.

EKONOMILIITON JUURET

Kauppakorkeakoulututkinnon suorittaneet olivat tehneet useita yrityksiä oman yhdistyksen perustamiseksi. Entisten Kauppakorkeakoululaisten Yhdistys oli syntynyt jo vuonna 1917. Myöhemmin se tunnettiin nimellä Kauppakorkeakoululaisten Liikemiesyhdistys, mutta se ei vapaus/kansalaissodan aiheuttamien seurausten alla elänyt kauan. Yhdistyksen perustamiskysymys otettiin esille uudestaan vuonna 1930. Perustettiin toimikunta, mutta hanke raukesi mielipiteiden eroavaisuuteen. Ajatus omasta yhdistyksestä oli kuitenkin jo saanut niin paljon kannattajia, että kun joulukuussa 1934 pidettiin tutkinnon suorittaneiden yhteinen keskustelutilaisuus, kutsua tilaisuuteen noudatti 92 ekonomia. Kokouksessa valittiin kahdeksanjäseninen toimikunta valmistelemaan yhdistyksen perustavaa kokousta.

Hotelli Helsingin juhlakerroksessa 21.3.1935 pidetyssä kokouksessa päätettiin perustaa kauppakorkeakoulututkinnon suorittaneiden yhdistys ja hyväksyä sille toimikunnan esityksen mukaiset säännöt. Yhdistyksen nimiehdotuksia tehtiin useita, niistä keskusteltiin pitkään ja lopulta asia ratkaistiin äänestämällä. Tilanne kuvaa hyvin, kuinka vakiintumaton ekonomititteli tuolloin vielä oli. Sitä osoittaa myös pöytäkirja, jonka mukaan kukaan hallitukseen valittu henkilö ei käyttänyt ekonomititteliä. Lopulta nimiäänestyksen voitti toimikunnan ehdottama Ekonomiyhdistys, jonka kirjoitusasu muotoutui silloista ääntämistapaa noudattaen Ekonoomiyhdistykseksi.

Ekonoomi-titteli otettiin käyttöön vuonna 1930. Sitä sai käyttää myös kauppatieteellisen perustutkinnon suorittaneet. Kauppatieteiden kandidaatin tutkinto oli tuohon aikaan vertailukelpoinen yliopiston antaman filosofian maisterin tutkinnon kanssa.

Vuonna 1931 tohtorin tutkinto sisällytettiin kauppakorkeakoulun perussääntöihin ja kuusi vuotta myöhemmin suoritettiin Suomen ja Pohjoismaiden ensimmäiset kauppatieteiden tohtorin opinnäytteet.

Ekonoomiyhdistyksen perustaminen

Joulukuussa vuonna 1935 tummiin pukuihin pukeutuneet Ekonoomiyhdistyksen jäsenet astuivat sisään upeaan rakennukseen, jonka fasadissa loisti kullatuin kirjaimin Hotel Kämp. Se oli loistava hotelli kauniissa, kasvavassa Helsingissä. Hotel Kämp tunnettiin liikemiesten, kauppaneuvosten, valtiomiesten, poliitikoiden, runoilijoiden, kirjailijoiden, säveltäjien, lehtimiesten, hyvin toimeentulevien maanviljelijöiden, juristien ja asianajajien kohtauspaikkana. Yhdistyksen kokous pidettiin kuuluisassa peilisalissa, jossa Lassila & Tikanoja Oy tarjosi illallisen kokouksen osanottajille. Vaalean vihreäksi maalatut seinät ruskeiksi maalattuine pilareineen, taidokkaat kattomaalaukset, valtava kattokruunu, salin peräseinän jättimäinen peili ja paras mahdollinen asiakaspalvelu loivat loisteliaat puitteet kokoukselle. Paikasta tulikin ekonomikunnan suosima kokouspaikka.

Vastaperustetun Ekonoomiyhdistyksen säännöt olivat lyhyet ja ytimekkäät. Tarkoituksena oli, että ne mahtuisivat postikortin kääntöpuolelle. Vaikka säännöt olisivat antaneet mahdollisuuksia ristiriitaisiin tulkintoihin, sellaisia ei esiintynyt, koska yhdistyksen pääasia oli toiminta, eivätkä säännöt. Ekonoomiyhdistykseen syntyikin nopeasti valtakunnallisen järjestön piirteitä, jotka ovat ajan kuluessa vain vahvistuneet. Nykyinen SEFE ry (Suomen Ekonomiliitto – Finlands Ekonomförbund) laskee toimintansa alkaneen Ekonoomiyhdistyksen perustamisesta. Ekonoomiyhdistys ry tunnetaan nykyisin Helsingin Ekonomit ry:n (HEKO) nimellä.

EKONOMIT MAANPUOLUSTUSTEHTÄVISSÄ

Talvi- ja jatkosodan aikana vapaa järjestötoiminta Suomessa tyrehtyi lähes kokonaan. Jo syksyllä 1939 liikekannallepano vei suurimman osan miespuolisesta ekonomikunnasta asepalvelukseen. Naisekonomit osallistuivat maanpuolustustyöhön lähinnä ilmavalvonta-, muonitus-, kanslia- ja viestitehtävissä. Talouselämän vaikeuksista huolimatta ekonomien työllisyys sodan aikana oli hyvä. Vuoteen 1943 mennessä naisekonomeja oli valmistunut jo 377 ja erityisesti heidän etenemisensä virkauralla parani olennaisesti sodan aikana.

Monia jo suunniteltuja hankkeita ja uudistuksia oli siirrettävä, mutta sodan vaikeissakin olosuhteissa koulutustoimintaa yritettiin kehittää. Vuonna 1941 kaupp. tri h.c. Eino Hirvosen tutkielma Kauppakorkeakoulun ohjelman kehittäminen ja laajentami-

nen hyväksyttiin korkeakouluille luovutettavaksi. Tutkielmassa ehdotettiin opintojen pidentämistä kolmevuotisiksi ja mahdollisuutta erikoistua viimeisenä opintovuonna. Mahdolliset vaihtoehdot olivat kaupan osasto, teollisuusosasto, pankki- ja vakuutusosasto, konttori-teknillinen osasto, hallinnollinen osasto ja ulkomaankaupan osasto. Samana vuonna, välirauhan aikaan, valmistui Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan talo. Ekonomiyhdistyksellä oli hyvät perusteet kutsua taloa omakseen, koska osa taloprojektia innokkaasti ajaneista ekonomeista oli rahoittanut hanketta henkilökohtaisilla takauksilla ja liike-elämältä lahjoituksina hankituilla varoilla. Ekonomiyhdistys sai talosta riittävät tilat toimistolleen, myös kerho- ja kokoustilojen käyttö oli sallittua.

Sodan jälkeen

Rauhan palattua puute lähes kaikesta leimasi kansalaisten elämää. Virallisten tietojen mukaan kaupunkilaisväestön määrä nousi vuonna 1947 noin miljoonaan henkilöön. Heti sodan jälkeen elintarviketilanne oli huono ja osa maamme väestöstä eli elintarvikekorttien varassa. Pahinta kuitenkin oli pelko maan tulevaisuudesta. Vaikka itsenäisyys oli säilynyt, sitä ei heti sisäistetty, koska kansalaiset paneutuivat sodan runteleman maan rakentamiseen ja sotakorvauksien maksamiseen. Ajalle ominaista oli peräänantamattomuus, sisu ja kansan yhtenäisyys; koti, uskonto ja isänmaa. Suomi menetti talvi- ja jatkosodassa siviiliuhrien lisäksi noin 80 000 sotilasta. Ekonomikunta menetti 197 ekonomin tutkinnon suorittanutta tai opiskelijaa. Ekonomijärjestöt järjestivät keräyksen sodassa kaatuneiden ekonomiveljiensä omaisten hyväksi. Keräys tuotti hyvän tuloksen.

Jälleentapaamisjuhla

Heti sodan jälkeen ekonomien tärkeimpiä tavoitteita oli päästä takaisin työhön, päivittää ammatillinen osaaminen ja saada yhteys pitkän erossa olon jälkeen muihin ekonomeihin. Kenttäharmaat vaihtuivat juhlapukuihin 20.1.1945, kun Ekonoominaisten kerho järjesti jälleentapaamisjuhlan Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan talossa. Samana vuonna järjestettyihin kokouksiin osallistui ennätysmäärä jäseniä, keskimäärin 200. Kokoukset olivat tärkeitä informaatiotilaisuuksia, eikä osallistujien määrää vähentänyt edes takapenkillä usein istunut Valpon edustaja, kuten muissakin isänmaallisiksi epäiltyjen järjestöjen kokouksissa. Kun Pariisin rauhansopimus allekirjoitettiin vuonna 1947, Suomen ja Neuvostoliiton välillä alkoi uusi kehitys: valvontakomissio poistui Suomesta ja porvariston asema vahvistui.

KYMENLAAKSON EKONOMIYHDISTYS PERUSTETAAN

Ensimmäiset paikallisosastot

Tulevan valtakunnallisen liitto-organisaation perustamisen alku luotiin, kun ensimmäiset paikallisosastot perustettiin vuonna 1936 Ouluun, vuonna 1937 Jyväskylään, Viipuriin, Vaasaan, Kuopioon ja Tampereelle sekä vuonna 1938 Turkuun. Jäsenmäärät sekä suomen- että ruotsinkielisissä ekonomijärjestöissä olivat kasvaneet. Vaikka yhteenkuuluvuuden tunne oli jäsenmäärän kasvun myötä heikentynyt, toverihenki oli kuitenkin säilynyt vahvana.

Paikallisosastojen edustajat pitivätkin jo vuonna 1937 ensimmäisen neuvottelukokouksen, missä suunniteltiin valtakunnallista ekonomitoimintaa. Kokouksesta tuli jokavuotinen. Kaksi vuotta myöhemmin kokouksesta tehtiin sääntömääräinen valtuuskunta. Samanaikaisesti virallisten paikallisosastojen perustaminen tehtiin sääntömuutoksella mahdolliseksi. Jäsenyys ekonomiyhdistyksissä edellytti kauppakorkeakoulututkinnon suorittamista, mutta vuonna 1938 Ekonoomiyhdistys hyväksyi myös Suomen Liikemiesten Kauppaopiston ylioppilasluokkien tutkinnon suorittaneet jäsenikseen.

Sodan jälkeen ekonomijärjestöjen julkaisu- ja muu järjestötoiminta oli jatkunut vireänä. Etenkin järjestöjen lehdet Ekonoomi (vuodesta 1946 lähtien Ekonomi) ja Affärsteknisk Revy panostivat lehtien toimittamiseen. Ajankohtaisten artikkelien lisäksi julkaistiin järjestöuutisia ja jäsenten lähettämiä kirjoituksia. Uusia Ekonoomiyhdistys ry:n paikallisosastoja perustettiin. Yksi näistä osastoista oli vuonna 1945 Kymenlaaksoon perustettu alaosasto. Uusia osastoja perustettiin vuonna 1945 myös Kajaaniin, vuonna 1946 Lahteen, Lappeenrantaan ja Pohjois-Karjalaan, vuonna 1948 Etelä-Savoon, Lappiin, Savonlinnaan sekä vuonna 1949 Etelä-Hämeeseen ja Raumalle.

Kymenlaakso kehittyy

Kymenlaaksosta alkoi 1860-luvulla suomalaisen talous- ja yhteiskuntaelämän nykyaikainen teollistumis- ja muutosprosessi. Maakunnasta kehittyi johtava metsäteollisuusalue, vaikka maakunnan maataloutkin on pidetty merkittävänä. Kymenlaaksossa sijaitsivat myös tärkeät vientisatamat Kotka ja Hamina. Teollistuneilla alueilla väkiluku lisääntyi ja tämä vilkastutti Kymenlaakson muitakin elinkeinoja. Toisen maailmansodan jälkeen mm. palveluammateissa (kauppa, liikenne, rahoitustoiminta ja muut palvelut) toimiva väestö kasvoi Kymenlaaksossa yli 100 %. Ei siis ollut yllättävää, että Kymenlaaksossa asuvat ekonomit halusivat perustaa yhdistyksen, joka toimisi yhdyssiteenä alueella asuvien kauppakorkeakoulussa ekonomin tai kirjeenvaihtajan tutkinnon suorittaneiden kesken ja valvoisi heidän niin ammatillisia kuin sivistyksellisiä etuja.

Perustava kokous 12.6.1945

Ekonoomiyhdistys ry:n Kymenlaakson alaosaston perustava kokous pidettiin Enso-Gutzeit Oy:n toimistossa Kotkassa 12. kesäkuuta 1945. Tilaisuuteen osallistui 21 paikallista ekonomia ja yksi Helsingin Ekonoomiyhdistys ry:n edustaja. Perustavaan johtokuntaan kuuluivat ekonomit Osmo Heiliö, Pentti Immonen ja Pentti Öintilä Kotkasta, Unto Aarnio Myllykoskelta sekä Eino Viljanen Karhulasta. Kokouksen puheenjohtajana toimi Pentti Immonen ja sihteerinä Pentti Öintilä. Uuden, rekisteröimättömän alaosaston kotipaikaksi valittiin Kotkan kaupunki. Jäsenmaksuksi määrättiin 100 markkaa, josta puolet jäi paikallisosaston käyttöön. Loput 50 markkaa käytettiin Helsingin Ekonoomiyhdistyksen toiminnan tukemiseen. Perustavan kokouksen jälkeen Ekonoomiyhdistyksestä käytettiin Ekonomiyhdistys nimeä.

Ensimmäisen vuoden toiminta oli suhteellisen hiljaista. Johtokunta päättikin lokakuun kokouksessa nimetä yhdyshenkilöt Myllykoskelle, Sunilaan, Karhulaan ja Kotkaan lähinnä yhteydenpitoa ja jäsenhankintaa varten. Samassa kokouksessa päätettiin ehdottaa Ekonomiyhdistys ry:lle, että Kuusankosken ja Kouvolan alueet jätettäisiin osaston lopullisen toiminta-alueen ulkopuolelle. Mutta jo seuraavana vuonna toiminta-alueeseen hyväksyttiin myös Hamina, Inkeroinen ja Kouvola.

Ekonomiyhdistys ry tuki Helsingin ulkopuolelle perustettujen osastojen toimintaa mm. lähettämällä tunnettuja luennoitsijoita niiden kokouksiin. Vuonna 1945 ainoa yhteinen tilaisuus pidettiin joulukuussa, kun Kymenlaakson osasto osallistui Kotkan Kauppakamariyhdistyksen kokoukseen. Päivällisen jälkeen kauppatiet. kand. Jorma Jalava kertoi uudesta kirjanpitolaista ja ministeri Rainer von Fieandt selosti Suomen rahataloudellisesta kehityksestä. Tilaisuuteen osallistui 10 osaston jäsentä. Vuoden 1945 lopussa Ekonomiyhdistys ry Kymenlaakson paikallisosaston jäsenmäärä oli 22 ja osaston kassassa rahaa 840 markkaa.

Pikkujoulu 1946

Seuraavan selostuksen Ekonomiyhdistys ry Kymenlaakson alaosaston pikkujoulun vietosta Myllykoskella ovat allekirjoittaneet yhdistyksen puheenjohtaja A. Saarto ja sihteeri P. Öintilä. Kirjoituksen on todennäköisesti laatinut sihteeri Öintilä.

> *”Sittenkun oli herätetty ajatus, että osaston olisi hauska kokoontua joskus yhteiseen illanviettoon rouvatkin mukaanotettuina, päätettiin pitää yhteinen pikkujoulu 23/11-46 Myllykoskella, Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n virkailijakerholla. Sovittuna päivänä n. klo 19,00 saapuikin virkailijakerholle runsaslukuinen joukko, jossa yksin kappalein lukien havaittiin olevan kaikki-aan 28 henkeä, niistä osastoon välittömästi kuulumattomia rouvia 8. Alkuesittelystä selvittyä siirryttiin jouluasuisen ruokasalin puolelle, jonne oli varustettu vallan erinomainen ateria. Paikallisena isäntänä ekon. Aarnio lausui kaikki saapuneet tervetulleiksi toivottaen hauskaa iltaa. Puuropuheessaan puheenjohtaja, ekon.*

Saarto selvitti, kuinka ajatus tällaisen yhteisen pikkujoulun viettämisestä oikeastaan oli lähtöisin rouvaväen taholta, joka kotikeskusteluista oli tullut kovin uteliaaksi tutustumaan osaston muihinkin jäseniin. Tämän jälkeen puhujan ehdotuksesta jokainen seisomaan nousten varmuuden vuoksi vielä esitteli itsensä läsnäolijoille.

Aterian aikana soitteli ekon. Aarnio pianolla, esittäen sekä soolokappaleita että säestäen yhteislaulua. Ja sitten saapui Korvatunturilta hilpeä joulupukki lahjoineen, joista liikeni jokaiselle jotakin, niin kilteille kuin tuhmillekin. Illan kuluessa esiintyivät vielä myllykoskelaiset "Sointu-Siskot", jotka tilaisuutta hyväksi käyttäen puvuillaan samalla mainostivat Yhtyneitten tuotteita. Edelleen kuultiin mies-trion lauluesityksiä. Rattoisa pikkujoulun vietto jatkui tanssin ja laulun merkeissä aina klo 2.30:een, jolloin erikoisesti tilattu moottorivaunu lähti asemalta vieden vieraat mukanaan."

EKONOMILIITON PERUSTAMINEN

Kun Ekonomiyhdistyksen toiminta oli laajentunut lähes koko maan kattavaksi, pääkaupunkiseudun ulkopuolisissa osastoissa ei oltu tyytyväisiä yhdistyksen Helsinki-keskeisyyteen. Yhdistyksen muuttamista liittomuotoiseksi vaativat ensimmäisinä mm. Tampereen osasto ja Porin Seudun Ekonomit. Aluksi ehdotettiin sellaista liittoa, johon kuuluisivat sekä suomen- että ruotsinkieliset ekonomit, mutta helsinkiläisten lisäksi myös Niord ja Merkur torjuivat ehdotuksen. Liittosuunnitelmat kuitenkin etenivät nopeasti, sillä jo kahden vuoden kuluttua 1950 yhdistyksen syyskokous hyväksyi periaatepäätöksen Ekonomiliiton perustamisesta.

Seurauksena oli, että useat paikallisosastot alkoivat rekisteröityä itsenäisiksi yhdistyksiksi. Ekonomiliiton perustamispäätöspöytäkirjan allekirjoitustilaisuudessa 14.3.1951 oli läsnä jo kymmenen itsenäistä jäsenyhdistystä. Toiveet yhdistyksissä olivat korkealla, koska Ekonomiliiton päätavoitteina olivat ekonomiyhdistysten omaleimainen toiminta ja Helsinki-keskeisyyden vähentäminen, joka käytännössä kuitenkin oli vaikea toteuttaa. Syynä tähän oli ennen kaikkea se, että yli puolet jäsenkunnasta oli Helsingin talousalueelta. Tämän johdosta helsinkiläisillä oli äänienemmistö liittokokouksissa, koska jäsenyhdistysten äänimäärä oli suoraan verrannollinen jäsenmäärään.

KYMENLAAKSON EKONOMIYHDISTYKSEN REKISTERÖINTI 1951

Kun Ekonomiyhdistys ry:n Kymenlaakson osaston vuosikokouksessa Kotkan Klubilla 7.3.1951 esitettiin yhdistyksen liittymistä rekisteröitynä, itsenäisenä yhdistyksenä lähiaikoina perustettavaan valtakunnalliseen Ekonomiliittoon, ehdotusta kannatettiin yksimielisesti. Varsinainen päätös asiasta tehtiin toukokuun 9. päivänä pidetyssä yhdistyksen perustavassa kokouksessa. Ekonomiliitto ry:n paikallisen, rekisteröidyn jäsenyhdistyksen kotipaikkana oli Kotka ja yhdistyksen nimeksi sovittiin Kymenlaakson Ekonomit ry. Ekonomiliiton lähettämä sääntöehdotus hyväksyttiin yhdistyksen säännöiksi.

Johtokunta

Yhdistyksen hallituksena toimi johtokunta, johon kuului puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, jotka yhdistys valitsi vuosikokouksessaan, sekä kuusi jäsentä. Yhdistyksen toiminnan alussa johtokuntaan valittiin vuodeksi kerrallaan, mutta myöhemmin heidät valittiin kahdeksi vuodeksi siten, että heistä eroaa ensimmäisenä vuotena arvan perusteella kolme ja sen jälkeen vuosittain erovuorossa olevat. Johtokuntaan on kuulunut pääsääntöisesti puolet naisia ja miehiä, vaikka alkuvuosien johtokunnissa oli lähes yksinomaan miehiä. Tavoitteena on ollut, että johtokuntaan kuuluisi puolet etelästä, Kotka-Hamina-alueelta ja puolet pohjoisesta, Kouvola-Kuusankoski-alueelta, koska yhdistyksen sääntöjen mukaan sen toimialueena on koko Kymenlaakso. Kokoukset päätettiin pitää vuoron perään molemmilla alueilla.

Johtokunnan tehtävänä oli edustaa yhdistystä, toimia yhdistyksen tarkoituksen edistämiseksi, valita yhdistyksen virkailijat, valmistella kokouksessa käsiteltävät asiat, kutsua koolle kokoukset, panna toimeen kokouksissa tehdyt päätökset, pitää luetteloa yhdistyksen jäsenistä, hoitaa yhdistyksen rahavaroja ja muuta omaisuutta sekä huolehtia kirjanpidosta, valtuuttaa henkilöt, joilla on yhdistyksen nimenkirjoitusoikeus, laatia talousarvioehdotus seuraavaksi vuodeksi sekä toimittaa hyväksytty vuosikertomus ja tilinpäätös Ekonomiliitolle huhtikuun 1. päivään mennessä.

Perinteisesti johtokunta on pitänyt vuosittain kaksi sääntömääräistä kokousta, kevät- ja syyskokouksen. Muita kokouksia on pidetty tarpeen mukaan johtokunnan määräämänä aikana tai milloin vähintään viisi jäsentä, myöhemmin yksi kymmenesosa jäsenistä, on sitä kirjallisesti johtokunnalta pyytänyt. Yhdistys kutsuttiin vuosikokoukseen sääntöjen määräämällä tavalla, joko sanomalehti-ilmoituksella tai henkilökohtaisella kirjeellä, vähintään viisi päivää ennen kokousta. Vuodesta 1999 lähtien johtokunnasta on käytetty hallitus-nimitystä.

Jo Kymenlaakson Ekonomiyhdistyksen perustamisesta saakka yhdistys on lähettänyt edustajansa Ekonomiliiton järjestämiin kokouksiin. Yhdistyksen puheenjohtaja Jaakko Säilä osallistui Ekonomiliiton järjestämiin kokouksiin ja Ekonomipäiville vuoden

1955 aikana. Vuonna 1957 Ekonomiliiton johtokuntaan kuulunut ekonomi Samuli Purho edusti yhdistystä liiton syyskokouksessa ja kevätkokouksessa yhdistystä edusti yhdistyksen uusi puheenjohtaja, ekonomi Ahti Salonen. Kun Salonen vietti 50-vuotisjuhliaan 1967, Kymenlaakson Ekonomit ry:n johtokunta luovutti hänelle liiton viirin.

KYMENLAAKSON EKONOMIT RY 10 VUOTTA

Vuonna 1955 useat Kymenlaakson Ekonomit ry:n 88 jäsenestä osallistuivat Ekonomiliiton 20-vuotisjuhliin ja niiden yhteydessä pidettyihin Ekonomipäiviin. Kyseisenä vuonna Ekonomiliiton hallitus antoi ansiomerkin ekonomi Armas Saarrolle tunnustukseksi Kymenlaakson Ekonomiyhdistyksen hyväksi suorittamastaan ansiokkaasta työstä. Vuoden 1955 päätapahtumaksi muodostui kuitenkin Kymenlaakson Ekonomit ry:n 10-vuotisjuhlat, jotka pidettiin Myllykosken Tehtaat Oy:n virkailijakerholla. Ennen varsinaista juhlaa pidettiin kokous Ekonomiliiton sääntömuutosehdotuksesta. Ilta jatkui illallisella, jonka jälkeen katsottiin lyhytelokuva Ekonomiliiton 20-vuotisjuhlista. Kun järjestetty ohjelmaosuus oli ohitse, juhlavieraat jatkoivat juhlintaa seurustelun ja tanssin merkeissä.

SUOMEN EKONOMIEN YHDISTYSTOIMINTA LAAJENEE

USA-nomit

Uusia osastoja oli perustettu niin kotimaahan kuin ulkomaillekin. Alaosasto-organisaatio ulottui jo New Yorkiin saakka, jossa USA-nomit toimivat hyvin aktiivisesti. Jo osaston alkuaikoina vuonna 1948 he lähettivät mm. Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan vuosijuhlaan harvinaisia herkkuja, sata rasiaa savukkeita ja kymmenen purkkia kahvia. Lähetyksen mukana seurasi ohje: *”mursuille yksi savuke per nokka excellensit kaksi savuketta ja loput myytävä. Kahvi harkinnan mukaan, toki mursuille vain sumppua”.*

NCF:n perustaminen

Sodan aiheuttaman eristyneisyyden jälkeen ekonomit halusivat voimistaa yhteistyötä Pohjoismaiden välillä. Syyskuussa vuonna 1946 Pohjoismaiden ekonomijärjestöjen edustajat kokoontuivat Bergenissä, missä Ekonomiyhdistyksen puheenjohtaja Aulis Kauppinen teki ehdotuksen pohjoismaisen ekonomijärjestön perustamisesta. Vuotta myöhemmin Helsingissä pidetyssä kokouksessa perustettiinkin pohjoismainen ekonomiliitto, Nordiska Civilekonomförbundet. Se luotiin lähinnä yhteistoimintajärjestöksi. Keskeisiä toimintamuotoja olivat kokemusten vaihto ja yhteiset projektit, esim. Ekonomikongressi, joka pidettiin vuoron perään kunkin Pohjoismaan ekonomijärjestöissä. Helsingissä vuonna 1960 pidettyyn pohjoismaiseen Ekonomikongressiin osallistui Kymenlaakson Ekonomit ry:stä kymmenkunta ekonomia.

Pohjoismainen yhteistoiminta lähensi myös Suomen ekonomijärjestöjä toisiinsa, koska oli tarpeellista keskustella pohjoismaisista kysymyksistä ennen niiden esilletuloa NCF:ssä. Tätä varten perustettiin yhteinen ulkoasiainvaliokunta, joka sai käsiteltäväkseen myös ajankohtaisia sisäisiä asioita. Ekonomiyhdistys, Ekonomföreningen Niord ja Ekonomföreningen Merkur laativat yhteistoimintasopimuksen vuonna 1949. Perustettu ekonomijärjestöjen yhteistoimintavaliokunta oli ensi askel kohti vuonna 1973 tapahtunutta ekonomijärjestöjen yhdentymistä. Kun suomen- ja ruotsinkieliset ekonomijärjestöt yhdistyivät kävi yhteistoimintavaliokunta tarpeettomaksi. SEFE perusti ulkomaisia yhteyksiä hoitamaan ulkoasiaintoimikunnan, joka keskittyi lähinnä pohjoismaisten yhteyksien hoitamiseen. 1980-luvulla NCF:n toiminta määrällisesti vähentyi ja ideaaliset tavoitteet vaihtuivat käytännönläheisimpiin. Tämän jälkeen yhteistoimintaa pohjoismaisten ekonomijärjestöjen kesken ylläpitivät vain muutamat tehtävään valitut henkilöt. Pohjoismaista koulutuspoliittista yhteistyötä kuitenkin tehtiin NCF:n puitteissa myös seuraavina vuosina.

ALKUAIKOJEN KOULUTUSTOIMINTAA

Esitelmiä ja kielikursseja

Täydennyskoulutus, josta vuonna 1935 käytettiin esitelmä-nimitystä, oli yksi Ekonomiyhdistys ry:n ensimmäisistä toimintamuodoista julkaisutoiminnan ohella. Ekonomiyhdistys järjesti vuosittain 4-5 kokousta. Jokaisessa niissä pidettiin vähintään yksi ammatillinen esitelmä. Esitelmien merkitys oli olennainen osa kokouksia, sillä kokouksiin osallistujien määrä oli suuri, usein yli viisikymmentä henkilöä. Niordin kokouksissa pidettiin myös konttorikone-esittelyjä. Niord aloitti myös kielikurssit jäsenilleen hankkimalla heidän käyttöönsä Linguaphone-levyt. Lehtijulkaisut välittivät tietoa jäsenilleen sekä järjestötoiminnasta että täydennyskoulutuksesta.

Esitelmät osa kokousta myös Kymenlaaksossa

Erityisesti verotukseen liittyvät asiat ovat kiinnostaneet ekonomeja alusta alkaen. Verotus olikin yksi suosituimmista esitelmien aiheista myös Kymenlaakson alaosaston kokouksissa jo perustamista seuranneina vuosina. Muita aiheita olivat kauppakirjeenvaihtoon ja kirjanpitoon liittyvät asiat. Yleensä esitelmät herättivät vilkasta keskustelua ja esitelmöitsijät saivat vastata lukuisiin kysymyksiin.

Vuonna 1947 esitelmien aiheina olivat mm. Kymenlaakson aluesuunnitelma ja mainonta. Etenkin jälkimmäinen aihe oli erittäin ajankohtainen. Pitkäaikaisen säännöstelyn jälkeen kauppiaat saivat vähitellen vapautua tavaran jakelijan asemasta takaisin itsenäisiksi yrittäjiksi, jollaisia he olivat olleet ennen sotia. Esimerkiksi huhtikuun kokouksen yhteydessä Kotkassa, Erva-Latvala Oy:n toimitusjohtaja, ekonomi Keijola valaisi esitelmäänsä Mainonnan nykyhetken tehtävät ottamalla esimerkkejä markkina- ja mainostutkimuksista. Sotien jälkeen ihmiset olivat hyvin tiedonhaluisia.

Koululutustoimintaa kerhojen kautta

Ekonomiyhdistyksen ensimmäinen kerho, Vakuutusekonomien kerho, oli perustettu jo vuonna 1940. Seuraavana vuonna ekonomitoimintaan vaikuttivat myös Naisekonomien kerho, samoin Liikkeenjohdon kerho. Heti sodan jälkeen myös kerhotoiminta sai uusia ulottuvuuksia. Vuonna 1945 perustettiin Myyntimiesten kerho ja jäsenvärväykseen keskittynyt Kurssinvanhin-organisaatio. Metsänhoitajaekonomit ja Julkisen talouden ekonomit aloittivat kerhotoimintansa vuonna 1946. Kymenlaakson Ekonomiyhdistyksellä ei ole vastaavaa kerhotoimintaa ollut.

Koulutustoiminta kehittyy

Kauppat. tohtori Henrik Virkkusen ollessa Ekonomiliiton puheenjohtajana vuosina 1954 - 1956 koulutustoiminta kehittyi olennaisesti. Virkkunen oli myös Amer-Tupakka Oy:n hallituksen jäsen. Kun yhtiö jakoi vuonna 1955 osinkoa 750 000 markkaa, Virkkusen ehdotuksesta perustettiin koulutusrahasto ja -valiokunta, joka kehitti uuden koulutusmuodon, esitelmäsarjan. Vuosikymmenen lopussa tiettyä teemaa eri näkökulmista käsitteleviä esitelmäsarjoja oli jo kymmenen. Nämä yksinomaan Helsingin ulkopuolisten jäsenyhdistysten käyttöön tarkoitetut sarjat kohensivat kokouksien koulutusohjelman ajankohtaiseksi ja korkealaatuiseksi.

Ekonomi Severi Saarinen, erinomainen neuvottelija ja suhdetoimintamies, saattoi päätökseen Ekonomiliiton perustamisen, mutta hän oli myös mukana luomassa liitolle rahasampoa, Amer-Tupakka Oy:tä. Yhtiön jakama Boston-stipendi oli merkittävä koulutukseen liittyvä toimenpide. Stipendit tukivat mm. kauppatieteellisen alan tutkimuksia, opintomatkoja ja laudatur-tutkielmia. Ekonomiliitto päätti stipendien

suuruudesta ja valitsi myös stipendien saajat. Vuonna 1958 Amer-Tupakka Oy perusti Suomen Kulttuurirahaston, jonka kautta stipendit tämän jälkeen jaettiin. Tällä hetkellä Suomen Kulttuurirahasto on Suomen suurin apurahoja jakava yksityinen säätiö.

YHTEISTOIMINTAA MUIDEN YHDISTYSTEN KANSSA

Vierailu Lahdessa 1951

Vuoden 1951 marraskuussa Kymenlaakson Ekonomit ry:n omalla tunnuksella varustettuun linja-autoon kiipesi 30 yhdistyksen jäsentä ja matka tervehtimään Lahden ekonomeja alkoi. Iloisesti rupatellen ja yhteislaulun voimin matka taittui nopeasti. Lahden yhdistyksen puheenjohtaja, myyntipäällikkö Lindqvist oli vieraita vastassa Oululainen Oy:n pihalla. Runsautta notkuvan kahvitarjoilun jälkeen vieraille esiteltiin yrityksen tuotantolaitokset, leipomo ja kahvipaahtimo. Saman vierailun yhteydessä tutustuttiin myös Askon puusepänteollisuuteen, Joutjärvi Oy:n tehtaaseen ja Mallasjuoma Oy:n tehdasalueeseen, jossa yhdistyksen jäsenet pääsivät tekemään tuttavuutta Erikois-oluen kanssa. Viimeisenä vierailukohteena oli Lahden Lasitehdas. Vierailu Lahdessa päättyi Lahden ekonomien tarjoamaan päivälliseen Hennalan Upseerikerholla, josta tyytyväiset vieraat lähtivät vasta lähellä puoltayötä muistolahjat mukanaan paluumatkalle.

Retki Leningradiin

Kymenlaakson Ekonomit tekivät nelipäiväisen kevätretken Lahden Seudun ja Kaakkois-Suomen Ekonomien kanssa Leningradiin toukokuussa 1989. Sekä retkiohjelmaan että -järjestelyihin oltiin tyytyväisiä. Leningradissa sää suosi matkalaisia. Kaupunki näytti parhaat puolensa, mutta aikaisemmin siellä käyneet huomasivat perestroikan niin hyviä kuin huonojakin muutoksia kaupunkikuvassa.

Yhteiskokouksia

Ekonomi Tiilin aloitteesta ja johdolla pidettiin huhtikuussa 1960 Kauppakerholla Kouvolassa ensimmäinen ns. Etelä-Ryhmän yhteinen neuvottelutilaisuus. EteläRyhmään kuuluivat Lahden Seudun, Kaakkois-Suomen ja Kymenlaakson Ekonomiyhdistykset. Kokouksessa sovittiin yhteistyöstä näiden yhdistysten kesken. Jo saman vuoden syyskuussa Lahden Seudun Ekonomiyhdistys järjestikin yhteisen koulutus- ja tutustumistilaisuuden eteläryhmään kuuluville ekonomeille seuralaisineen. Vastaavia tilaisuuksia pidettiin myös Lahdessa 1960, Kotkassa 1962 ja

Lappeenrannassa 1965.

Johtokuntien yhteiskokous 1980

Kaakkois-Suomen, Kymenlaakson, Lahden Seudun, Savonlinnan Seudun ja Suur-Savon Seudun Ekonomit ry:n johtokuntien yhteiskokous pidettiin Lahden Seudun Ekonomit ry:n kutsumana Hotelli Valkealassa 14.3.1980. Kokouksen alusti Lahden Seudun Ekonomit ry:n puheenjohtaja Olli-Pekka Porkka. Hän kertoi, että kokouksen tarkoituksena oli tutustua naapurikaupunkien ekonomien toimintaan ja SEFEn odotuksiin jäsenyhdistyksille. Porkka ehdotti mahdollisuuksia, joilla voitaisiin yhteistyönä aktivoida jäsenkuntaa. Näitä olivat mm. ammatillinen edunvalvonta, koulutus ja jäsenhankinta. Alustuksen jälkeen johtokunnat selvittivät jäsenyhdistyksiensä toimintaa. Yhteistä kaikkien yhdistysten puheenvuoroille oli se, että toivottiin jäsenten aktiivisempaa osallistumista yhdistyksen toimintaan.

SEFEn puheenjohtaja Panu Haapala kertoi liiton toiminnasta ja sen jäsenistöstä. Hän korosti puheessaan, kuinka tärkeää työsuhdetoiminta on. Liiton työmarkkinapäällikkö Markku von Hertzenin esittämistä neljästä näkökohdasta taas keskusteltiin vielä kokouksen jälkeenkin illallispöydässä. Hän kertoi, että liitto on päätöksentekijä, eikä liitto ole liitto ilman jäsenyhdistyksiä. Liiton on saatava tietoa kentältä, koska ilman jäsenyhdistysten panosta on vaikeaa luoda kenttäorganisaatiota. Yhdistysten olisi tunnettava jäsenensä voidakseen toimia. Lopuksi Hertzen puhui liiton toimintatukimäärärahasta ja sen saamisen perusteista. Yleisen keskustelun jälkeen kokous päättyi yhteiseen illalliseen.

VI vaalipiirin yhteispalaveri 2004

Vuonna 1955 Ekonomiliitto laati ensimmäisen vaalipiirijärjestelmän. Sen mukaan jäsenyhdistykset ryhmiteltiin ensin seitsemään, myöhemmin yhdeksään vaalipiiriin. Näissä vaalipiireissä tuli hallituksen jäsenpaikka vuoronperään kunkin yhdistyksen täytettäväksi. Nykyisin voimassa oleva vaalipiirijärjestelmä on vuodelta 1973. Kymenlaakson Ekonomit ry kuuluu VI vaalipiiriin, jossa kukin yhdistys saa liittohallitusedustajan aina kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Yhteistoiminta tähän vaalipiiriin kuuluvien yhdistysten kesken oli olematonta 90-luvulla. Tuolloin ei järjestetty yhtään yhteistä tilaisuutta. Vaalipiiriin kuuluu Kymenlaakson Ekonomit ry, Lahden Seudun Ekonomit ry ja Etelä-Karjalan Ekonomit ry (ennen vuotta 1992 Kaakkois-Suomen Ekonomit ry). Kymenlaakson Ekonomit ry:n yhtenä toimintateemana on vuodesta 2001 lähtien ollut yhteistyön lisääminen sekä lähialueilla että samassa vaalipiirissä sijaitsevien ekonomiyhdistysten kanssa. Toimintateemaa on toteutettu järjestämällä VI vaalipiirin yhteispalaverit Suomen Urheiluopistolla Vierumäellä vuosina 2003 ja 2004. Näissä yhteistyössä SEFEn kanssa pidetyissä tilaisuuksissa pohdittiin ajankohtaisten asioiden lisäksi yhteistoiminnan kehittämistä SEFEn ja paikallisyhdistysten välillä.
Sanotaan, että historia toistaa itseään. Lähes sata vuotta sitten ekonomit muodostivat

tiiviin toverikunnan, jossa kaikki tunsivat toisensa. Koska vuonna 2004 vain hyvin harvat jäsenet tunsivat toisensa, kaivattiin taas perinteistä, läheisempää yhteishenkeä ja -toimintaa, jota olisi mukava tehdä tuttujen ihmisten kanssa. Jäsenyhdistykset nähtiin alueensa äänitorvena, jolla olisi mahdollisuus toimia myös paikallisina vaikuttajina ja kannanottajina alueellisissa talouteen liittyvissä kysymyksissä. Pohdittiin, voisiko paikallisyhdistys nostaa jäsenistönsä kiinnostusta yhdistyksen toimintaan mm. hankkimalla alueellisia etuja jäsenistölle.

KYMENLAAKSON EKONOMIEN VAPAA-AJAN TOIMINTAA

Yritysvierailuja

Koska osaston kotikaupunkina oli Kotka, oli luonnollista, että ensimmäisinä toimintavuosina yritysvierailut kohdistuivat lähinnä Kotkan alueelle mm. A. Ahlström Oy:n Karhulan tehtaisiin, Enso Gutzeit Oy:n pääkonttoriin, The Insulite Co of Finland Oy:n tehtaaseen, sekä Sunila Oy:n että Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n tehtaisiin ja toimistoihin. Osaston toiminnan laajentuessa yritysvierailut tehtiin koko Kymenlaakson alueelle. Vierailut kuitenkin vähenivät, kun kaikissa huomattavimmissa teollisuuslaitoksissa oli käyty, eikä osaston jäsenmäärän kasvaessa haluttu kuitenkaan vielä aloittaa toista kierrosta.

Retki Lappeenrantaan 1949

Ekonomiyhdistys ry:n Kymenlaakson osaston vierailu Lappeenrannassa syyskuussa 1949 kiinnitti myös lehdistön huomion. Useat Lappeenrannan seudun lehdet kirjoittivat vierailusta hyvinkin yksityiskohtaisesti. Niin Chymos Oy:n, Kaukas Oy:n kuin Paraisten Kalkkivuori Oy:n Lappeenrannan tehtaat ja niiden toiminta tulivat tutuiksi kymenlaaksolaisille ekonomeille. Vierailuun kuului myös yhteinen illanvietto Karhusaaren paviljongilla, jossa erinomaisen saunan jälkeen nautittiin Paraisten Kalkkivuori Oy:n tarjoamasta illallisesta. Ilta kului rattoisasti soiton ja laulun merkeissä pikkutunneille asti. Aamulla Paraisten Kalkkivuori Oy:n tehdaslaitoksiin tutustumisen jälkeen tarjottu silliaamiainen maistuikin niin lappeenrantalaisille virkaveljille kuin vieraille erinomaiselle.

Vuosien kuluessa Kymenlaaksoon rakennettiin uusia tehtaita ja yritysvierailut niihin olivat osa yhdistyksen toimintaa. Osallistuminen vierailutilaisuuksiin oli usein aika vähäistä. Yhdistys kuitenkin yritti saada retkille mahdollisimman monta osallistujaa. Yksi tällaisista keinoista oli ilmainen yhteiskuljetus, jollainen järjestettiin mm. vuonna 1963 ns. Etelä-Ryhmän vierailutilaisuuteen Lahteen, mutta vain 16 yhdistyksen

jäsentä osallistui tilaisuuteen. Kyseisen vierailupäivän aikana tutustuttiin mm. Oululainen Oy:n leipomoon ja Upo Osakeyhtiön tehdaslaitokseen.

Useat retket ja suunnitellut tapahtumat eivät ole toteutuneet osanottajien puutteen vuoksi. Esimerkiksi vuonna 1979 Kymenlaakson Ekonomit ry lähetti vierailupyynnön Utin varuskuntaan. Jäsenkunnassa oli huomattava määrä reservin upseereita ja aliupseereita. Everstiluutnantti Kari Hämäläinen vastasi kirjeeseen. Mukana seuranneessa ohjelmassa oli luvassa mm. laskuvarjohyppynäytös ja kuljetuslentolaivueen yleisesittelyä. Ekonomien toivottiin myös osallistuvan iltatilaisuuteen Upseerikerholla. Yhdistyksen jäsenistö kuitenkin osoitti niin laimeaa mielenkiintoa vierailuun, että se peruutettiin.

Kevätretkiä

Yhdistyksellä on ollut tapana järjestää vuosittain kevätretki johonkin Kymenlaakson mielenkiintoiseen tutustumiskohteeseen. Usein retket ovat suuntautuneet kohteisiin, joista myöhemmin on tullut suosittuja turistinähtävyyksiä. Retkien yhteydessä on järjestetty myös omaa asiaohjelmaa ja samalla vietetty mukavaa yhdessäoloa, jos tilat tällaiseen ovat olleet käytettävissä.

■ Kevätretki Haapasaareen tehtiin aaltojen laivaa keinutellessa vuonna 1990. Perillä tutustuttiin Haapasaaren kirkkoon ja ihailtiin kaunista saarimaisemaa.

Keväällä 1977 vierailun kohteena oli Verlan tehdasmuseo, joka ei ollut vielä tuohon aikaan niin suosittu turistinähtävyys kuin 19 vuotta myöhemmin, jolloin tehdasmuseo hyväksyttiin Unescon maailmanperintöluetteloon. Vuonna 1979 tutustuttiin Sippolan metsäkouluun. Retkelle osallistui 32 henkilöä. Onnistuneen retken ohjelmassa oli kouluvierailun lisäksi luontopolku, hyvä ruoka ja orkesteri, joka soitti keskiyöhön asti. Kevätretki Ylämaan jalokivikylään tehtiin vuonna 1983. Nykyisin tapahtuma tunnetaan Ylämaan jalokivimessujen nimellä.

Retki Strömforsiin

Jo pitkään suunnittelun alla ollut kevätretki Strömforsiin, jossa on kuvattu suosittu TV-sarja Vihreän kullan maa, toteutui 21.5.1982. Jäsenkirjeen 4/1982 mukaan ohjelmassa oli historiaa ja nykyaikaa, romantiikkaa ja arkipäivää, ulkoilua ja sisäilyä sekä tanssia kansainvälisesti tunnettujen muusikkojen tahdissa. Isäntänä toimi A. Ahlström Osakeyhtiö, Strömforsin tehdas, joka tarjosi illallisen juomineen viihtyisästi virkailijakerholla. Retkelle osallistui 22 jäsentä ja 16 seuralaista. He tekivät yhteistyönä oheisen matkakertomuksen varmuuden vuoksi jo menomatkalla.

”Ruma retkemme Strömforsiin perjantaina 21.5.1982.
Hömelö seurueemme aloitti sisäriittoisen kevätretkemme Strömforsiin kauniilta Kuusankoskelta klo 16.45. Aurinkoinen sää enteili lonkeroista iltaa ja kalmankalpeaa iltayötä. Saavuimme kainoon Kouvolaan kello 17.00. Tuoksuva joukkomme kasvoi seitsemällä kokonaisvaltaisella matkalaisella. Täysin varustein, pilviset muonat vielä tallella, suunnistimme etelän kevääseen... Tunnelma oli villi ja joukkomme ahkeralla laulutuulella. Vihreä matka jatkui halki kesäisen Kymenlaakson, piipahdimme raihnaalla Myllykoskella ja sievässä Inkeroisissa. Kymen Motellille saavuimme vitsikkäästi aikataulussa pysyen kello 17.45. Mutkikas bussimme jatkoi kohti Karhulaa, josta poimimme kyytiin viimeiset lämpimät retkeläiset. Matkalla nautiskelimme sinisiä eväitä uniseen janoomme ja hiukan myös keväiseen nälkäämme. Ujo bussimme oli täynnä kevättunnelmaa, kun saavuimme mukavaan Strömforsiin. Siellä rahakkaat tervetuliaisboolit jo odottelivat köyhien isäntiemme viheliäisesti tarjoilemina. Näinköhän paluumatka sujuu samoissa ongelmallisissa tunnelmissa.”

Se kuuluisa moottorisaha

Kesäkuun 13. päivänä 1987 toteutettiin yhdistyksen entisen puheenjohtajan Ahti Nuottimäen pitkäaikainen haave. Yhdistys teki kesäretken Valkealan metsiin Tehdaspuu Oy:n johdolla Kaakkois-Suomen Ekonomien kanssa. Luontopolku ja kahvit erämaan helmassa houkutteli paikalle 25 metsäasioista kiinnostunutta henkilöä. Retken päätteeksi pidetyssä iltatilaisuudessa kaakkoissuomalaiset kollegat lahjoittivat yhdistykselle vähän käytetyn moottorisahan. Keltainen, hopealaatoin koristeltu Mcgullock

-merkkinen moottorisaha oli saanut upouudet, oranssin väriset terässuojukset. Tulevat puheenjohtajat, etenkin naiset, saisivat aina tuulahduksen metsästä sahaa hoitaessaan. Kuten silloinen puheenjohtaja Eija Hämäläinen sanoi Kaakkois-Suomen Ekonomit ry:n puheenjohtaja Jyrki Aholalle lähettämässään kiitoskirjeessä: *"Moottorisaha kädessä töihin asteleva naisekonomi lakoonnuttaa raavaampienkin metsänhoitajien joukot."*

Vuoden 1994 puheenjohtaja Risto Kuusisto luovuttaa moottorisahan yhdistyksen uudelle puheenjohtajalle Kai Koskelle.

Vuoden 2004 loppuun saakka moottorisaha vaelsi puheenjohtajan kaapista toiseen. Mukavat olivat varmasti ne olosuhteet, jossa tämä lahjaesine vastaanotettiin, mutta vuonna 2004 valittu uusi puheenjohtaja Eija Kemppilä halusi moottorisahan aktiivisempaan käyttöön. Hän soitti entisille puheenjohtajille, Leila Sistoselle ja Krista Sompille. Heidän luvallaan Kemppilä luovutti haikeasti hymyillen jo elinkaarensa loppuun tulleen moottorisahan uusiokäyttöön; osina kierrätykseen. Vain moottorisahasta irti ruuvattu hopealaatta välkehtii edelleen yhdistyksen puheenjohtajalta toiselle.

Koskenlaskutempaus

Kevätretki Aholan lomalaitumen järjestämään koskenlaskutempaukseen toukokuussa 1996 oli menestys. Retkelle osallistui 26 henkilöä. Yhdistyksen sihteerin Leila Sistosen kirjoittama yksityiskohtainen seikkailukertomus valokuvineen julkaistiin Ekonomi-lehdessä. Tässä katkelma kertomuksesta:

”Heti ensimmäisessä koskessa veneemme ajautui hurjista melojen suihkeesta ja kokeneista (?) etumelojista huolimatta stoppariin, joka nosti etuosan veneestä pystyyn, kaatoi kaikki edessä istuneet takimmaisten syliin sekoittaen näidenkin melontarytmin. Ja Kymijoki huuhteli koko porukan –ensimmäisen kerran. Venekuntamme jäsenten elopainokerroin ja perämiehen nopea ohjausliike läiskäyttivät meidät kuitenkin takaisin vaaka-asentoon –ja vähän ylikin eli seuraavaksi etujoukot sukelsivat veneen mukana vastaantulevan aallon lävitse. Sitten seurasi vielä joitain hajanaisia melontayrityksiä ja ensimmäinen koskista, Ahvionkoski, oli selvitetty. Koskikasteen saaneina suuntasimme matkamme kohti seuraavia koskia jo ammattilaisen ottein- veneen laidasta tiukasti kiinni pitäen.”

Mannerheimin jalanjäljissä

Kevätretki Salpalinjalle tehtiin 28.5.1999. Kuluva vuosi oli talvisodan alkamisen muistovuosi. Joten hyvinkin isänmaallisissa tunnelmissa retkelle osallistuneet 15 henkilöä tutustuivat Miehikkälässä Salpalinjaan, joka on Suomen historian suurin rakennustyömaa. Salpalinja rakennettiin itärajan suojaksi Suomenlahdelta Jäämerelle ylipäällikkö Mannerheimin käskystä vuosina 1940 - 41 ja 1944. Salpa-asema oli vuonna 1999 uusi kymenlaaksolainen matkailukohde, jonka kehittämiseen oli saatu EU:n ja TE-keskuksen rahoitustukea. Salpa-asemaan, työn, rauhan ja vapauden monumenttiin ja museoon tutustumisen jälkeen vaellettiin Salpa-aseman kohteisiin maastossa. Taskulamppujakin oli varattu luolastoon tutustumista varten. Vaelluksen jälkeen osanottajat saattoivat vain hiljentyä. Lounas nautittiin Mannerheimin opiskelukaupungissa Haminassa, Marski-Cafèessa.

Varsovassa syksyllä 1999

Kauan kaivattu yhteinen ulkomaanmatka Varsovaan 23. - 27.9.1999 toteutui nopeasti, kun matkakohteesta oli päästy yksimielisyyteen. Matkanjohtajana toimi ekonomi Tuija Junkkari. Matkan aikana retkikunnan 29 osanottajaa perehtyivät Puolan elinkeinoelämään ja ulkomaisten yritysten perustamismahdollisuuksiin. Maaseutukierroksella retkikunta tutustui suomalaiseen yritystoimintaan Puolassa. Yritysvierailujen kohteena oli Rautaruukki Oy:n kattopäällystetehdas Polska Rautaruukki Zydardowissa ja Salmisvetoketjut Skiernewicessä. Saman maaseutukierroksen aikana retkikunta vieraili myös säveltäjä Frederic Chopinin syntymäkodissa Zelazova Wolassa.

Seuraavana päivänä kulttuurianti jatkui turistinähtävyyskierroksen jälkeen Roma-teatterissa, jonka ohjelmistossa oli Iloinen leski. Matkan kohokohta oli kuitenkin kauniissa, ruskanvärejä hehkuvassa Lazienki-puistossa pidetty Chopin-konsertti. Lämmin loppusyksyn sunnuntai ja syksyn viimeinen ulkoilmakonsertti oli houkutellut paikalle myös paljon varsovalaisia; tunnelma oli korkealla.

Bussimatka Pietariin 2004

Kymenlaakson Ekonomit järjestivät ryhmämatkan Pietariin keväisenä huhtikuun viikonloppuna. Bussi suuntautui Kouvolasta Kotkan ja Haminan kautta Vaalimaan raja-asemalle, josta matka jatkui kohti Viipuria. Pyöreässä Tornissa syödyn lounaan jälkeen bussi käänsi keulansa kohti Pietaria. Matkalla mukana olleen yhdistyksen aiemman puheenjohtajan Eija Männyn runonomainen matkakertomus kertoo parhaiten matkalla olleiden tunnelmia.

”Monenlaisen kulttuurin Pietarin-matka

Tämän vuoden huhtikuuta ennen en ollut koskaan käynyt Pietarissa. 1970-luvun Leningrad oli aivan toinen paikka. Kaupunki oli monin tavoin pessyt kasvonsa, siistiytynyt ja kaunistunut.

Laadukkaasti järjestettyä ja miellyttävien matkatovereiden kanssa tehtyä matkaamme elävöitti mennen tullen saamamme omakohtaisiin tutkimuksiin perustuva historiatietoannos Terijoesta ja yhteys Pietariin. Huippuammattilaisten tasoa olevia tanssiesityksiä seurasimme upeassa Nikolain palatsissa, historiaesityksen kuulimme kiertoajelulla ja Pietari Paavalin linnoituksessa

ja Pähkinänsärkijästä nautimme Musorgskin teatterissa.

Iisakin kirkon suuruus saa suupaltinkin sanattomaksi. Yhdeksi kohokohdaksi jäi mieleen upea Jusupovin palatsi, Rasputinin salit ja viehättävä vain 180 hengen `kotiteatteri`.

Ruokakulttuuria harrastettiin mahdollisimman monessa käänteessä erilaisissa ravintolaympäristöissä. Venäläinen shampanja tarjosi hienon makunautinnon ja juhlisti Kaarinan syntymäpäivää.

Aiempiin itärajan taakse suuntautuneisiin matkoihini verrattuna myös kotiinpaluu oli poikkeuksellinen: lauloimme innokkaasti yhteislauluja rajalta kotiportille saakka.

Syysterveisin kaikille matkakumppaneille
Eija"

EKONOMILIITON ORGANISAATIOMUUTOKSIA

Toimintaorganisaatio laajenee

Jäsenmäärän lisääntyessä Ekonomiliitossa heräsi keskustelu hallinto- ja toimintaorganisaation kehittämisestä vastaamaan lisääntyneen ja monipuolistuneen toiminnan vaatimuksia. Huolellisen suunnittelutyön tuloksena liiton sääntöjä muutettiin vuonna 1961. Työvaliokunnan asemaa ja tehtäviä täsmennettiin. Lisäksi perustettiin liittoneuvosto, jonka tehtävänä oli tukea liiton toimintaa ja toimia myös neuvonantajana. Vuotta myöhemmin toimintaorganisaatiota vahvistettiin henkilöillä, joiden tehtäviin kuului liiton toiminnan suunnittelu ja johtaminen.

Vuonna 1966 työvaliokunnan ja liiton puheenjohtajan tehtävät erotettiin eri henkilöille. Tämän johdosta liiton puheenjohtajan tehtävät kevenivät. Kyseisenä vuonna VI vaalipiirin edustajana liittohallituksessa toimi ekonomi Reino Niukkanen Kymenlaakson Ekonomit ry:stä. Saman vuoden marraskuussa pidettiin Ekonomiliiton ja jäsenyhdistysten koordinointikokous. Ennen kokousta liitto lähetti yhdistyksille kokouksessa käsiteltävät kysymykset, joihin jäsenyhdistyksiä pyydettiin esittämään

kokouksessa vastauksensa. Kysymykset käsittelivät varsinaista järjestötoimintaa, koulutustoimintaa ja julkaisutoimintaa.

Neljä vuotta myöhemmin Helsingin ulkopuoliset jäsenyhdistykset olivat tyytyväisiä, koska Helsinki-keskeisyys lieventyi sääntömuutoksella. Sääntöjen 17. pykälä muutettiin seuraavasti: *"Liiton kokouksessa ratkaistaan asiat yksinkertaisella äänten enemmistöllä, ellei näissä säännöissä toisin määrätä. Liiton kokouksissa äänestettäessä älköön mikään jäsenyhdistys käyttäkö suurempaa äänimäärää kuin muut paikalla olevat jäsenyhdistykset yhteensä."* 1960-luvun loppupuolella liittojen jäsenyhdistysverkot kattoivat jo koko valtakunnan alueen. Vuonna 1965 perustettiin Riihimäen-Hyvinkään Ekonomit ja kolme vuotta myöhemmin aloitti myös Lounais-Hämeen Ekonomit.

Muutoksia tilanteen mukaan

Vuoteen 1982 mennessä liiton jäsenmäärä oli edelleen lisääntynyt, talous kehittynyt myönteisesti ja liiton merkitys yhteiskunnassa kasvanut. Liiton toiminnallisen johdon tehtävät ja asema olivat kehittyneet lähes vastaaviksi kuin yritysmaailman toimitusjohtajan, joten tehtävänimike muutettiin samaksi. Myös tulevina vuosina liitto seurasi tarkoin yhteiskunnan ja yritysmaailman muuttumista ja muutti tarvittaessa organisaationsa muuttuvia olosuhteita vastaaviksi.

Viimeisin henkilöstössä ja organisaatiossa tapahtunut muutos oli, kun vuoden 2003 alusta tuli voimaan liiton uusi toimisto-organisaatio. Se koostui kolmesta linjasta: Ekonomiura, Edunvalvonta ja Jäsenyhdistys- ja sisäiset palvelut. Jokaisesta linjasta vastaa linjajohtaja. SEFEn vuoden 2003 toimintakertomuksen mukaan esikuntaeliminä toimivat toimitusjohtajan sihteeri, markkinointi ja viestintä sekä lakiasiat. Liiton toimielimet ovat hallitus, liittoneuvosto, työvaliokunta, työmarkkinatoimikunta, kunnan neuvotteluryhmä, valtion neuvotteluryhmä, sijoitustoimikunta, koulutuspoliittinen toimikunta, korkeakoulupoliittinen neuvottelukunta, kylterivaliokunta, uranhallintapalvelujen toimikunta, yrittäjyystyöryhmä, ekonomiverkkojohtoryhmä, huomionosoitustoimikunta ja puheenjohtajisto.

KYMENLAAKSON EKONOMIT RY 25 VUOTTA

Vuosien mittaan yhdistyksen jäsenmäärä oli tasaisesti kasvanut. Kun Kymenlaakson Ekonomit ry:n 25-vuotisjuhla järjestettiin Kouvolan uudessa Kauppakerhossa 25.10.1969, jäseniä yhdistyksellä oli jo 130. Tilaisuuden juhlapuheen piti valtiotiet. tri Raimo Ilaskivi. Hänen juhlaesitelmänsä otsikkona oli Kansainväliset puitteet välttämättömät 1970-luvun talouspolitiikassa. Juhlan monipuolisesta ohjelmasta nautti 70 yhdistyksen jäsentä ja kutsuvierasta.

Juhlavuoden lopussa yhdistyksessä oli 131 jäsentä. Johtokunnan puheenjohtajana toimi Kalevi Himanen, varapuheenjohtajana Kalervo Suokko ja sekä sihteerinä että rahastonhoitajana Kari Kantola. Johtokunnan jäseniä olivat Heikki Kellokoski, Ulf Korström, Liisa Seppälä, Antti Serola, Kalle Simelius ja Risto Vento. Yhdistyksellä oli yhdysmiehet seuraavilla paikkakunnilla: Hamina, Inkeroinen, Karhula, Kotka, Kouvola, Kuusankoski, Loviisa ja Myllykoski.

KULTTUURIA JA HAUSKANPITOA

Teatteriretkiä

Kymenlaakson Ekonomit ry:n historian ensimmäinen teatteriretki tehtiin helmikuussa 1974. Yhdistyksen jäsenet seuralaisineen, yhteensä 34 henkilöä, kävivät katsomassa Kouvolan Teatterissa Helge Heralan ohjaaman näytelmän Suomen paras näyttelijä. Näytöksen jälkeen seurasi yleistä hauskanpitoa Kymen Kartanossa. Tilaisuuteen oli linja-autokuljetus Kotkasta.

Ekonomiuutiset 3/17.3.1983 julkaisi jäsenyhdistyspalstallaan seuraavan Kymenlaakson Ekonomit ry:n tiedotusvastaavan Arja Lekanderin laatiman tekstin. Otsikkona oli pelkkä yhdistyksen nimi. *”22.1.1983 OLI ihan tavallinen lauantai – muille, mutta Kymenlaakson Ekonomeille jännittävä SEIKKAILUPÄIVÄ. Bussi kaarteli ensin pitkin Kymenlaakson teitä ja vihdoin käänsi nokkansa kohti pääkaupunkia: silloin olikin jo yllätystarjoilun vuoro. Matka jatkui rattoisasti kilpailujen ja kertomusten merkeissä. Kaikki mukana olleet tietävät nyt, mikä on suukkosuu. Helsingissä saimme ensin kokea kreikkalaisen keittiön erikoisuuden. Afroditen suudelma oli se jokin, joka kruunasi kulinaarisen nautintomme. Siirryimme kreikkalaisesta tunnelmasta teatterielämän ihmeelliseen maailmaan. Teatterineuvos Ritva Heikkilä tutustutti meidät Kansallisteatterin kulissientakaiseen elämään. Kello 19.00 alkoikin sitten pienellä näyttämöllä näytelmä Amadeus. Terveisiä vaan kaikille keskinkertaisille! Ennen kotimatkaa oli tietenkin vielä ehdittävä kokea, mitä on Helsinki by night ja seuraava kokemus olikin sitten Kymenlaakso by morning.”*

Lauantaina 10.3.1984 tehtiin jälleen teatteriretki Helsinkiin, näytelmänä revyymusikaali Chicago. Yhdistyksen järjestämään bussiin oli varattu kahvia, limonadia, kahvileipää ja videofilmi. Ennen näytöstä retkelle osallistujat nauttivat Mikadon Salongit ravintolassa katkarapusalaattia, lampaan Epigramia ja minttujäädykettä. Yleensä ravintoloiden menu oli tärkeä yksityiskohta, koska retkillä haluttiin syödä hyvin ja hyvää. Yhdistyksen 225 jäsenestä retkelle osallistui vain 23 ja 14 seuralaista. Osanotto ei täyttänyt odotuksia, joten yhdistyksessä suunniteltiin teatterimatkayhteistyön tehostamista Lahden Seudun Ekonomien ja Kaakkois-Suomen Ekonomien kanssa.

Helsingin teatterien näytelmätarjonta kiinnosti kuitenkin ekonomeja myös seuraavalla vuosikymmenellä. Osanottajamenestykseksi nousi vuonna 1993 Helsingin Kaupunginteatterissa esitetty musikaali Rose, jonka pääosassa oli Ritva Valkama. Retkelle osallistui 26 jäsentä ja 22 seuralaista. Pöytäkirjan 3/1993 mukaan itse teatterikappale oli jonkin verran ylimainostettu. Seuraavana vuonna samassa paikassa esitetty musikaali Oopperan kummitus houkutteli teatteriretkelle jo niin paljon osanottajia, että sekä Kouvolasta että Kotkasta järjestettiin oma linja-autokuljetus.

Kevään 1995 oopperamatka tehtiin Mikkeliin. Yhdistyksen teatteriyhdyshenkilö Tuija Junkkari piti huolen, että mahdollisimman moni kiinnostui tapahtumasta välittömästi hänen laatimansa teatteriretki-ilmoituksen luettuaan. *”Hiihtoloman jälkeen bussillinen, tai jopa kaksi, ehtiviä ekonomeja aveceineen lähtee jälleen perinteiseen tapaan kylddyrelleihin rientoihin, vaihteeksi pohjoiseen! Nyt on ilmassa selvästi havaittavissa historian siipien havinaa, sillä aiomme edetä itsensä Marskin jalanjälkiä pitkin: nähdä Päämaja, viestintäkeskus Lokki, Marskin Klubi, nauttia siellä Vorschmackia, kuhaa Walevska, vaikkapa Marskin ryyppy…ja sitten oopperaan Naamiohuveihin!* Oopperamatka onnistui läsnä olleiden henkilöiden mielipiteen mukaan hyvin.

Pikkujouluteatteri

Marraskuussa 1998 yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous pidettiin Kymenlaakson kauppakamarin tiloissa Kotkassa. Kauppakamarin toimitusjohtaja Jyri Häkämies toimi isäntänä ja esitteli vierailulla oleville 28 henkilölle kauppakamarin toimintaa ja palveluja. Kokouksen jälkeen edellisvuotisen menestyksen innoittamana vietettiin iloista pikkujoulua ravintola Kairossa, jossa maukkaan illallisen jälkeen seurattiin Helismaa-laulunäytelmää Päivänsäde, minä ja Menninkäinen. Esityksen jälkeen iltaa jatkettiin vielä tanssin merkeissä. Jo seuraavan vuoden helmikuussa vierailtiin uudelleen Kotkassa. Tällä kertaa nauttimassa kiinalaisen ravintolan herkuista ja Kotkan Teatterissa esitetystä musikaalista Kuningas ja minä.

Venlan viihdettä

Kymenlaakson ja Kaakkois-Suomen ekonomiyhdistysten jäsenille seuralaisineen järjestettiin retki Saimaalle ja Lemille kesäkuussa 1984. Seuraava ilmoitus lähetettiin toukokuussa ilmestyvään Ekonomiuutisten numeroon:

> *OI VENLA, MIKÄ PÄIVÄ?*
> *No, tietenkin lauantai, kesäkuun toinen. Päivä, jolloin Kaakkois-Suomen Ekonomit ja Kymenlaakson Ekonomit, nuo naapurukset, tapaavat toisensa (avec) Saimaan rannalla. Mutta eivätpä jää rannalle ruikuttamaan, vaan nousevat höyrypurteen iloisia kevät- ja ym. lauluja laulelemaan. Eikä siinä kaikki; takaisin maihin kömmittyään ryhtyvät yhtä Suomen seitsemästä ihmeestä kartoittamaan. Ai mitäkö? No, tuota Lemin Särää, vasta valmistettua, heitä varten tehtyä. Paljon muuta-*

kin tapahtuu. Mitä, sen kertovat jäsenkirjeet ja ilmoittautumisia vastaanottavat 954 – 63939 / Auli Nikmo, 953 – 27570 / Ansa Lassila, 952 – 182500 / Jouni Honkanen, 951 – 295421 / Ahti Nuottimäki. Mie mee, tuutha siekii? Kyyti kyllä järjestyy.

Isäntäväen edustajat ovat virittäneet ansalangat puheenjohtaja Ahti Nuottamäelle Kymenlaakson Ekonomien vierailulla Kaakkois-Suomen Ekonomien luona Lemillä vuonna 1984.

Venlan päivän retkelle osallistui yhteensä 71 henkilöä ja kaksi hanuristia. Kauimmaiset osallistujat olivat USA:sta. Tilaisuuden jälkeen Kymenlaakson Ekonomit ry:n puheenjohtaja Ahti Nuottimäki ja sihteeri Arja Paasivuori lähettivät kiitoskirjeet Orion Yhtymä Oy:lle, joka järjesti Saimaan risteilyllä viiniyllätyksen, sekä Tehdaspuu Oy:lle, joka puolestaan tarjosi riemastuttavan ja romanttisen proomu-höyrypursikyydin kahvituksineen.

Perinteinen, akateeminen juhla

Akavan Kymen aluetoimikunta järjesti Flooran päivän juhlan Haminan upseerikerholla toukokuussa 1998. Perinteisen akateemisen kevään juhlan ohella vietettiin Maamme-laulun 150-vuotisjuhlaa. Korkeatasoinen ohjelma sisälsi Haminan Soittokunnan puhallinmusiikkia ja orkesterifantasian Maamme-laulusta, josta myös esiteltiin historiikki. Varapuhemies Mikko Pesälän juhlapuheen jälkeen nautittiin buffet-illallinen ja tanssittiin orkesterin tahdittamana. Asu tilaisuuteen oli vapaa, mutta yliopppilaslakki päähän! Tilaisuudessa oli Kymenlaakson Ekonomeilla oma juhlapöytä. Tulevina vuosina Akavan Kymen aluetoimikunnan järjestämät tilaisuudet olivat hyvin monipuolisia. Flooranpäivän retken lisäksi pidettiin mm. Flirttikurssi ja nautittiin Rakkauskabareesta Haminassa.

EKONOMIEN JULKAISUTOIMINTA

Vaikka ekonomien alkuaikojen järjestötoiminta, kuten myös itse ekonomikunta, etsi paikkaansa yhteiskunnassa, olisi väärin väittää, että järjestötoiminta olisi ollut pelkkää yhdessäoloa tai menneiden muistelemista. Ekonomit tunsivat vastuunsa sekä ammattinsa että yhteiskunnan kehittämisestä. Tätä kuvastaa ekonomiyhdistyksen järjestölehden ensimmäisten vuosien artikkelien sisältö. Niissä korostettiin mm. työn, ammatillisen valveutumisen, omavastuun, velvollisuudentunnon sekä yhdistyksen jäsenten keskinäisen tuen merkitystä. Mutta myöskään täydennyskoulutusta, sosiaalisia taitoja ja niiden kehittämisen tärkeyttä ei unohdettu.

Ekonomiyhdistyksen vuonna 1935 julkaiseman järjestölehden ensimmäisen numeron pääkirjoituksessa kirjoitettiin: *”Mehän tarvitsemme elämässämme teoreettisten tietojen lisäksi muutakin: kykyä seurustella kanssaihmisten kanssa, taitoa tarvittaessa esiintyä julkisesti usean silmäparin alaisena, mukautumiskykyä sopeutuaksemme yhteiskuntaan ja oleviin olosuhteisiin jne.”* Nämä ekonomien järjestötoiminnan alkuaikojen tavoitteet ovat ajankohtaisia edelleen. Sama suuntaus ilmeni myös useissa kyseisellä vuosikymmenellä julkaistuissa kirjoissa. Esimerkiksi vuonna 1944 julkaistun Tie menestykseen ja johtoon –kirjan mukaan vanhat sananparret pitivät paikkansa ehkä paremmin kuin koskaan aikaisemmin. *Tieto on rikkautta. Maasta matalakin ponnistaa. Parempi päivä miettiä, kuin viikko tehdä turhaa työtä! Laiskuus on kaiken paheen äiti! Opi järjestystä, - opi järjestystä rakastamaan, järjestys säästää Sinua vaivoista ja pulasta!*

Kyseessä olevan kirjan tarkoituksena oli *”saada Teidät pois jokapäiväiseltä, tavanmukaiselta, yksitoikkoiselta ladulta ja antaa Teille jotain ajattelemista, uusia näkökantoja, uutta tarmoa, kehittää työkykynne, joustavuutenne, vaikutusvaltanne ja kykynne saada asioita suoritetuksi niin kuin Te haluatte. Tehdä mahdolliseksi voittaa uusia ystäviä ja kehittää kykyänne ansaitsemaan paremmin. Auttaa Teitä suhtautumaan ihmisiin ja käsittelemään ihmisiä oikealla tavalla, suhtautumaan valituksiin ja välttämään riitoja sekä loppujen lopuksi tekemään elämänne mahdollisimman mukavaksi ja miellyttäväksi.”* Vielä 60 vuotta myöhemmin kirjan sanoma on ajattelun arvoinen.

Ekonomi-lehti ja Ekonomiuutiset-Ekonomnytt

Vuonna 1952 julkaisutoiminta oli edelleen yksi parhaista keinoista pitää yhteyttä yhä laajenevaan jäsenkuntaan. Erityisesti kuusi kertaa vuodessa ilmestyvän Ekonomi-lehden ulkoasua kohennettiin. Sisältöä ei olennaisesti uusittu, vaikka lehteä ei enää pidetty varsinaisena järjestölehtenä, koska se lähti tavoittelemaan alan yleislehden asemaa. Pääkirjoitukset käsittelivät usein talouspolitiikkaa ja yhteiskunnallisia kysymyksiä. Esimerkiksi sodanjälkeinen säännöstelykauden aika oli aiheuttanut yhteiskuntaan myös epäterveitä ilmiöitä, mm. säännöstelyä käytettiin häikäilemättä hyväksi. Tämä huomioitiin vuonna 1955 Ekonomi-lehden toukokuun numerossa, jossa asetettiin kansalliseksi tavoitteeksi palata normaaliin kilpailutalouteen ja samalla vaadittiin maan talouspolitiikasta vastaavilta toimenpiteitä sen toteuttamiseksi.

1960-luvulla Ekonomiliitolla oli kaksi melko säännöllisesti ilmestyvää julkaisua: Ekonomi ja vain pelkästään jäsenkunnalle tarkoitettu Ekonomiuutiset, joka varsinaisena järjestölehtenä välitti jäsenille tietoja liitosta ja sen jäsenyhdistyksistä. Ekonomi-lehden artikkelit olivat korkeatasoisia ja asiantuntevia. Pääkirjoitukset käsittelivät usein talouselämän ajankohtaisia kysymyksiä. Lehden erikoisosastoissa julkaistiin selostuksia konttorikone- ja kalusteuutuuksista. Lehdessä esiteltiin myös taloudellisen alan kirjauutuudet. Työpaikkailmoitusten lisäksi lehdessä oli myös kauppakorkeakoululla ja ylioppilaskunnalla omat sivunsa, joilla ne pitivät yhteyttä liiton jäseniin.

Ekonomiuutiset -lehden sisältö koostui liittoa, sen jäsenyhdistyksiä ja jäsenkuntaa koskevista uutista ja ilmoituksista. Lehteä käytettiin myös koulutustoiminnan, työsuhdepalvelun ja toimenvälityksen tukemiseen. Vuodesta 1979 lähtien julkaistiin erityisiä teemanumeroita. Järjestö- ja koulutusaiheiden lisäksi julkaistiin talous- ja yhteiskuntapoliittisia teemoja, haastattelusarjoja, lukijakilpailuja ja taloudellista lainsäädäntöä koskevia artikkeleja. Lehti sai monipuolistumisensa jälkeen runsaasti yleisönkirjoituksia jäsenkunnalta ja sivuluku kasvoi lähes puolella. Vakiopalstoista suosituin oli työsuhdejuristin palsta.

Nykyisin Ekonomi on ekonomin oma uutislehti, joka ilmestyy yhdeksän kertaa vuodessa. Tämä Suomen Ekonomiliiton julkaisema ja Kynämies Oy:n kustantama liike- ja työelämän erikoislehti lähetetään SEFE:n jäsenille jäsenetuna. Lehti sisältää mm. ammatillisia artikkeleita, koulutusuutisia ja mielenkiintoisia henkilöhaastatteluja. Vuoden 2002 alusta lähtien on ilmestynyt myös Ekonomin verkkolehti, johon tarkoitettu aineisto pyydettiin lähettämään sähköisessä muodossa. Vuonna 2003 Ekonomi-lehden sisältö ja ulkoasu uudistettiin. Samana vuonna lehti voitti Postin järjestämässä asiakaslehtikilpailuissa oman sarjansa jaetun ykköstilan.

Muu tiedotustoiminta

Liiton ensimmäinen esite julkaistiin vuonna 1975. Jäsenhankintaan ja jo jäsenkuntaan kuuluville tarkoitettua esitettä käytettiin myös muuhun tiedotustoimintaan. Esite päivitettiin vuosittain. Vuonna 1979 siitä valmistettiin äänitetty diasarja, jota esitettiin uusien ekonomien vastaanottotilaisuuksissa ja erilaisissa jäsenyhdistyksien tilaisuuksissa. Jäsenyhdistysten sihteereille järjestettiin ensi kerran vuonna 1980 jokavuotiset ns. järjestöpäivät. Näillä tiedotus- ja koulutustilaisuuksilla sihteerit tutustuivat SEFEn ja SEFEKin organisaatioihin, vuosisuunnitelmiin ja toimintaan sekä niiden ja jäsenyhdistysten väliseen työnjakoon ja yhteistoimintaan.

Ekonomia-kirjasarja

Koko ekonomien toiminnan ajan oli ollut puutetta suomenkielistä oppikirjoista. Vasta vuonna 1968 tilanne korjaantui, kun Oy Weilin + Göös Ab alkoi yhteistyösopimuksen mukaan kustantaa Ekonomia-kirjasarjaa, joka sisälsi syvällisesti pohdittua ja ajankohtaista asiatietoa. Kirjasarjassa oli vuoden 1984 loppuun mennessä ilmestynyt jo 94 teosta. Kirjasarja muodosti liike-elämämme kirjallisuuden rungon, johon kuului valikoima uusinta sekä koti- että ulkomaista talouselämän tietokirjallisuutta

mm. liikkeenjohdosta ja organisaatioista, henkilöstöhallinnosta, markkinoinnista, tuotannosta, taloudesta sekä liikkeenjohdon menetelmistä ja välineistä. Vuonna 2000 SEFE toimitti Ekonomia-kirjasarjaa yhdessä WSOY:n kanssa. Ekonomia-kirjasarjassa on vuoteen 2005 mennessä julkaistu yli 300 kirjaa, joista osasta on myös julkaistu uudistettuja painoksia.

Ekonomia Oy on SEFEn omistama yhtiö, joka hoitaa esim. osan Ekonomirekrytoinnin palveluista ja mm. kustantaa maksullisia julkaisuja. Yhtiö kustansi myös koko ekonomikunnan kattavan Ekonomimatrikkelin, joka ilmestyi viimeksi vuonna 2001 tammikuussa.

EKONOMIKOULUTUS

1950-luvun aikana suoritettiin kaikissa kauppakorkeakouluissa perustutkinnon muutos ja tasokorotus, vaikka jo 1940-luvulla kauppakorkeakoulussa suoritetut tutkinnot olivat arvostettuja niin talouselämässä kuin yhteiskunnassakin. Vuonna 1946 kauppakorkeakoulun perustutkinnoksi tuli kolmivuotinen ekonomin tutkinto. Vuonna 1952 kauppakorkeakoulussa poistettiin jako yleiseen sekä kieli- ja kirjeenvaihtajalinjaan. Ekonomin tutkintoa muutettiin siten, että peruskursseista luovuttiin ja opiskelija sai entistä vapaammin valita aineyhdistelmänsä. Seurauksena oli opiskelemaan pyrkivien olennainen kasvu. Koska vain pieni osa hakijoista voitiin ottaa opiskelemaan, tuloksena oli opiskelijoitten erittäin korkea taso. Ekonomin tutkinnon rinnalle luotiin uutena tutkintona kirjeenvaihtajan tutkinto.

Tutkintouudistuksia

Ekonomin tutkinto oli ollut alusta saakka muutosten kohteena, joissa tieteellisyys ja käytännönläheisyys olivat kiistelleet ylivallasta. Oppiaineiden kehitys ja aivan uusien oppiaineiden ottaminen kauppakorkeakoulujen opetusohjelmaan vaikuttivat kauppakorkeakoulujen perustutkintojen muutoksiin. Vuonna 1964 ekonomin tutkinnon pakollisia oppijaksoja vähennettiin ja kirjeenvaihtajan tutkinnosta voitiin edetä kauppatieteiden kandidaatin tutkintoon pääaineena jokin kieli. Se antoi kelpoisuuden toimia mm. kauppaoppilaitosten kielten opettajana.

Vuotta myöhemmin säädöksiä muutettiin jälleen. Nyt voitiin ekonomin tutkinto suorittaa sekä laajapohjaisena että syvällisempänä cum laude approbatur arvosanalla pääaineessa. Kirjeenvaihtajan tutkinto muutettiin akateemisen sihteerin tutkinnoksi. Muutokset nostivat perustutkinnon tasoa, mutta yleisesti kuitenkin haluttiin nostaa ekonomin tutkinnon tasoa niin sisällöllisesti kuin muodollisestikin. Joten keskustelu tutkintouudistuksen eteenpäin viemisestä kauppakorkeakoulujen ja opetusministeriön välillä jatkui. Myös SEFE osallistui tutkintouudistuskysymykseen lähettämällä sekä kauppakorkeakouluille että opetusministeriölle oman ehdotuksensa kauppatieteellisen perustutkinnon sisällöstä.

Vasta vuonna 1977 annettiin uusi ehdotus asetukseksi kauppatieteellisistä tutkinnoista, jonka Tasavallan presidentti Urho Kekkonen saman vuoden toukokuussa vahvisti. Uuden asetuksen mukaan kauppatieteellisiä tutkintoja olivat ekonomin, kauppatieteiden lisensiaatin ja tohtorin tutkinto. Ekonomin tutkinnon laajuudeksi määriteltiin 160 opintoviikkoa eli noin neljä vuotta. Tutkintoon johtavat koulutusohjelmat olivat yritysten ja laitosten talous- ja henkilöstöhallinto, jakelutalous ja kansainväliset tehtävät sekä yhteiskunnallistaloudelliset tehtävät. Kirjeenvaihtajan ja akateemisen sihteerin tutkinnot jäivät historiaan.

Vielä vuoden 1983 käytännön mukaan ns. vanhan ekonomin tutkinnon suorittanut ei täyttänyt kelpoisuusehtoja sellaisiin kunnallisiin virkoihin, joissa vaadittiin ylempi korkeakoulututkinto, vaikka moniin kunnallisiin virkoihin ja toimiin vanhan ekonomin tutkinto oli sekä riittävä että soveltuva. SEFE yritti parhaansa mukaan muuttaa käytäntöä. Yhdistys lähetti mm. jäsenyhdistyksilleen kirjeen, jossa jäsenyhdistyksiä pyydettiin kartoittamaan oman alueensa kunnissa kunnanvaltuutetut, jotka olivat ekonomeja. Tarkoituksena oli heidän kauttaan päästä vaikuttamaan kunnallisiin virkakelpoisuusehtoihin niin, että kunnan viran tullessa haettavaksi, myös vanhan ekonomitutkinnon suorittanut olisi niihin tehtävästä riippuen kelpoinen. Kyseisenä vuonna vain kaksi kymenlaaksolaista ekonomia istui valtuustossa, joten heidän mahdollisuutensa vaikuttaa valintakäytännön muuttumiseen oli vähäinen.

Tutkintoasetus 1995

Syksyllä 1995 voimaan tulleen uuden tutkintoasetuksen mukaan kauppatieteellisiä tutkintoja olivat kauppatieteiden kandidaatin (laajuus 120 ov), maisterin, lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot. Kauppatieteiden maisterin tutkinnon (ylempi korkeakoulututkinto, laajuus 160 ov) suorittaneilla oli lisäksi oikeus saada ekonomin arvo. Tutkinnon laajuus oli sama kuin vanhan asetuksen mukaisessa ekonomin tutkinnossakin. Uusi tutkintoasetus antoi koulutusyksiköille entistä suuremman vapauden vaikuttaa tutkintojensa sisältöön ja kehittämiseen tiettyjen perusraamien sisällä.

Ekonomikoulutus 2005

Vuonna 2005 kauppatieteiden maisterin tutkintoja myönnetään Suomessa yhdeksässä yliopistossa, joista kolme on kauppakorkeakouluja ja kuusi tiedekuntaa tai osastoja muissa yliopistoissa. Näiden lisäksi kauppatieteellistä koulutusta annetaan kolmessa yliopistossa, joilla ei ole itsenäistä tutkinnonanto-oikeutta.

Opetusministeriön asettaman korkeakoulujen tutkintorakennetyöryhmän ehdottama kaksiportainen tutkintorakenne otetaan käyttöön kaikilla koulutusaloilla 1.8.2005 alkaen, jolloin myös uusi tutkintoasetus tulee voimaan. Opintoviikkojärjestelmästä luovutaan ja siirrytään ECTS-pohjaiseen opintojen mitoitukseen viimestään elokuussa 2005. Uuden tutkintoasetuksen mukaan opiskelijat suorittavat ensin 180 opintopisteen (opintovuoden työmäärä vastaa 60 opintopistettä) laajuisen kandidaatin tutkinnon ja sen jälkeen 120 opintopisteen laajuisen maisterin tutkinnon. Koska muualla

Euroopassa on pyritty yhteisvalinnan suuntaan, myös Suomen kauppatieteellisen yliopistot ottavat yhteishaun käyttöön kesällä 2005. Kauppatieteilijät ovat jo todellisia moniosaajia. Esimerkiksi SEFEn jäsenten tehtävänimikelistassa on yli 2000 titteliä.

EKONOMIEN TYÖLLISTYMINEN

Toimenvälityspalvelu

Sekä Niordissa että Ekonomiyhdistyksessä oli, kuten tuolloin sanottiin, paikanvälitystoimintaa jo opiskelijatoiminnan ajoilta. Aluksi Ekonomiyhdistys toimi yhdessä Helsingin Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan paikanvälitysyhdistyksen kanssa. Toiminnan johtajan, Kauppakorkeakoulun kirjanpidon lehtorin V. P. Nurmilahden mukaan korkeatasoinen toimenvälitys edellytti välitysorganisaatiota, jotta eri puolilla maata asuvat jäsenet tuntisivat henkilökohtaisesti alueensa paikanhakijat.

Vasta vuonna 1937 Ekonomiyhdistys perusti oman toimenvälityspalvelun. Samana vuonna uusi toimenvälityslaki kuitenkin rajoitti yksityisten työnvälitystoimistojen perustamisen vain erikoistapauksiin ja saattoi ne samalla luvanvaraisiksi. Seurauksena oli, että Ekonomiyhdistys ja Kauppatieteiden Kandidaattiyhdistys anoivat yhdessä toimilupaa. Myöhemmin myös Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta liittyi anojien joukkoon. Toimilupa myönnettiin vuonna 1939. Toimenvälitys on periaatteessa säilynyt alkuperäisessä muodossaan. Se on ollut, ja on edelleen, yksi tärkeä osa ekonomijärjestöjen työmarkkinatoiminnan muodoista.

Sodan jälkeen kaikki mitä pystyttiin tuottamaan meni kaupaksi. Laskentaekonomeilla oli kysyntää toisin kuin myyntiekonomeilla, jotka toimivat lähinnä hankintaekonomeina. Erityisesti sotakorvausteollisuudessa kustannuslaskennan merkitys oli kasvanut. Siihen oli vaikuttanut myös vuonna 1941 annettu ensimmäinen liikevaihtoverolaki ja uusi kirjanpitolaki ja –asetus vuonna 1945. Vasta 1950-luvun alussa ekonomien työllisyystilanne kääntyi laskuun. Etenkin markkinointiekonomeilla oli sijoittumisvaikeuksia, kun taas kirjeenvaihtajista oli puute. Perustettiin toimenvälityksen tiedotuslehti, mutta se pystyi välittämään työpaikkoja yleensä vain opiskelijoille tai vastavalmistuneille. Yleisesti ottaen ekonomikunta ei kuitenkaan kokenut seuraavallakaan vuosikymmenellä työttömyyttä.

Kehittämisehdotuksia

1950-luvulla toimenvälitykseen suhtauduttiin suhteellisen kriittisesti. Tiedottaminen koettiin puutteelliseksi, samoin yhteistyö korkeakoulujen ja ylioppilaskuntien välillä sekä yksilöllisten toivomusten huomioonottaminen. Näistä epäkohdista keskusteltiin

liiton neuvottelupäivillä vuonna 1961, vaikka silloin ekonomien työllisyys oli jo erinomainen. Liittohallituksen työvaliokunta asetti komitean miettimään toimenvälityksen tilaa ja tekemään parannusehdotuksia. Niitä olivat mm. tiedottamisen tehostaminen, koko maan kattavan toimenvälitysverkoston luominen ja palkkatutkimuksen aloittaminen. Kaikkia ehdotuksia ei kuitenkaan pystytty resurssien puuttuessa tehokkaasti toteuttamaan.

Ekonomiuutisten numerossa 2 - 3/64 toimenvälitystä hoitava Pertti Porenne selosti ekonomien työllisyystilannetta artikkelissa Onko ekonomien kysyntä ja tarjonta maassamme tasapainossa? Artikkelissaan Porenne totesi, että vaikka tilastojen mukaan maassamme vallitsi tietynasteinen ekonomi- ja kirjeenvaihtajapula, se oli kuitenkin näennäinen. Porenne kirjoitti, että useat työnantajat eivät olleet selvittäneet itselleen, minkä tasoista koulutusta työtehtävät edellyttivät. Merkittävässä osassa työpaikkailmoituksia etsittiin ”ekonomia, merkonomia tai vastaavat tiedot omaavaa henkilöä.”

Valtaosa ekonomeista sijoittui yksityisen elinkeinoelämän tehtäviin. Se olikin luonnollista, koska liikemieskunta oli perustanut kauppakorkeakoulut nimenomaan tätä tarkoitusta varten. Vain vajaat 10 % työskenteli julkishallinnossa. Etenkin 1960-luvulla vanhentuneet ja epäasialliset tutkintoasetukset olivat esteenä ekonomien sijoittumiselle julkishallinnon virkoihin ja toimiin. Julkishallinnon kelpoisuusehdoissa ekonomin tutkinto luokiteltiin alemmaksi korkeakoulututkinnoksi, joten ekonomit eivät voineet saada samantasoisia tehtäviä kuin yksityisellä sektorilla. Tämän asian korjaamiseksi perustettiin Julkisen talouden ekonomien kerho, joka vuonna 1965 jätti pääministeri Johannes Virolaiselle kirjelmän, joka sisälsi toimenpideehdotuksia ekonomin tutkinnon aseman parantamiseksi julkishallinnon virkojen kelpoisuusehdoissa. Jo vuotta myöhemmin perustettiin Julkisen Hallinnon Ekonomit ry, joka omalta osaltaan teki parhaansa, jotta ekonomit sijoittuisivat myös julkishallinnossa tasokkaampiin tehtäviin.

Toimenvälitys laajentuu

Vielä vuoden 1971 jäsentutkimuksessa työmarkkinatoiminta sai heikon arvosanan. Asiaa korjattiin lisäämällä työmarkkinapalveluja ja vahvistamalla suunnitteluorganisaatiota. Toimenvälitys ja sijoittumis- ja palkkatasotutkimuksen rinnalle perustettiin työsuhdeasioita koskeva palvelumuoto. Tehtävään valittu työsuhdejuristi, lakit. kand. Lars Bruun, alkoi muiden tehtäviensä ohella pitämään työsuhdejuristin palstaa Ekonomiuutiset - Ekonomnytt –lehdessä. Tästä jäsenmaksuun kuuluvasta palvelusta muodostui vähitellen hyvin suosittu työmarkkinatoiminnan muoto.

Liiton toimistoon perustettiin myös työmarkkinatoimisto ja työmarkkinasihteerin toimi. Työmarkkinatoiminnan sisältöä ryhdyttiin innokkaasti uusimaan. Toimintaa helpotti ekonomiliittojen yhtenäisyys. Ne olivat yhtyneet yhdeksi valtakunnalliseksi järjestöksi. Yhdentymisen jälkeen SEFEn toimenvälitys jatkoi toimintaansa entistä laajempana. Työvoimaviranomaiset tosin pitivät tehokkaasti yllä epävarmuuden tilaa, koska toimilupa myönnettiin vain pariksi vuodeksi kerrallaan. Toimenvälitys oli

kolmanneksi käytetyin keino löytää työpaikka. Käytetyimpiä tapoja olivat lehti-ilmoitukset ja oma-aloitteiset yhteydenotot työnantajiin.

70-luvun taloudellinen lama nosti toimenhakijoiden määrää. Yleensä se oli ollut vuosittain noin 340, mutta vuonna 1975 jo 1055. Pahimmillaan ekonomien työttömyys oli lokakuussa vuonna 1978, jolloin työttömiksi merkittiin 352 ekonomia eli noin 2% koko ekonomikunnasta. Jos lamavuosien poikkeuslukuja ei huomioida, yleensä hakijoita oli noin kaksi kertaa niin paljon kuin avoinna olevia työpaikkoja. Suurin osa hakijoista oli vastavalmistuneita. SEFEn toimenvälityslupaan sisältyi myös harjoittelupaikkojen välitys.
Vuonna 1979 kauppakorkeakoulujen ylioppilaskunnat, työvoimaministeriö ja Suomen Ekonomiliitto lähettivät työharjoittelupaikkojen hankkimiseksi kirjelmän noin 10 000 yrityksen johdolle. Liitto toivoi jäsenyhdistystensä antavan tukensa kampanjalle ja luovan sille myönteistä suhtautumista toimipaikoissaan. Kesätyö ja harjoittelu olivat tärkeä osa ekonomien koulutusta, mutta 70-luvun loppupuolen vaikeassa työmarkkinatilanteessa, niitä oli vaikea saada. Vuonna 1990 SEFEn jäsenkunnasta oli työttömiä tai lomautettuja 410 henkilöä. Työministeriön tilastoissa oli vuonna 1998 kauppatieteellisen tutkinnon suorittaneita työttömänä kaikkiaan 1473 ja vuoden 2000 lokakuun lopussa 1356. Vuonna 1999 ja 2000 valmistuneista oli työssä 3-4 vuotta valmistumisen jälkeen 90 prosenttia. Tästä joukosta oli vakituisessa kokopäivätyössä 78 prosenttia.

TUTKIMUKSIA

Työmarkkinatutkimuksia

Fil. maist. Yrjö Vuorijoki teki ensimmäisen työmarkkinatutkimuksen ekonomikunnasta vuonna 1949. Se oli osa Suomen Ylioppilaskuntien Liiton toimesta suoritettavaa tutkimusta, jossa kartoitettiin kaikkia akateemista loppututkintoa edellyttäviä aloja. Ekonomien osalta tutkimus kohdistui heidän sijoittumisestaan yhteiskunnan palvelukseen vuosina 1912 - 1945. Vuonna 1945 ekonomikunnasta oli miehiä 70,5 %. Eikä tilanne ollut lähivuosinakaan muuttumassa naisvoittoisemmaksi, sillä esim. vuonna 1948 vain 16 % opiskelijoista oli naisia. Tutkimuksen päättyessä vuonna 1945 teollisuudessa toimi ekonomikunnasta 24,6 %, kaupan alalla 20,6 %, julkisessa hallinnossa 18,7 % sekä pankki- ja vakuutusalalla 11,6 %.

Oikeastaan vasta 1950-luvulla kiinnostus oman aseman tutkimiseen ja tulevaisuuden ennakointiin heräsi. Ensimmäisenä tutkittiin Suomen talouselämän ekonomitarve. Lisätavoitteena oli saattaa ekonomin tutkinto oikeaan arvoonsa valtion ja kuntien virkoja ja toimia täytettäessä. Tutkimuksen suoritti valtiotieteiden tohtori Gunnar Fougstedt. Vuonna 1957 valmistuneen tutkimuksen mukaan ekonomien tarve kasvaisi kaksinkertaiseksi vuoteen 1970 mennessä.

Ekonomiliiton jäsentutkimuksia

Vuonna 1971 tehdyn jäsentutkimuksen mukaan liiton tärkeimpänä ja parhaiten hoidettuna tehtävänä pidettiin koulutusta. Vastanneista kuitenkin vain 24 % oli viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana osallistunut liiton informatiiviseen koulutukseen ja 19 % seminaareihin. Muuhun kotimaassa järjestettyyn koulutukseen oli osallistunut yli puolet vastanneista ja ulkomailla tapahtuneeseen koulutukseen 14 %. Täydennyskoulutukseen toivottiin etenkin markkinoinnin, laskentatoimen, atk:n, liikkeenjohdon ja kielten koulutusta. Tutkimukseen vastanneista 55 % halusi, että vastuu ekonomien täydennyskoulutuksesta kuuluu liitolle, 42 % korkeakouluille ja 3 % valtiolle. Järjestelmällinen yhteistoiminta täydennyskoulutuksessa SEFEKin (Suomen Ekonomiliiton Koulutuskeskus – Finlands Ekonomförbunds Kurscentral) ja jäsenyhdistysten välillä alkoi vasta vuonna 1979.

Jäsentiedusteluja Kymenlaaksossa

Kymenlaakson Ekonomit ry teki ensimmäisen jäsentiedustelun vuonna 1979. Yhdistyksen hallitus halusi aktivoida yhdistyksen toimintaa, mutta ennen kuin tiedettiin, mitä jäsenet yhdistykseltä odottivat, sitä ei voitu tehdä. Jäsentiedotteen liitteenä jäsenille lähetettiin kysymyssarja, jossa kysyttiin mielipiteitä kokouksista, koulutuksesta, virkistystoiminnasta ja yhteistoiminnasta muiden yhdistysten kanssa. *”Jos mielestäsi kysymyksemme ovat törppöjä, pane koneeseen puhdas paperi ja ala naputella meille ohjeita oman kaavasi mukaan. Vastaamisen muoto ei nimittäin ole pääasia, vaan sisältö samoin kuin mahdollisimman monen jäsenen mielipide.”*

Jäsentiedusteluun vastasi 15 % jäsenistä, eli 28. Vastanneiden keski-ikä oli 34 vuotta. Vastanneet toivoivat, että sääntömääräiset kokoukset pidettäisiin yritysvierailujen yhteydessä. Muita kokouksia haluttiin vain satunnaisesti. 43 % mielestä yhdistyksen tulisi järjestää koulutusta. Virkistystoiminnasta halutuimpia olivat teatterikäynnit, pikkujoulut ja retket. 57 % vastanneista halusi koulutustilaisuuksia ja yhteisiä kokouksia myös muiden yhdistysten kanssa.

Vuonna 1992 yhdistys teki toisen jäsentiedustelun. Jäsenkyselykirje lähetettiin viikon 42 alussa ja viikkojen 43 – 44 aikana johtokunnan jäsenet soittivat kukin noin 30 jäsenelle. He tiedustelivat, millaiseen toimintaan jäsenet lähtisivät mukaan. Jäseniä oli kyseisenä vuonna 266. Puhelimitse tavoitettiin noin 130 yhdistyksen jäsentä. Vastaukset kattoivat hyvin monenlaisia alueita. Toivottiin verotukseen ja ajankohtaisiin asioihin liittyvää koulutusta, kieli- ja atk-kursseja, urheilua ja kulttuuritapahtumia, yritysvierailuja, perheretkiä, pikkujouluja jne. Monet toivotuimmat toiminnat olivat olleet yhdistyksen vuotuisessa ohjelmassa alusta tai lähes alusta saakka. Johtokunta oli tyytyväinen hyvistä kommenteista ja esitetyistä toiveista.

Kymenlaakson Ekonomit ry:n uusin jäsenkysely tehtiin SEFEn avustuksella vuonna 2004. Liitosta lähetettiin osa kyselyistä sähköpostilla ns. nettikyselynä ja osa kirjeitse. Vastausprosentti oli 46. Jäsenkyselystä ilmeni mm. että aikapula on suurin syy, mikä

rajoittaa yhdistyksen tilaisuuksiin osallistumista. Eniten kannatusta saaneet tilaisuudet olivat teatteri-, ooppera- ja konserttimatkat sekä koulutus- ja luentotilaisuudet. Tilaisuuksista tiedotettiin jäsenten mielestä riittävästi.

Ekonomiliiton palkkatutkimuksia

Rahoitus ensimmäiseen Ekonomiliiton tekemään sijoittumis- ja palkkatasotutkimukseen saatiin Boston-stipendeistä. Tutkimuksen suoritti ekonomi Kaj Gustafsson, jonka ensimmäinen tutkimus valmistui vuonna 1963. Tutkimuksen mukaan vastanneista 33 % oli teollisuuden palveluksessa, kaupan alalla 27 %, pankki- ja vakuutusalalla 11,9 %, julkishallinnossa 9,5 % ja palveluelinkeinoissa 9,3 %. Miehet ansaitsivat parhaiten kirjanpito- ja tilintarkastusalalla, graafisessa teollisuudessa ja palveluelinkeinoissa ryhmässä muut. Heikoimmat ansiot olivat valtion virastoissa, pankkialalla ja opetustoimessa. Naisia ekonomeista oli tuolloin vain 21,6 %, eikä heistäkään kaikki olleet työelämässä, joten naisten ryhmien vertailua haittasi vastaajien vähyys.

Koko 70-luvun ekonomikunnan palkkakehitys oli heikko yleiseen palkkakehitykseen verrattuna. Vuonna 1972 tehdyssä palkkatutkimuksessa todettiin ekonomikunnan palkkatason jääneen yleisestä kehityksestä jälkeen. Syynä tähän oli etenkin tulopoliittiset kokonaissopimukset ja minimipalkkalaki. Kumpikaan näistä ei koskenut ekonomikuntaa. Reaalipalkan tosin todettiin nousseen noin 4 %. Vuosina 1975 - 1982 mediaanipalkan nousu oli 80 %, kun taas teollisuustoimihenkilöiden palkkojen nousu oli 102,5 %. Elinkustannusindeksi oli tuona aikana noussut 97 %, joten ekonomikunnan mediaanipalkka oli tuntuvasti laskenut. Mediaanipalkalla tarkoitetaan summaa, jota enemmän ja vähemmän ansaitsevia on yhtä paljon. Ekonomien mediaanipalkan lasku johtui ennen kaikkea ns. solidaarisesta palkkapolitiikasta, johon etenkin SAK:n ja TVK:n johto 70-luvun alkupuolella innokkaasti pyrki. Syynä laskevaan palkkakehitykseen oli myös se, että ekonomikuntaan kuului yhä enemmän naisia. Yleensä miehiä heikommin ansaitsevat naiset vetivät suhteellisen osuutensa kasvaessa yhteismediaania alaspäin. Mutta vuosien mittaan palkkakuilu naisten ja miesten välillä on kaventunut. Suomen Ekonomiliiton vuoden 2002 työmarkkinatutkimuksen mukaan sukupuolten välinen palkkaero oli kaventunut 11,6 prosenttiin. Vuoden 2004 lopussa SEFEn jäsenprofiilin mukaan naisia jäsenistöstä oli jo 49 %.

Helmikuussa vuonna 1975 kaikkien ekonomin tutkinnon suorittaneiden mediaanipalkka oli 2500 markkaa kuukaudessa. Vasta 1980-luvun ensimmäisinä vuosina ekonomien palkkakehitys kääntyi nousuun. Vuosikymmenen lopulla ekonomien palkkataso nousi odotettua enemmän. Lokakuussa 1989 mediaanipalkka oli 12 672 mk/kk. Se oli 10,6 % korkeampi kuin vuotta aikaisemmin. Myös ekonomien työllisyys oli hyvä.

SEFEn lokakuussa vuonna 2004 tekemän palkkatasotutkimuksen mukaan jäsenkunnan kuukausiansioiden (ilman tulospalkkiota) mediaani oli 3 890 euroa ja keskiarvo 4 484 euroa. Mediaanipalkka muodostui lähes viidentuhannen ekonomin palkkatiedoista. Tutkimuksen mukaan valtaosa ekonomeista työskenteli yksityisellä sekto-

rilla. Keskimääräinen viikottainen työaika oli 42,3 tuntia, mutta ylimmän johdon työaika-arviot nousivat lähes 48 tuntiin. Tyypillisintä oli edelleen, etteivät ekonomit saa ylityökorvauksia. Tosin kaksi viidestä katsoi ylitöiden sisältyvän peruspalkkaan. Lokakuussa 2004 SEFEn työssäkäyvä jäsenkunta jakaantui toimialoittain seuraavasti: jalostus 26 %, palvelut liike-elämälle 24 %, rahoitus 13 %, muut toimialat 12 %, kauppa 11 %, koulutus 8 % ja julkinen hallinto 6 %.

Kymenlaakson ekonomit asemaluokittain

Vuoden 2004 lopussa Kymenlaakson Ekonomit ry:ssä oli kaikkiaan 306 jäsentä. Heistä työskenteli ylimmissä johtotehtävissä 5 %, johtotehtävissä 13 %, keskijohtotehtävissä 21 %, asiantuntijoina 21 %, yrittäjinä 3 %, toimihenkilöinä 11 % ja opetustehtävissä 6 %. Jäsenistä 20 % ei ollut työelämässä. Naisia jäsenistä on 53 % ja miehiä 47 %.

Näköala tulevaisuuteen

Corporate Image Oy julkaisi vuonna 1991 tutkimuksen valmistumisvaiheessa olevien ekonomi- ja insinööriopiskelijoiden työelämänarvoista ja –asenteista. Tutkimuksen mukaan yrityksiin on tulossa korkeakouluista nuoria, joille työn sisältö on palkkaa parempi ja elämän tasapaino nopeaa etenemistä tärkeämpää. Organisaatiotyypeistä teollisuus kiinnosti ekonomeja eniten, samoin konsultointi. Markkinointi kiehtoi ekonomiopiskelijoista vain neljännestä, lähes yhtä moni valitsisi taloushallinnon tehtävät. Yritystyypeistä monikansallisessa oli imua, mutta työkokemusta haluttiin ensin hankkia kotimaassa. Vastaajista vain harva aikoi yrittäjäksi. Ulkomaille menoa harkitsevat ekonomiopiskelijat listasivat kiinnostavimmiksi maiksi tärkeysjärjestyksessä seuraavat maat: Saksa, USA, Ranska, Australia, Englanti ja Ruotsi.

Vuonna 2002 kauppatieteellisiin yksiköihin oli 11 170 hakijaa, joista opiskelupaikan sai 2 970 henkilöä. Kilpailu opiskelupaikoista on kovaa. Miksi opiskelijat sitten valitsevat tämän alan? Tähän vastaa Katri Näckelin SEFElle vuonna 2003 toimeksiantona tehty pro gradu –työ, jonka tutkimustulosten mukaan suurin osa hakee kaupalliselle alalle sen mielenkiintoisuuden ja / tai oman kiinnostuksen perusteella kauppatieteellistä alaa kohtaan. Muita ensisijaisia hakuperusteita olivat hyvä työllistymismahdollisuus valmistumisen jälkeen, halu menestyä ja kohota uraputkessa korkealle sekä suhteellisen hyvä palkkataso.

EKONOMILIITON KOULUTUSTOIMINTA

Tutkintonsa suorittaneiden yhteisenä ongelmana oli, miten pitää tietonsa ja taitonsa kehityksen tasalla jatkuvasti muuttuvissa olosuhteissa. Ekonomien työtehtäviin ei kuulunut pelkästään ammatillisten kysymysten ymmärtäminen vaan myös yhteiskunnallisten ongelmien tajuaminen. Ekonomiliiton koulutustoiminnan tavoitteena oli yhdessä paikallisten ekonomiyhdistysten kanssa luoda jäsenkunnalleen jatkuvat itsensä kehittämisen mahdollisuudet.
Vielä 50-luvulla ekonomijärjestöjen koulutus hoidettiin pääasiassa kokouksien yhteydessä kulloinkin ilmaantuneen tarpeen mukaan. 1960-luvun alussa ekonomi Kaj Gustafssonin suorittaman tutkimuksen mukaan jäsenet suhtautuivat melko kriittisesti liiton järjestämään koulutukseen, vaikka koulutusta pidettiin yksimielisesti liiton tärkeimpiin tehtäviin kuuluvana. Esitelmien pitäjiä pidettiin korkeatasoisina, mutta esitelmäsarjoja moitittiin sekä liian teoreettisiksi että laajoiksi ja esityskertojen välejä pitkiksi. Toisaalta jäsenyhdistysten oma koulutustoiminta oli vähäistä. Tutkimuksessa tuli esiin myös rakentavia ehdotuksia koulutuksen kehittämiseksi. Ennen kaikkea toivottiin ryhmätyöskentelyyn perustuvia kursseja, artikkeli- ja esitelmäpalvelua, caseja ja liikepelejä.

Vuonna 1960 Ekonomiliitto tiedusteli Kymenlaakson Ekonomit ry:n mielipidettä esitelmistä. Samalla pyydettiin mahdollisia toivomuksia ja kehittämisehdotuksia. Yhdistys lähetti liitolle seuraavan lausunnon: *”On katsottu esitelmien olleen liian teoreettisia ja aiheiltaan liikkuneen liian suppeilla aloilla, jotka ovat kulloinkin kiinnostaneet vain varsin rajoitettuja piirejä. Muuten esitelmiä sinänsä on pidetty hyvinä. Vastaisuudessa toivottaisiin esitelmien mieluimmin käsittelevän ajankohtaisia kysymyksiä ja olevan aiheiltaan enemmän yleisluontoisia ja sellaisia, että ne ennen kaikkea pystyvät kiinnostamaan käytännön miehiä.”*

Ekonomiliiton hallituksen 16.5.1961 järjestämän neuvottelukokouksen yhtenä keskeisenä teemana oli liiton koulutustoiminta. Gustafssonin asiaa koskevan alustuksen jälkeen käydyssä keskustelussa kuitenkin huomattiin, että liiton koulutustoimintaa koskevat odotukset poikkesivat toistaan riippuen jäsenyhdistysten koosta, sijainnista ja koulutukseen osallistuvien asemasta ja tehtävästä. Tästä huolimatta liiton koulutusvaliokunta alkoi kehittämään kurssitoimintaa. Kahden ensimmäisen kurssin teemaksi valittiin Edustava ekonomi ja Neuvottelutaito. Vähitellen kurssitoiminnasta kehittyi tärkeä toimintamuoto.

Koulutusorganisaatio

Koulutustoimintaa johti Ekonomiliiton toiminnanjohtaja, kunnes vuonna 1966 tehtävää varten perustettiin erityinen koulutusjohtajan toimi. Liiton ensimmäinen koulutusjohtaja, ekonomi Rauno Riisalo, alkoi toteuttamaan käytännössä vuotta aikaisemmin tehtyä periaatepäätöstä liiton koulutuskeskuksen perustamiseksi. Vuonna

1967 otettiin käyttöön nimi Ekonomiliiton Koulutuskeskus, mutta yhdentymisen jälkeen vuonna 1974, käytettiin nimeä Suomen Ekonomiliiton Koulutuskeskus - Finlands Ekonomförbunds Kurscentral, SEFEK. Kun koulutusjohtaja Riisalo siirtyi muihin tehtäviin vuonna 1969, koulutus- ja julkaisutoiminnan johtajan tehtävät yhdistettiin. Uuden koulutusjohtajan Pertti Porennen aikana koulutuksen markkinointia tehostettiin korostamalla etenkin suoramarkkinointia.

Koulutustoimintaa kehitettiin jatkuvasti. Koulutukseen osallistuvilta tiedusteltiin mielipiteitä koulutuksen sisällöstä ja järjestelyistä. Kyseiset kurssiarvostelut vaikuttivat mm. kouluttajien valintaan ja suunnitteluun. Liiton ja jäsenyhdistyksien välinen yhteistyö ja työnjako tehostui vuonna 1969, kun Ekonomiliiton hallitus hyväksyi asiaa koskevat ohjeet. Tavoitteena oli edistää jäsenyhdistysten järjestämää koulutusta ja selkeyttää koulutuskeskuksen ja jäsenyhdistysten koulutusrooleja. Koulutuskeskus hoiti valtakunnallista täydennyskoulutusta, ohjattua lukemista ja julkaisutoimintaa, kun taas jäsenyhdistysten tehtävänä oli järjestää omalla alueellaan kerhopohjaista koulutusta, vahvistaa jäsenten koulutusmotivaatiota, tehdä aloitteita ja esittää kritiikkiä Koulutuskeskukselle. Jäsenyhdistykset saivat Koulutuskeskukselta suunnittelu-, esitelmöitsijä- ja järjestelyapua.

Koulutuspalvelutoiminta

Jo 70-luvulla yrityksen henkilöstö ymmärrettiin voimavaraksi, jota tuli koulutuksella kehittää ja kasvattaa. Yritysten koulutustarpeen ongelmana oli koulutusohjelmien ja kouluttajien hankkiminen, koska vain suurimmilla yrityksillä oli tätä varten varaa palkata riittävästi henkilöstöä. SEFEK tarjosi ratkaisua ongelmaan koulutuspalvelutoiminnallaan. Toiminta kohdistui mm. johtamis- ja esimiestyöskentelyyn, taloushallintoon, markkinointi- ja sihteerityöhön ja puheviestintään. SEFEK laati yhdessä palvelua tarvitsevan yhteisön kanssa suunnitelmat yhteisön sisäisistä kehitystapahtumista sekä osallistui niiden toteuttamiseen. Uusia palvelutoimintoja kehitettiin, koska niiden kysyntä kasvoi vuosi vuodelta. Vuonna 1984 erilaisia palvelutoimintoja oli jo yli kolmekymmentä.

Konttoritekniikan kurssit

Ekonomiliiton ja Niordin koulutusyhteistoiminnan keskeisin pääpaino kohdistui Konttoritekniikan kursseihin, joita pidettiin erinomaisina. Kymenlaakson Ekonomit ry sai vuonna 1957 Ekonomiliitolta käyttöön esitelmäsarjan Konttoritekniikan viimeaikainen kehitys. Sarja sisälsi kuusi eri esitelmää, joita olivat esim. Konttorikalusteet konttorin suunnittelun pohjana ja Hyvin suunniteltu lomake - puoliksi tehty konttorityö.

Viisipäiväiset konttoritekniikkakurssit olivat hyvin suosittuja 1960-luvulla. Samoin Konttoritekniikka-näyttelyn näytteilleasettajien ja kävijöiden määrät nousivat koko vuosikymmenen ajan. Vuodesta 1967 lähtien näyttelyt oli tarkoitettu vain alan ammattilaisille. Vuonna 1970 näytteilleasettajia oli jo 99 ja kävijöitä yli 42 000. Sekä

kurssit että näyttelyt tuottivat voittoa joka kerta. Menetelmien ja välineiden nopea kehitys edellytti kuitenkin useammin kuin joka kolmas vuosi pidettyjä Kt-näyttelyjä. Etenkin tietokoneiden kehittyminen nosti toimistojen tehokkuutta ennen näkemättömällä tavalla ja avasi samalla aivan uusia mahdollisuuksia. Vuodesta 1974 lähtien Konttoritekniikan kurssit ja näyttely järjestettiinkin joka toinen vuosi.

Seminaarit

Kun koulutustoimintaa uusittiin vuonna 1966, seminaarit otettiin täydennyskoulutuksen käyttöön. Seminaarit kestivät kaksi tai kolme päivää ja niissä keskityttiin syvällisesti johonkin yksittäiseen aiheeseen. Osallistujamäärä oli rajattu noin 30:een. Seminaarit järjestettiin yleensä jossakin maaseutuhotellissa. Vasta vuonna 1975 alkanut pitkä lamakausi vähensi koulutuksen kysyntää.

1980-luvun alkupuolella väistyvä lama lisäsi seminaarien määrää, mutta myös kilpaileva koulutustarjonta oli selvästi lisääntynyt. SEFEK panosti erityisesti markkinointiseminaareihin. Kuitenkin sihteerityön ja kielten seminaarit saivat parhaat arvosanat osallistujien arvioinneissa. Nousukauden alkaessa käynnistettiin johtamis- ja esimiestyön koulutus. Nelivaiheinen johdon koulutusohjelma Tulosjohtajana kehittyminen sisälsi sekä tulosjohtamisen filosofiaa että käytäntöä. Seminaariin osallistujien henkinen kapasiteetti ja fyysinen kunto testattiin ja jokainen sai henkilökohtaiset ohjelmat niiden kehittämiseksi.

Yhteistoiminta koulutuksessa alkaa

Järjestelmällinen yhteistoiminta täydennyskoulutuksessa SEFEKin ja SEFEn jäsenyhdistysten kanssa käynnistyi syksyllä 1979. Päämääränä oli kehittää jäsenyhdistysten sisäistä ja alueellista täydennyskoulutustoimintaa. Toimintatavoiksi SEFEK ehdotti koulutustilaisuuksia, joita markkinoidaan myös ulkopuolisille tai vain jäsenyhdistysten jäsenille. SEFEK ehdotti myös koulutuspalvelun käynnistämistä. Se sisälsi lähinnä suunnittelu- ja organisointiapua sekä tilaisuuksien alustajahankintaa.

Myös Kymenlaakson Ekonomit ry:n johtokuntaa pyydettiin selvittämään yhdistyksen ja sen toiminta-alueen koulutustarpeet ja suunnittelemaan vuoden 1980 koulutustapahtumat. Johtokunta sai tehtäväkseen myös miettiä, millainen työn-, tuoton- ja tappionvastuunjako tulisi olla SEFEKin ja jäsenyhdistyksen välillä. Lisäksi vastauksia odotettiin koulutustoimintaan liittyviin odotuksiin, paineisiin, ongelmiin jne. Johtokunta kirjoitti vastauskirjeessään, että koulutusta tarvittaisiin lähinnä pienten ja keskisuurten yritysten kohdalla verotukseen liittyvissä asioissa ja vuonna 1980 erityisesti uutta osakeyhtiölakia koskevissa asioissa. Johtokunta suunnitteli myös sekä informatiivisen että pienimuotoisemman koulutustapahtuman järjestämistä.

Kansainväliset kielikurssit

Ekonomijärjestöissä pidettiin myös kielikursseja. Niiden järjestäjinä toimivat yleensä eri kerhot. Mutta kansainvälistyminen, uudet koulutusmenetelmät ja sihteerikurssit loivat Ekonomiliitolle paineita luoda tehokkaampia kielikursseja. Vuonna 1965 aloitettiin kielilaboratoriokurssit Kauppakorkeakoulun uudessa kielilaboratoriossa. Mutta näitäkin suositummaksi menetelmäksi muodostui ulkomailla järjestetyt kielikurssit. Ekonomiliitto, Merkonomiliitto ja Suomalaisen Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistys perustivat Ulkomaankaupan Täydennyskoulutuksen Tuen, UTT:n, jonka kulut katettiin osanottomaksuilla ja stipendeillä.

Ekonomien täydennyskoulutuksessa oli aina huomioitu ulkomaankaupan merkitys, mutta vasta 1980-luvun alkupuolella huomioitiin viennin ja tuonnin lisäksi suomalaisten yritysten muukin toiminta ulkomailla. Kansainvälistyminen lisääntyi vuosi vuodelta ja SEFEK liitti sen yhdeksi peruselementiksi kaikkeen siihen soveltuvaan koulutukseen. UTT oli jo vuosia järjestänyt kielikursseja ulkomailla, mutta osallistujien määrä ei ollut suuri. Järjestelmää kehitettiin. Tilanne ei kuitenkaan kohentunut. Lopulta jouduttiin toteamaan, että ”aikansa kutakin”.

Ekonomipäivät

Rauhan jälkeisinä vuosina maamme kauppakorkeakouluissa opiskeltiin ahkerasti. Etsittiin korvausta sodalle menetetyistä vuosista. Opiskelun tarve kohdistui etenkin jatko- ja täydennyskoulutukseen. Myös koulutus- ja kerhotoimintaa haluttiin kehittää. Kokouksissa pidetyt tunnin mittaiset luennot vaihtuivat luentosarjoihin, kun ensimmäiset Ekonomiliiton järjestämät Ekonomipäivät pidettiin Helsingissä 2. - 3. marraskuuta 1946. Ekonomipäivistä tuli hyvin suosittuja. Esimerkiksi vuonna 1950 Kauppakorkeakoulun uuden talon vihkiäisjuhlan yhteydessä pidetyille Ekonomipäiville osallistui jo noin 700 henkilöä. Syksyllä 1952 Vaasassa pidettyihin Ekonomipäiviin osallistui myös monta Kymenlaakson Ekonomit yhdistyksen jäsentä.
Vuosien mittaan Ekonomiliiton järjestämistä ekonomipäivistä muodostui jokavuotinen perinne, joka antoi mahdollisuuden luoda kontakteja jäsenyhdistysten aluerajojen ulkopuolellekin. Ekonomipäivien monipuolinen ohjelma sisälsi mm. koulutusta, retkeilyjä, tehdasvierailuja, taidetta, yhdessäoloa ja viihdettä, mutta osanotto ei aina ollut järjestäjien toiveiden mukaista. Liiton kokous- ja koulutusjärjestelmään haluttiin jotakin uutta. Vuonna 1966 Ekonomipäivät järjestettiinkin ensimmäisen kerran laivaristeilynä, joka osoittautui oikeaksi valinnaksi. Osanottajia oli runsaasti. Mukana oli myös useita Kymenlaakson Ekonomit ry:n jäseniä. Päivien teemana oli toimialarationalisointi, jota käsiteltiin maassamme ensi kertaa kannattavuuden ja tuottavuuden parantamiseksi koko toimialan piirissä.

Ekonomipäiviä järjestettiin myös pienissä kaupungeissa. Tällä haluttiin elävöittää jäsenyhdistysten toimintaa. Mutta osanottajamäärät olivat edelleen pieniä. Mietittiin, millä keinoilla ne nousisivat. Tämän jälkeen erityisesti Ekonomipäivien iltajuhlia elävöitettiin erilaisilla teemoilla. Vuonna 1987 vuorossa oli ranskalaistunnelmia: can-ca-

nia, bouillabaissea, chansoneja… Herkkukojujen ympärille ja tanssilattian pyörteisiin kerääntyi lähes 600 juhlijaa. Kaikilla juhliin osallistujilla oli jokin yhteys kauppakorkeakouluun. Arpajaisten päävoittona oli tietenkin Pariisin matka. Sen onnellinen voittaja oli SEFEn 1. varapuheenjohtaja Marjatta af Forselles.

Kuopiossa elokuussa 1990 järjestettyjen valtakunnallisten Ekonomipäivien teemana oli Työtä tarjolla, mistä tekijät? Tilaisuudessa pohdittiin erityisesti sitä, miksi eläkkeelle halutaan niin usein jo ennen varsinaista eläkeikää. Sama aihe on ajankohtainen vielä vuonna 2005. Muita aiheita olivat mm. uudet liikeideat ja taloushallinto. Vuonna 1996 Ekonomipäivät pidettiin Seinäjoella. Aiheena oli Ympäristö muuttuu – pysy kärjessä. Tilaisuuden järjestäjänä toimi Etelä-Pohjanmaan Ekonomit ry, SEFE ry ja SEFEK Oy. Mielenkiintoinen ohjelma sisälsi taloushallintoa, markkinointia ja johtajuutta.

2000-luvun alkuvuosina Ekonomipäiviä järjestettiin enintään kerran vuodessa ja vähintään joka toinen vuosi, ellei muuta sovittu. Vuoden 2004 Ekonomipäivä pidettiin marraskuussa Kalastajatorpalla Helsingissä. Teemana oli Kaikki muuttuu, joku menestyy. Ekonomipäivän avasi SEFEn puheenjohtaja Sirpa Widomski, jonka jälkeen puheenvuoroja menestymisestä ja muutoksista tarjoilivat useat ekonomeja kiinnostavat asiantuntijat. Sekä ohjelmaltaan että puitteiltaan hyvin onnistuneen Ekonomipäivän puheenjohtajana toimi Peter Nyman.

Informatiivinen koulutus

Ajankohtaiskoulutukseen kuuluivat tietyt säännöllisesti toistuvat koulutustilaisuudet, kuten Kt-kurssit ja Sihteeripäivät, joita oli järjestetty vuodesta 1962 lähtien, mutta Ekonomipäivät olivat perinteisesti olleet ajankohtaiskoulutuksen tärkein tilaisuus. Yhteiskunnan kehittyessä ja muuttuessa ajankohtaiskoulutusta haluttiin kuitenkin järjestää useammin. Koulutus antoi tietoa ajankohtaisista kysymyksistä ja uusista asioista. Esimerkiksi uudet taloutta säätelevät lait olivat tyypillisiä aiheita ajankohtaiskoulutustilaisuuksiin, joita SEFEK järjesti useilla paikkakunnilla. Yleensä ajankohtaiskoulutukseen ei kuulunut kuten seminaareissa ryhmätyöskentelyä tai keskustelua esitelmöitsijän ja osallistujien kesken.

KYMENLAAKSON EKONOMIEN KOULUTUSTOIMINTA

Yksi yhdistyksen tärkeimmistä toimintamuodoista on ollut jäsenistön tiedon pitäminen ajankohtaisena. Yhdistys on järjestänyt vuosien mittaan hyvin monenlaisia koulutustilaisuuksia. Veroiltamat ovat tietenkin niistä tunnetuimmat, mutta tärkeitä tilaisuuksia ovat olleet myös pelkästään yhdistyksen jäsenille tarkoitetut pienempi muotoisemmat tietoiskut. Esimerkiksi jäsentiedotteessa 6/84 mainostettiin hyvinkin

tehokkaasti tulevaa kokoustekniikan luentoa, jossa kouluttajana toimi KTM Martti Lipponen Alko OY:stä. *”Oletko epävarma kokouksissa? Hallitsetko puheenjohtajan tehtävät? Investoi nyt aina tarpeelliseen tietoon ja taitoon, FIM 120, sis. tukevan päiväkahvin. Hyvä luentomoniste sisältyy hintaan. Ohjelmassa mm. kokouksia koskeva lainsäädäntö, kokouksen valmistelut, kokouksen kulku, äänestykset ja vaalit ja puheenjohtotekniikka.”*

Muistio 24.10.1984

Aina eivät yhdistyksen järjestämät koulutustilaisuudet ole olleet suoranaisesti työelämään liittyviä asioita, vaan kuten seuraava puheenjohtaja Ahti Nuottimäen kauniilla käsialalla kirjoittama muistio osoittaa, hyvinkin monipuolisesti elämää yleensä koskevia asioita.

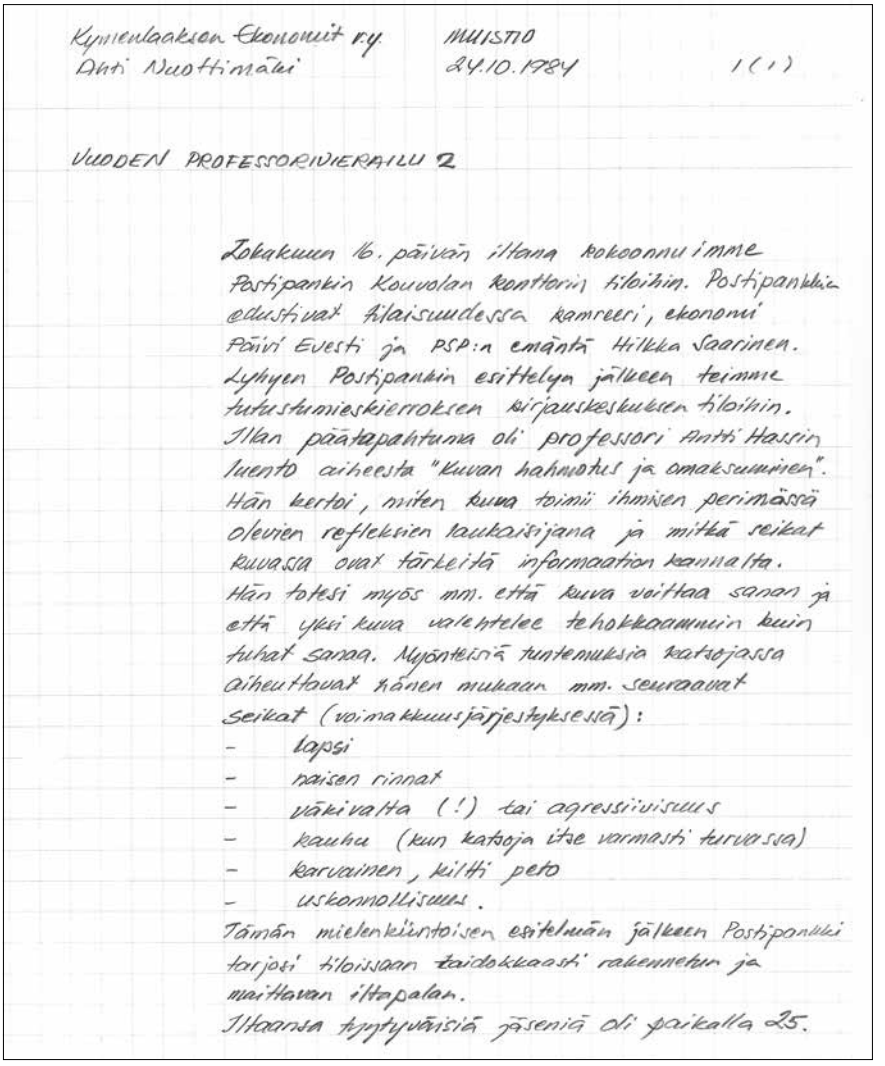

Kymenlaakson Ekonomit r.y. MUISTIO
Ahti Nuottimäki 24.10.1984 1(1)

VUODEN PROFESSORIVIERAILU 2

Lokakuun 16. päivän iltana kokoonnuimme Postipankin Kouvolan konttorin tiloihin. Postipankkia edustivat tilaisuudessa kamreeri, ekonomi Päivi Evesti ja PSP:n emäntä Hilkka Saarinen. Lyhyen Postipankin esittelyn jälkeen teimme tutustumieskierroksen kirjauskeskuksen tiloihin. Illan päätapahtuma oli professori Antti Haasin luento aiheesta "Kuvan hahmotus ja omaksuminen". Hän kertoi, miten kuva toimii ihmisen perimässä olevien refleksien laukaisijana ja mitkä seikat kuvassa ovat tärkeitä informaation kannalta. Hän totesi myös mm. että kuva voittaa sanan ja että yksi kuva valehtelee tehokkaammin kuin tuhat sanaa. Myönteisiä tuntemuksia katsojassa aiheuttavat hänen mukaan mm. seuraavat seikat (voimakkuusjärjestyksessä):

- lapsi
- naisen rinnat
- väkivalta (!) tai agressiivisuus
- kauhu (kun katsoja itse varmasti turvassa)
- karvainen, kiltti peto
- uskonnollisuus.

Tämän mielenkiintoisen esitelmän jälkeen Postipankki tarjosi tiloissaan taidokkaasti rakennettun ja maittavan iltapalan.
Illoassa läsnäolevia jäseniä oli paikalla 25.

■ Yllä Ahti Nuottamäen 24.10.1984 kirjoittama muistio Vuoden Professorivierailu 2

Puhumaan oppii puhumalla

Yhdistys järjesti puhe- ja esiintymistaidon kurssin 21. - 24. 9. 1983. Kurssin vetäjäksi kutsuttiin FK-logonomi Liisa Riikonen, joka jo jäsenkirjeessä herätteli yhdistyksen jäseniä kysymällä: *" Tiedätkö, mitä voisit tehdä äänellesi, jos et ole tyytyväinen siihen? Osaatko esiintyä? Pelkäätkö puhetilanteita?"* Kurssin asiasisältönä oli erilaiset puheviestintätilanteet, viestinnän kielet, puheviestinnän teoria, esityksen valmistaminen ja esiintymistilanne sekä käytännön esiintymisharjoituksia. Osallistujamäärä oli rajattu 12:sta. Kurssille osallistui kahdeksan yhdistyksen jäsentä.

Huipulle terveenä

Koulutustilaisuus Huipulle terveenä pidettiin 6.3.1985 Kotkan Seudun Osuuspankissa. *"Jotta ihminen pystyisi tekemään tehokkaasti työtä, hänen täytyy voida hyvin, olla mahdollisimman terve. Sairaudet sitovat osan ihmisen energiasta, vaikka ihminen olisi niin sanotusti työkykyinenkin."* Koulutuksen aiheina olivat siis ravinto ja tehokkuus, liikunta vireän aivotoiminnan ylläpitäjänä, työajan ryhmittäminen pitkäjännitteisyyden varmistamiseksi, rentoutumisen keinot ja hyödyt sekä lääkeaineet ja tehokkuus. Tilaisuuden asiantuntijana toimi tamperelaislääkäri Heikki Takala, jolla oli pitkä kokemus talouselämän piirissä toimivien kouluttajana.

Takalan mukaan ihminen on liian mukavuudenhaluinen pitääkseen itsensä kohtuullisessa kunnossa. Lääkkeeksi stressitauteihin hän suositteli lisää liikuntaa ja vähemmän rasvoja. Kymenlaakson Ekonomit ry maksoi luennoitsijan palkkion kokonaisuudessaan, joten sekä tilaisuus että linja-autokuljetus oli jäsenille ilmainen. Tilaisuuteen osallistui 28 jäsentä.

Päänsisäisiä asioita

"Rasita ruumista silloin, kun sielu on väsynyt, ja sielua silloin, kun ruumis on väsyksissä", kehotti pastori Matti J. Kuronen Kouvolassa Kymenlaakson Ekonomien järjestämässä tilaisuudessa maaliskuussa 1988. Kuronen piti tärkeänä myös sitä, että yli sietokyvyn menevään stressiin ja loppuun palamista aiheuttaviin seikkoihin kiinnitetään työpaikalla tähänastista enemmän huomiota. Loppuun palamisen oireiksi Kuronen mainitsi sen, kun itsestä alkaa tuntumaan, ettei suhde ympäröivään todellisuuteen olekaan tasapainossa ja että päivittäisiin rutiineihin menee aikaisempaa enemmän aikaa. Ongelmista kertoo myös realismin ylittävä kyynisyys, lisääntynyt korviketyydyttäminen (syöminen, juominen, tupakointi), jatkuva sairastelu ja psykosomaattiset kipuilut. Kuulijoitaan Kuronen neuvoi antamaan aikaa itselleen. Tilaisuus järjestettiin Pohjois-Kymen Säästöpankissa yritysvierailun yhteydessä. Osallistujamäärä oli normaalia korkeampi, ennätyksellinen 42 jäsentä.

Lokakuussa 1988 Kymenlaakson Ekonomit ry teki yritysvierailun A. Ahlström Osakeyhtiön kartonki- ja hylsytehtaille, jotka silloin juhlivat 100. toimintavuottaan. Ti-

laisuuteen osallistui 19 yhdistyksen jäsentä. Tehdaskierroksen jälkeen Työterveyspsykologi Rea Salovaara - Simola piti luennon aiheesta Työ - stressi ja stressin hallinta. Esitelmän tarkoituksena oli antaa kuuntelijoille konkreettisia ohjeita, vinkkejä ja keinoja, joilla voisi aloittaa sekä oman että naapurin henkisen hyvinvoinnin kohentamisen. Luentoa pidettiin antoisana ja aihe herätti vilkasta keskustelua.

Kupla, joka puhkeaa

Seuraavalla vuosikymmenellä päänsisäisiä asioita ja etenkin itsetuntemusta pidettiin edelleen tärkeänä, mutta mielenkiinto kohdistui myös markkinointiin. Vuonna 1994 Steveco Oy:n yritysesittelyn ja yhdistyksen sääntömääräisen kevätkokouksen jälkeen pidetyssä koulutustilaisuudessa käsiteltiin oman tilanteen arviointia. Liikkeenjohdon konsultti Olli Hakkarainen kertoi, miten kartoitamme itsestämme löytyviä vahvuuksia ja miten voimme niitä entistä paremmin hyödyntää. Saman vuoden syyskokouksen yhteydessä Tehdaspuu Oy:n tiloissa pidetyssä koulutustilaisuudessa luennoi markkinointiviestinnän asiantuntija Kalle Raski. Hän kertoi aiheesta Kupla, joka puhkeaa – eli miten profeetta Jari Sarasvuo yritti pelastaa Kouvolan seudun.

Jo seuraavana keväänä koulutuksessa palattiin takaisin henkisille alueille. Psykologi Tuula Kataisen luennon otsikkona oli Kuinka selviän hengissä? Aiheen lähtökohtana oli vapaus valita asennoituminen, suhtautumistapa elämään ja kohtaloon. Luennon taustateoriana oli Viktor E. Franklin ja Elisabeth Lukasin mielenkiintoinen Logoterapia. Tämä loi hyvin taustaa vuosikymmenen lopun suosittuun keskusteluaiheeseen, työssä jaksamiseen. Koulutuksessa ei kuitenkaan unohdettu vanhaa sanontaa Terve sielu terveessä ruumiissa, joten myös fyysiseen kuntoon kiinnitettiin huomiota; hyvä kunto auttaa jaksamaan. Vuoden 1995 kevätretki tehtiin Vierumäen Urheiluopistolle, mutta kunnon mittaus ja kohennusohjelma kiinnosti vain muutamaa yhdistyksen jäsentä.

Tervetuloa eurooppalaistumaan!

Euroopan unioni, joka on Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden välinen yhteenliittymä, luotiin Maastrichin sopimuksella marraskuun 1. päivänä 1993. Jo saman kuukauden viimeisenä tiistaina aina tietonsa ajan tasalla pitänyt Kymenlaakson Ekonomit ry järjesti Yhdyspankin tiloissa Anjalankoskella syyskokouksen yhteydessä koulutustilaisuuden, jonka aiheena oli Eurooppaan töihin tai opiskelemaan. Luennoitsijana oli euroneuvoja Helena Sommarberg. Hän kertoi, mitä mahdollisuuksia ETA-sopimus tuo tullessaan yksityiselle kansalaiselle. Luento sisälsi ajankohtaista tietoa mm. yrityksen perustamisesta, ammatin harjoittamisesta, sosiaaliturvasta ja opiskelusta Euroopassa. Jäsenyhdistys kustansi koulutuksen.

Tammikuun 1. päivä 1995 Suomi liittyi Euroopan unioniin. Tämä näkyi Veroiltamissa käsiteltyjen verotuskysymysten ja SEFEKin järjestämien valtakunnallisten Ekonomipäivien 1996 ohjelman lisäksi myös Kymenlaakson Ekonomit ry:n kokousten yhteydessä pidetyissä koulutusaiheissa. Esimerkiksi vuonna 1993 pidetyn syyskokouksen aiheena oli ETA-asiaa.

OVATKO EKONOMIT JÄRJESTÖIHMISIÄ?

Vaikka ekonomien järjestötoiminnassa oli alusta saakka kiinnitetty päähuomio jäsenkunnan tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä jäsenten työelämään sijoittumiseen, myös yhteiskunnan asioihin otettiin tarvittaessa kantaa. Kuitenkin vasta 60-luvulla ekonomikuntaan liittyi uusia jäseniä, jotka olivat jo ylioppilasvuosinaan hankkineet yhteiskuntaan vaikuttamisen taidon. Ekonomikunnan jäsenmäärä oli lisääntynyt huomattavasti ja seurauksena oli henkilökohtaiseen tuntemiseen perustuvan yhteenkuuluvuuden tunteen väheneminen. Asiaa korosti vielä se, että uudet jäsenet odottivat järjestöiltään määrätietoisempaa otetta toimintaan ja yhdessäolon leiman karsimista järjestötoiminnasta. Ekonomikunnalle oli ominaista pyrkimys yksilöllisyyteen.

Ekonomiliiton puheenjohtaja Olavi Eskelä kysyi Ekonomi-lehden erikoisnumeron pääkirjoituksessa vuonna 1960 ”Olemmeko selvillä siitä, mitä asettamamme päämäärä meiltä vaatii?” Eskelä vastasi suorasukaisesti, että ekonomit eivät ole järjestöihmisiä. Järjestäytymisprosentti ei yleensä noussut yli viidenkymmenen. Yksilön mahdollisuudet tyydyttää tarpeitaan olivat laajentuneet, mutta toisaalta yhteiskunta sääteli yhä enemmän yksilön velvollisuuksia ja oikeuksia. Työmarkkinoilla toimivat järjestöt ottivat jossain määrin lainsäätäjille kuuluvan roolin, jonka seurauksena yksilöllisyys entisestään kaventui. Oli aika kritisoida mennyttä aikaa ja suunnitella liiton tulevaisuutta.

Vuonna 1960 Ekonomiliitto täytti 25 vuotta. Juhlapuheen piti koulutusvaliokunnan puheenjohtaja, rehtori Niilo Hentola. Puheessaan hän määritteli liiton tehtäviä ja tarkoitusta. Hentolan mielestä liiton tärkeimpänä tehtävänä oli toimia tiedotuskanavana ekonomien keskuudessa, mutta hän korosti myös liiton tarpeellisuutta ottaa vastuu täydennyskoulutuksesta ja levittää taloudellista valistusta koko yhteiskuntaan.

Koulutuspolitiikkaa

Jo 60-luvulla alkanut yhteiskuntapoliittinen keskustelu jatkui voimakkaana myös seuraavalla vuosikymmenellä. Kannanotoissa vaadittiin tasa-arvoa ihmisten ja alueiden kesken sekä pehmeitä arvoja. Koulutukseen haluttiin uusia tavoitteita ja näkökulmia. Koko ajan syntyi uutta tietoa, jota pitäisi opettaa, mikäli haluttaisiin menestyä myös kansainvälisessä kilpailussa. Uudistus koski sekä koulutusjärjestelmää että sen sisältöä ja rakennetta peruskouluista korkeakouluihin saakka. Laaja uudistus maksoi valtavasti, mutta maallamme oli varaa siihen.

Ekonomijärjestöjen yhdentyminen

Ekonomiliiton, Niordin ja Merkurin vuonna 1950 perustaman yhteistoimintavaliokunnan toiminta oli kehittynyt jatkuvasti. Siihen vaikutti ennen kaikkea sekä Suomessa että muissa Pohjoismaissa järjestettyjen ekonomikongressien suunnittelu.

Yhteistoimintavaliokunta käsitteli ulkomaisten asioiden lisäksi myös yhteisiä koulutus- ja työmarkkinapoliittisia ja julkaisukysymyksiä. Kuitenkin vasta vuonna 1973 yhteistoimintavaliokunta perusti erityisen toimikunnan ekonomijärjestöjen yhteistoiminnan kehittämiseksi. Jo samana vuonna toimikunta jätti ehdotuksensa ekonomijärjestöjen yhdentymisestä.

Monien neuvottelujen jälkeen yhdentyminen toteutui ja sen seurauksena vuonna 1973 syntyi Suomen Ekonomiliitto - Finlands Ekonom förbund - SEFE ry. Yhdentymishetkellä liiton toimistossa työskenteli kymmenen toimihenkilöä. Perustettu SEFE edusti koko ekonomikuntaa, koska ruotsinkielisen, vuonna 1964 perustetun Finlands Svenska Ekonomförbund rf:n jäsenyhdistykset liittyivät Ekonomiliittoon. Sillä olikin suuri merkitys, kun muutamaa vuotta myöhemmin SEFE joutui tekemään tärkeitä päätöksiä mm. työmarkkinatoiminnassa.

Taloudellista tietoa kaikille

Ekonomijärjestöjen perustajille ja toiminnan uranuurtajille oli tunnusomaista voimakas aatteellisuus. Kauppatieteellistä koulutusta ei haluttu käyttää vain omaksi hyödyksi, vaan taloudellista tietoa haluttiin jakaa kaikelle kansalle, niin liike-elämän, talouselämän kuin koko kansantaloudenkin hyväksi. Ekonomit sovelsivat oppimaansa erinomaisesti työtehtävissään sekä liike-elämän että muun yhteiskunnan tehtävissä, mutta yleiseen yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttamiseen ekonomit eivät olleet erityisen kouliintuneita. Tämä oli puute, joka haluttiin korjata. Toisaalta jäsenkuntaa ei juuri ollut kiinnostanut paneutua yleisiin talous- ja yhteiskuntapoliittisiin kysymyksiin. Vain kaksi vuonna 1971 hyväksytyn talous- ja yhteiskuntapoliittisen periaateohjelman osa-aluetta kiinnosti sekä liittoa että jäsenkuntaa: työmarkkina- ja koulutuspolitiikka, joita koskevat asiat valmisteltiin asianomaisissa elimissä.

Vuonna 1975 yhteiskuntapoliittisten asioiden hoitaminen annettiin ns. puheenjohtajistolle. Sen muodostivat liiton puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja kaikkien pysyvien toimikuntien puheenjohtajat. Neljä vuotta myöhemmin talous- ja yhteiskuntapoliittinen ohjelma kuitenkin lakkautettiin ja kyseiset asiat sisällytettiin liiton perussuunnitelmaan. SEFE kohdisti huomionsa edelleen lähinnä sellaisiin talouspoliittisiin asioihin, jotka koskivat ekonomikunnan työelämää tai henkilökohtaista taloutta. SEFE antoi lausuntoja mm. kirjanpitolain valmistelutyöhön vuonna 1972 ja erilaisiin, verotusta koskeviin kysymyksiin.

Vaikea vuosi 1977

Vuosi 1977 oli koko vuosikymmenen vaikein vuosi Suomen kansantaloudelle. Sääntömääräisessä kevätkokouksessaan SEFE antoi julkilausuman, jossa se tuomitsi maassa harjoitetun talouspolitiikan ja uusimman tulopoliittisen kokonaisratkaisun. Ratkaisuksi liitto esitti tuottavaa yritystoimintaa, joka olisi mahdollista, mikäli luotaisiin edellytykset yritysten investoinneille mm. veropoliittisin keinoin. Julkilausumassa

myös jäsenkuntaa kehotettiin kiinnittämään huomiota mm. työtehoon, ammattitaidon kohottamiseen ja yleiseen tehokkuuteen.

Liitto oli todella huolissaan maassa vallitsevasta taloudellisesta lamasta. Saman vuoden syyskokouksessa liitto antoi uuden julkilausuman ns. hallituksen elvytysohjelmasta, jossa sen parhaimmatkin kohdat olivat liiton mielestä vain ensiavun kaltaisia ja siten lyhytvaikutteisia. Liitto vaati tuottavuuden ja yritysten toimintaedellytysten pysyvää parantamista sekä voiton tavoittelun tunnustamista yritysten yhteiskunnallisen vastuunkannon perusedellytykseksi. Vaikka julkilausumien vaikutuksista ei ole näyttöä, ainakin ne kohottivat jäsenkunnan itsetuntoa. Myös politiikan päättäjien oli tunnustettava, että maan hyvinvointi perustuu pohjimmiltaan menestykselliseen yritystoimintaan. Yrityksillä oli siis yhteiskunnallinen vastuu. 1970-luvulla SEFE tehosti talous- ja yhteiskuntapoliittista toimintaansa niin, että vuonna 1982 tehdyssä tutkimuksessa 18% vastanneista piti sitä onnistuneena ja 46% keskinkertaisena.

SEFE TYÖMARKKINAJÄRJESTÖNÄ

Vuoden 1971 jäsentutkimuksessa ei tiedusteltu, tulisiko liiton huolehtia jäsenkuntansa edunvalvonnasta työmarkkinoilla, koska sitä pidettiin lähes itsestäänselvyytenä. Liiton säännöt eivät kuitenkaan suoranaisesti edellyttäneet työmarkkinatoimintaa, joten niitä haluttiin muuttaa. Tämä toteutui vuonna 1974 tapahtuneella sääntöjen muutoksella. Uudistuksen jälkeen sääntöjen toinen pykälä kuului seuraavasti: *”Liitto on siihen liittyneiden ekonomiyhdistysten ja niiden jäsenten etujärjestö sekä koulutus- ja tukitoiminnan keskuselin. Sen tarkoituksena on edistää maamme kauppakorkeakoulututkinnon suorittaneiden tai sitä vastaavan koulutuksen saaneiden yhteenkuuluvuutta ja yhteistyötä, toimia siihen liittyneiden ekonomiyhdistysten yhdyssiteenä, valvoa niiden jäsenten yhteisiä työ- ja virkasuhteeseen liittyviä etuja, tukea heidän ammatillisia ja sivistyksellisiä pyrkimyksiään, edistää heidän tietojaan ennen kaikkea taloudellisella alalla sekä luoda toiminnallaan oikea käsitys ekonomikunnan merkityksestä ja jäsenten velvollisuuksista. Liiton tarkoitus ei ole toiminnallaan tuottaa siihen osallisille tai yksityisille jäsenille voittoa eikä välitöntä taloudellista ansiota. Tarkoituksensa toteuttamiseksi liitto ohjaa ja tukee jäsenyhdistystensä toimintaa, tekee jäsenkunnan etujen valvomiseksi sopimuksia, järjestää kokouksia ja muita yhteistilaisuuksia sekä harjoittaa koulutus-, julkaisu-, jäsenpalvelu- ja tutkimustoimintaa. Toimintansa tukemiseksi liitto voi harjoittaa keräystoimintaa ja arpajaisia.”*

Työmarkkinatoimikunta

Sääntöjen uusimisen jälkeen liittohallitus perusti työmarkkinatoimikunnan, jonka tehtävänä oli suunnitella ja valvoa työmarkkinatoimintaa. SEFE ei kuitenkaan vielä

ollut varsinainen työmarkkinajärjestö, sillä siihen tarvittiin päämäärä, tavoitteet, ohjelma ja toimintaa niiden toteuttamiseksi sekä muiden työmarkkinoilla toimivien järjestöjen hyväksyntä. Ekonomiliitot eivät olleet toimineet työmarkkinoilla järjestöinä, joten SEFEltä puuttui työmarkkinatehtävään niin kokemus, koulutus, organisaatio kuin suhteetkin.

SEFEn työmarkkinasihteeri laati työmarkkinatoiminnan perussuunnitelman, joka hyväksyttiin liiton syyskokouksessa vuonna 1974. Toiminta-ajatus kuului seuraavasti*:" Työmarkkinatoiminnan toiminta-ajatuksena on turvata jäsenkunnalle oikeus saada koulutustaan ja kykyjään vastaavaa ansiotyötä, tukea jäsenkunnan pyrkimyksiä kehittyä ja edetä urallaan sekä valvoa jäsenkunnan etuja työmarkkinoilla ja oikeutta työpanoksen edellyttämään mahdollisimman hyvään toimentuloon, joka on turvattu myös työsuhteen äkillisen katkeamisen sekä sairauden, työkyvyttömyyden tai vanhuuden aikana." Työmarkkinatoiminnan päämäärä oli lyhyesti:" Liiton jäsenkunnan asema ylempinä toimihenkilöinä on saatava tunnustetuksi ja turvatuksi."*

SEFE pääsee työmarkkinapiireihin

Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelukunta (YTN) kävi yksityisellä sektorilla neuvotteluja ja teki myös sopimuksia. Sen olivat perustaneet Akava (Akateemis-ammatillinen valtuuskunta), Insinööriliitto sekä Korkeakouluinsinöörien ja Arkkitehtien Keskusliitto vuonna 1973. YTN oli rekisteröimätön vapaamuotoinen yhteenliittymä, jolla ei ollut toimistoa, palkattua työvoimaa tai jäsenmaksuja. Edustajien kustannuksista vastasi kukin järjestö itse ja yhteiset kulut jaettiin tasan osapuolten kesken. Vuonna 1974 SEFE hyväksyttiin YTN:n jäseneksi ja samassa tilaisuudessa liitto liittyi YTN:n ja Suomen Työnantajain Keskusliiton, STK:n välillä tehtyyn perussopimukseen. Tässä perussopimuksessa vahvistettiin se periaate, että ylempien toimihenkilöiden työsuhdeasiat, kuten palkasta sopiminen, hoidetaan yksityisellä sektorilla yksilöllisillä, työnantajan ja toimihenkilön välisillä sopimuksilla. Kirjalliset sopimukset olivat harvinaisia. Niitä pidettiin jonkinlaisina epäluottamuksen osoituksina työntekijän ja työnantajan välillä. Perussopimuksessa oli kuitenkin maininta neuvottelujärjestyksestä, jossa kiistatapauksissa työsuhdeasiat voitiin siirtää työnantajaliiton kautta edelleen keskusliittotasolle.

Insinöörijärjestöt liittyivät Akavaan vuoden 1976 alussa. Tämän jälkeen SEFEn asema työmarkkinajärjestönä muuttui ongelmalliseksi, koska se oli nyt ainoa jäsenmäärältään merkittävä akateeminen järjestö, joka ei kuulunut Akavaan. Akavan jäsenjärjestöt edustivat erilaisissa tehtävissä toimivia henkilöitä, joita yhdisti opintojen lähes samankaltainen taso. Toisin kuin YTN, Akava kuului tulopoliittisia kokonaisratkaisuja tekeviin järjestöihin ja se teki myös sopimuksia jäsenkuntiensa palkoista. SEFE ja suurin osa sen jäsenkunnasta katsoi Akavan palkkasopimustoiminnan olevan ristiriidassa oman palkka- ja urakehityksensä tavoitteiden kanssa. Samoin monen mieltä ärsytti Akavan esiintyminen kaikkia korkeasti koulutettuja, myös ekonomeja, edustavana järjestönä. Toisaalta Akavan kannanottoihin voitiin vaikuttaa vain osallistumalla sen toimintaan ja monissa tärkeissä kysymyksissä. Esimerkiksi yksityisen kansalaisen verotuksessa Akavan tavoitteet olivat samat kuin SEFEllä.

Verotuksen jyrkkä progressiivisuus saattoi mitätöidä lähes kokonaan ekonomin palkankorotuksen. Ansiokehityksen laskeva suunta kypsytti ekonomikunnan mielipiteitä. Tilastokeskuksen tietojen mukaan tammikuusta 1972 lokakuuhun 1975 ekonomikunnan reaaliansiot olivat laskeneet lähes 17 %. Alenevan palkkakehityksensä lisäksi ekonomeja huolestutti 70-luvun alkupuolella syvenevä lama, mikä aktivoi muut palkansaajajärjestöt ripeään toimintaan. Lama aiheutti myös ensi kertaa ekonomikunnan keskuudessa selvää työttömyyttä. SEFE laati kokonaissuunnitelman, joka lähetettiin vuonna 1976 jäsenyhdistyksille perehtymistä varten. Samana vuonna suunnitelma myös hyväksyttiin.

AKAVAAN LIITTYMINEN

Liiton kokonaissuunnitelma sisälsi sellaisia työmarkkinatoimintaan kuuluvia tehtäviä ja tavoitteita, joita ei voitu toteuttaa kuulumatta johonkin työmarkkinakeskusjärjestöön. Ainoa realistinen vaihtoehto oli Akava, jonka jäsenmäärä lisääntyi koko ajan. Asiaan vaikutti myös Korkeakouluinsinöörien ja Arkkitehtien Keskusliiton liittyminen Akavaan, koska ne olivat SEFEn tärkeimpiä yhteistyökumppaneita työmarkkinoilla. Liittohallituksen jäsenyhdistyksille tekemään tiedusteluun mahdollisesta Akavaan liittymisestä 96,6 % vastasi myönteisesti. Neuvottelut Akavaan liittymisestä alkoivat ja liittymissopimus allekirjoitettiin 21.12.1976.

Seuraavan vuoden alussa pidetyssä liittohallituksen järjestäytymiskokouksessa hyväksyttiin työvaliokunnan asettaman organisaatiotyöryhmän ehdotus liiton edunvalvontaorganisaatiosta. Työmarkkinatoimikunnan alaisia uusia elimiä olivat virkaehtojaos, ammatinharjoittajien jaos ja yksityissektorin jaos, jonka edunvalvontaan kiinnitettiin erityisesti huomiota, koska sillä sektorilla Akavan toiminta oli vasta muotoutumassa. Tuolloin Akavalla oli pitkäaikainen kokemus ja tunnustettu asema vain julkisella sektorilla. Koska suurin osa Akavassa käsiteltyjä asioita ei suoranaisesti koskettanut liittoa, se keskittyi lähinnä Akavan talousarvioon, organisaatio- ja henkilökysymyksiin, tulo- ja koulutuspolitiikkaan sekä tiedotusasioihin.

Jäsenkunnan suhtautuminen Akavaan

Suurin osa ekonomeista työskenteli yksityisellä sektorilla, joten suhtautuminen Akavaan oli aina ollut suhteellisen viileää. Asiaan vaikutti myös se, että työmarkkinajärjestöjen menettelytapoja ei kaikilta osin hyväksytty; kollektiivinen ajattelutapa oli ekonomeille vierasta. Työmarkkinakeskusjärjestöt olivat kuitenkin saavuttaneet yhteiskuntapoliittista valtaa ja Akavalla oli valmiit yhteydet julkisen vallan päättäviin elimiin. Näitä yhteyksiä SEFE tarvitsi saadakseen näkökantansa huomioonotetuksi.

Jäsenkunta ymmärsi, että sivustakatsojana joutui työmarkkinaratkaisuissa häviäjän asemaan.

Vuonna 1977 liitto tiedusteli jäsenmaksuperinnän yhteydessä jokaiselta yksittäiseltä jäseneltä mm., haluaako hän etujaan valvottavan Akavan kautta. Tiedustelu osoitti selvän mielipiteen asiaan. Vastaajista 1102 jättäytyi Akavan ulkopuolelle ja 247 jäsentä ilmoitti kuuluvansa muuta kautta Akavaan. Akavaan liittymisvuonna 1976 SEFEn jäsenmäärä oli laskenut ensimmäisen kerran sen historian aikana. Myös Kymenlaakson Ekonomit ry:stä erosi jäseniä Akavaan liittymisen aikoihin, osa tosin erotettiin maksamattomien jäsenmaksujen vuoksi.

KANNANOTTOJA

SEFE:n IV kokonaissuunnitelmaluonnos

SEFE oli ryhtynyt edunvalvontatehtäviin periaatteenaan: ”SEFE on ainoa koko ekonomikuntaa edustava valtakunnallinen järjestö”. Tässä tuli esille ekonomikunnan ristiriitaiset työmarkkinapoliittiset edut (työnantaja - työntekijä). Vuoden 1984 huhtikuussa pidetyssä Kymenlaakson Ekonomit ry:n johtokunnan kokouksessa todettiin, ettei yhdistyksen säännöissä ollut mainintaa työmarkkina-asioiden hoitamisesta, edunvalvonnasta. Kokouksessa päätettiin edelleen pysyä erossa työmarkkina-asioista. Joten yhdistykselle ei valittu työmarkkina-asioiden yhdyshenkilöä.

Kymenlaakson Ekonomit ry:n 12.9.1984 liitolle lähettämässä lausunnossa ilmenee selvästi, että SEFEn kokonaissuunnitelmaluonnoksen painopisteet tulisi asettaa muualle kuin työmarkkinapolitiikkaan. Työmarkkinapolitiikan tuomista jäsenyhdistyksiin vastustettiin ehdottomasti, koska ”työmarkkinapoliittiset edut ovat ekonomikunnassa ristiriidassa, ja tämä kulminoituisi juuri jäsenyhdistyksissä.” Koulutuspoliittisista kehystavoitteista onnistuneena Kymenlaakson Ekonomit ry piti ”Peruskoulutusta täydentävien koulutuspakettien” laadintaa ja käyttöä etäopetukseen ja luentopäiville. Lisäksi SEFEn toivottiin ottavan kantaa tulonjakopoliittisiin kehystavoitteisiin, kuten sairausvakuutus- ja työttömyyspäivärahoihin, verotaulukoihin ja keskeisiin verovähennyksiin sekä eläketurvaan.

JÄSENISTÖSSÄ JÄRJESTÖN VOIMA

Koska SEFEn jäsenmäärä oli laskussa, liitto lähetti vuonna 1979 jäsenyhdistyksilleen Kutsu jäsenhankintatalkoisiin -kirjeen. Sekä SEFEn että jäsenyhdistysten keskeisenä

osana oli lisätä järjestövoimaansa kokoamalla jäsenkuntaan mahdollisimman suuren osan ekonomikunnasta. Kohderyhmänä olivat etenkin vastavalmistuneet, mutta myös aikaisemmin valmistuneet, jotka osoitteiston puuttuessa olivat olleet jäsenhankinnan tavoittamattomissa.

Järjestäytymättömyyden syitä oli useita. Suurin lienee ollut kuitenkin tietämättömyys SEFEn ja sen jäsenyhdistysten tarjoamista jäseneduista, toiminnasta ja päämääristä. Järjestäytymisen markkinoinnissa oli siis parantamisen varaa. Aloitettiin jäsenhankintakampanja. Siinä ehdotettiin jäsenyhdistysten tehtäväksi järjestäytymättömien ekonomien osoitteiden kerääminen ja jäsenhankintakirjeiden lähettäminen. SEFEn tehtävänä taas oli tuottaa jäsenhankintamateriaali: liittymislomakkeet, SEFE-esitteet ja työsuhdeoppaat. SEFE laati myös luonnoksen yhdistysten ja SEFEn yhteiseksi jäsenkirjeeksi.

Kymenlaakson Ekonomit ry:n jäsenhankintakampanja

Toukokuussa vuonna 1984 Kymenlaakson Ekonomit ry järjesti jäsenhankintakampanjan. Kyseisenä ajankohtana yhdistykseen kuului 225 jäsentä. Yhdistykseen kuulumattomille mahdollisille jäsenille lähetettiin vuoden 1983 toimintakertomus, sefeläisen jäsenedut, jäseneksi liittymislomake ja tiedot jäsenmaksuista. Kymenlaakson Ekonomit ry tarjosi omille jäsenilleen monenlaisia etuja. STOP-otsikkoisessa jäsenhankintakirjeessä yhdistyksen tarjoamat edut lueteltiin seuraavasti: yritysvierailuja alueellamme toimiviin mielenkiintoisiin yrityksiin, esitelmätilaisuuksia antoisista aiheista asiantuntijoiden pitäminä, koulutustilaisuuksia omakustannushintaan (tai jopa ilmaiseksi!), teatteri-, kevät- yms. avec-retkiä alle omakustannushinnan ja ennen kaikkea hyviä tilaisuuksia tutustua muihin alueemme ekonomisisariin ja -veljiin, joiden tuntemisesta Sinulla voi jonakin päivänä olla etua, olitpa asemassa missä tahansa.

Jäsenkunta, -kriteerit, -edut ja -palvelut 1984

Vuonna 1984 SEFEen kuului jo yli 12 000 jäsentä. Virallisesti he olivat jäseniä omissa paikallisissa jäsenyhdistyksissään, jotka muodostivat liiton. Jäsenyhdistyksiä oli tuolloin yhteensä 25. Jäsenkunta oli nuorekasta. Melkein puolet oli alle 35-vuotiaita ja lähes 70 % alle 40-vuotiaita. Naisia jäsenkunnasta oli 44 %. Jäsenmaksu oli sama riippumatta siitä, liittyikö samalla Akavan jäseneksi vai ei. Akavaan liittyminen oli vapaaehtoista. Jäsenyyden edellytyksenä oli vähintään kauppatieteellisen tutkinnon suorittaminen jossakin maamme alan korkeakouluyksikössä: Helsingin ja Turun kauppakorkeakoulussa, Vaasan korkeakoulussa, Svenska Handelshögskolanissa, Åbo Akademissa sekä Tampereen tai Jyväskylän yliopistossa. Jäsenkelpoisia olivat siis ekonomit, akateemiset sihteerit ja kirjeenvaihtajat, kauppa- ja taloustieteiden kandidaatit sekä näitä ylemmän tutkinnon suorittaneet. Nykyisin kauppatieteellisiä tutkintoja myöntävät edellisten lisäksi myös Oulun yliopisto ja Lappeenrannan teknillinen yliopisto.

SEFEn jäsenet saivat jäsenmaksuaan vastaan monenlaisia jäsenetuja ja -palveluja. SEFEn kautta Akavaan kuuluville tuli Akava-lehti ja kaikille jäsenille Ekonomiuutiset ja Talouselämä. Työsuhdepalvelut, joita olivat työsuhdejuristin palvelut, toimenvälitys, työsuhde- ja palkkaneuvonta, kuuluivat jokaiselle jäsenelle. Samoin edunvalvonta työmarkkinoilla, vakuutuspalvelut ja alennukset lomamatkoista ja Ekonomipäivistä. Akavaan kuuluvat saivat lisäksi Akavan jäsenedut ja tarjoukset. Vuosikymmenen loppuun mennessä jäsenpalvelut kehittyivät edelleen, etenkin Ekonomipörssin ja toimenvälityksen kysyntä kasvoi. Vuodesta 1988 lähtien koko jäsenkunnalle tilattiin Tekniikka & Talous -lehden vuosikerta. SEFEn kautta Akavaan kuuluville tilattiin Akava-lehti.

Vuoden 2002 lopussa paikallisiin jäsenyhdistyksiin ympäri Suomea kuului jo noin 27 800 ekonomia ja 12 000 opiskelijajäsentä. Vuonna 2005 korkeakoulupohjaisia jäsenyhdistyksiä olivat Ekonomföreningen MERKUR rf ja Ekonomföreningen NIORD rf. Alueellisia jäsenyhdistyksiä oli kaikkiaan 23.

Ekonomin edut ja palvelut 2005

SEFEn tuottamat jäsenpalvelut ovat monipuolisesti tukena ekonomiuran käännekohdissa ja eri elämäntilanteissa. SEFE toimii taustatukena työnhaussa. Ekonomirekrytoinnin palveluihin kuuluvat Ekonomipörssi, Ekonomivälitys ja Ekonomileasing. SEFEllä on myös useita työelämän oppaita, joista löytyy hyödyllistä tietoa työnhakijalle. Ekonomiuran suunnitteluun ja kehittämiseen sekä myös työssä jaksamiseen saa apuvälineitä ja ohjausta Urapalvelusta. Työsuhteen ja –elämän ongelmissakaan SEFEn jäsen ei ole yksin. Jäsenen tukena ovat SEFEn neuvonta- ja neuvottelupalvelut, jotka sisältävät tietoa alakohtaisista työehdoista ja työsuhdeneuvontaa. Palveluihin kuuluu myös työsuhdekiistojen selvittely ja oikeusturvavakuutus. Työttömyyden yllättäessä SEFEn palvelut mm. neuvonta helpottavat tilannetta ja työttömyyskassan jäsenyys parantaa työttömyysturvan tasoa. SEFE tarjoaa neuvontaa myös yrittäjille tai yrittäjiksi aikoville.

Jäsenen alennusedut ovat monipuoliset: vakuutusalennuksia If:stä, polttoainealennukset Essosta ja Shellistä, A-lomat ry:n lomaedut ja alennus Hertz-autonvuokrauksesta. Etuihin kuuluu myös Suomen Retkeilyjärjestön hostellialennukset ja jäsenhintoja hotelleista ja laivamatkoista. SEFEn jäsenmaksuun sisältyy Ekonomi-lehti ja Talouselämä. Muita ammattilehtiä voi tilata jäsenhintaan.

■ Kymenlaakson Ekonomit ry:n 40-vuotisjuhlayleisö ohjelman lumoissa Kouvolan Upseerikerholla 21.9.1985

SEFE RY 50 VUOTTA

Juhlavuoden 1985 päätapahtuma, kolmipäiväiset Ekonomipäivät, pidettiin syyskuussa Finlandia-talossa. Päivien teema, Terve talous – kulttuurimme perusta, houkutteli paikalle ennätyksellisen osallistujamäärän. Kuten myös avajaispäivän iltatilaisuus, johon osallistui yli 1400 vierasta. Kunniavieraana avajaisissa oli rouva Tellervo Koivisto.

Juhlavuoden kunniaksi julkaistiin SEFEn 50-vuotishistoriikki, jonka oli toimittanut liiton pitkäaikainen toiminnanjohtaja Heikki Hara, joka oli jäänyt eläkkeelle huhtikuussa 1982. Kaikki jäsenyhdistykset olivat kuluneiden 19 vuoden aikana olleet enemmän tai vähemmän kanssakäymisissä Haran kanssa. Sopivasti Ekonomipäiville valmistui myös Ekonomimatrikkeli, joka sisälsi tiedot 25 000 ekonomista, sekä professori Kauko Räsäsen suunnittelema SEFEn 50-vuotisjuhlamitali, joka symboloi rahan merkitystä. Mitalin etupuolella on kuvattu rahavirta, jonka varrella elinkeinoelämän eri sektorit toimivat. Kääntöpuolella on aurinkoa kuvaavan antiikin rahan lämmössä paistattelevia ihmishahmoja. Liiton 25 jäsenyhdistystä onnittelivat SEFEä yhteisellä lahjalla. Lahjaksi valittiin Gustav Beckerin valmistama klassinen, tummaksi petsattu pähkinäpuinen seinäkello. Kelloon kiinnitettyyn messinkilaattaan on kaiverrettu kaikkien jäsenyhdistyksien nimet aakkosjärjestyksessä. Lahjan kustannukset jaettiin jäsenyhdistysten jäsenmäärän mukaan.

KYMENLAAKSON EKONOMIT RY 40 VUOTTA

Syyskuun 21. päivänä 1985 Kouvolan Upseerikerholla pidetty juhlava tilaisuus alkoi coctailien nauttimisella klo 18.00. Juhla jatkui puhein, muisteluin ja tervehdyksin. Yhdistyksen puheenjohtaja Jouni Honkasen tervetuliaissanojen jälkeen seurasi Suomen Ekonomiliiton tervehdys. Tervehdyssanojen jälkeen puheenjohtaja Tauno Huhtala luovutti SEFEn lahjasalkun yhdistyksen sihteerille, Arja Tanskaselle. Kaksi yhdistyksen ensimmäistä uutta viiriä ojennettiin perustajajäsen Eino Viljaselle ja pitkäaikaiselle johtokunnan jäsenelle Ahti Nuottimäelle, joka esitti tilaisuudessa katsauksen laatimaansa yhdistyksen 40-vuotishistoriikkiin.

Virallisemman osuuden jälkeen nautittiin herkullinen päivällinen. Sen lomassa kronikoitsivat ja myös musisoivat Jaska ja Peska humoristiseen tyyliinsä. Varsinaisesta tanssimusiikista huolehti Kouvolan Rautatieläisten Soittokunta, jonka tahdissa tanssittiin tyylikkäästi kuin linnan juhlissa konsanaan. Juhlaan osallistui 28 yhdistyksen jäsentä, 15 seuralaista ja yksi yhdistyksen ulkopuolinen kutsuvieras. Juhlan ajan Upseerikerhon baarin videossa pyöri SEFEn palkitsema Kakku-filmi. Ennen juhlaa lehdistölle oli pidetty tiedotustilaisuus, jossa kerrottiin SEFEn ja jäsenyhdistyksen toiminnasta. Palstatilaa saatiinkin varsin mukavasti.

SEFE:N SYYSLIITTOKOKOUS 1988

Amer-yhtymän pääkonttorin tiloissa Helsingissä pidettyyn syyskokoukseen osallistui edustajia 21 jäsenyhdistyksestä. Kymenlaakson Ekonomit ry:stä paikalla oli johtokunnan jäsen Hilkka Mattila. Kokous hyväksyi liitolle vuosille 1989 – 1992 kokonaissuunnitelman, joka sisälsi sekä perus- että kehityssuunnitelman. Kokous päätti myös vuoden 1989 talousarvion, valitsi puheenjohtajat ja uudet hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi. Vuonna 1988 pidettiin myös toinen tärkeä kokous, liiton ensimmäinen puheenjohtajien neuvottelutilaisuus Helsingissä. Tilaisuuteen osallistui Kymenlaakson Ekonomit ry:stä yhdistyksen puheenjohtaja Eija Hämäläinen.

Vuoden 1989 toimintasuunnitelmassa SEFEn toiminnan painopiste oli ulospäin suuntautumisessa. Pyrkimyksenä oli kehittää yhteyksiä pohjoismaisiin ekonomijärjestöihin ja yleensä aktivoida kansainvälisiä yhteyksiä. Osana kansainvälistymistä olivat SEFEn järjestämät Ekonomipäivät Tallinnassa elokuussa 1989. Yhdistyksen puheenjohtaja Eija Hämäläinen ja varapuheenjohtaja Risto Kuusisto osallistuivat tilaisuuteen, jossa he tutustuivat mahdollisiin virolaisiin yhteistyökumppaneihin. Hämäläinen ja Kuusisto kertoivat myöhemmin johtokunnan kokouksessa, että yhteistyössä tulee olemaan ongelmia kirjanpidollisten ja tase- ja tuloslaskelma eroavaisuuksien suhteen.

SEFEN STRATEGIAPROSESSI

Ammattikorkeakoulukokeilut alkoivat Suomessa syksyllä 1991. Kymenlaaksossa sekä Kotkan että Kouvolan seutu jättivät yhteiseen ammattikorkeakoulutoimintaan tähtäävän hakemuksen 1. elokuuta 1996 alkaen. Virallisesti Kymenlaakson va. ammattikorkeakoulu aloitti toimintansa samana päivänä. Vakinaiseksi ammattikorkeakoulu muutettiin 1.8.1999. Ensimmäiset tradenomit valmistuivat jo samana syksynä. SEFE oli käynnistänyt jo vuonna 1995 strategiaprosessin, joka koski olennaisesti myös ammattikorkeakoulusta valmistuvia tradenomeja. Prosessi käsitteli mm. uran hallintaa ja kysymyksiä mm. siitä, mikä tutkinto antaa oikeuden liittyä SEFEen. Toukokuussa 1997 SEFEn neuvottelupäiväristeilyllä m/s Silja Serenadella tehtiin 43 kohtaa sisältävä Väittämiä arvoista ja arvostuksista –kysely. Jäsenkuntaa koskevaan väittämään ”Mielestäni tradenomit tulisi hyväksyä SEFEn jäseniksi” 83 henkilöä vastasi kielteisesti. Vain kolme hyväksyi väittämän ja tämä jäi liiton kannaksi. Tradenomit perustivat Tradenomiliiton, joka kuuluu Akavaan.

Jäsenistöä hyödyttävä koulutuspolitiikka

Työvaliokunnan asettaman koulutustyöryhmän loppuraportti Jäsenistöä hyödyttävä koulutuspolitiikka oli esitys SEFEn koulutuspoliittisen toiminnan järjestämiseksi vuonna 1998. Raportin mukaan SEFEn tavoitteena tulee olla paikallisen osaamisen kasvattaminen sellaiselle tasolle, että yhteydenotto SEFEen opiskelijajärjestöistä, yliopistoista, ekonomiyhdistyksistä sekä opetusministeriöstä muuttuvat asianomaisille luontevaksi tavaksi hankkia tietoa kauppatieteellisestä alasta tai merkittävimmistä paikkakuntakohtaisista kysymyksistä. SEFEn seuraavan toimintavuoden keskeisenä ajatuksena koulutuspolitiikassa oli nostaa sidosryhmien tietotasoa järjestämällä koulutusta, toimimalla valtakunnallisena keskustelufoorumina ja kannustamalla eri osapuolia yhteistyöhön.

AKAVAN ALUETOIMINTA

Kouvolan seudun akavalaiset lähettivät vuonna 1988 hyvin perustellun ehdotuksensa Akavan aluetoimiston sijoittamisesta Kouvolaan. Olihan Kouvolasta kehittynyt vireä kaupunki, erityisesti liikenneyhteyksiltään Kymen läänin keskus. Toisaalta Kymenlaakson ay-piiri omisti toimitilan Käsityöläiskadulla, johon myös Akavan aluetoimisto voitaisiin sijoittaa. Jo seuraavana vuonna ehdotus toteutui. Kymen aluetoimiston avajaiset pidettiin toukokuussa 1989. Akavan Kymen aluetoimikuntaan kuuluivat SEFEn edustajina Kymenlaakson Ekonomit ry:n työmarkkina-asioiden yhdyshenki-

lö, ekonomi Mauri Mattila jäsenenä ja yhdistyksen sihteeri, ekonomi Hilkka Mattila varajäsenenä.

Lokakuussa 1980 järjestetyihin veroiltamiin osallistui edustajia 43 eri yrityksestä. Kuvassa vas. yhdistyksen puheenjohtaja Markku Houni ja luennoitsijat Mirjami Ripatti ja Aaro Rajamäki

Aluetoiminnan merkitys muuttui 1.1.1994, kun aluekehitystyö siirrettiin maakuntien liittojen tehtäväksi. Suomen EU-jäsenyys lisäsi mm. työvoimapiireissä erilaisia hankeresursseja, mikä edellytti myös akavalaista vaikuttamista ja edunvalvontaa. Akava keskusjärjestönä oli uudelleenorganisoitu. Edunvalvonta oli siirretty yksityissektorilla YTN ry:lle, julkisella sektorilla Akavalta JS:lle ja ammatinharjoittajilla oli oma edunvalvontaorganisaationsa. Tämän lisäksi kansainvälisyys keskusjärjestön toiminnan keskeisenä osana oli EU-ratkaisun myötä laajenemassa.

Toimikautena 2005-2006 AKAVAn aluetoimikuntia oli 15. Aluetoimikunnat koostuvat noin 25:stä luottamustoimisesta jäsenestä, jotka edustavat AKAVAn jäsenliittoja, sekä toimikunnan 1-2 opiskelijajäsenestä. Aluetoimikuntien vaikuttaminen keskittyy koulutus-, työvoima- ja työllisyyskysymyksiin, tutkimus- ja innovaatiotoimintaan sekä työelämän kehittämiseen.

KYMENLAAKSON EKONOMIEN VEROILTAMAT

Kymenlaakson kauppakamari, Kotkan Nuorkauppakamari, Kymenlaakson Ekonomit ja Verovirkailijoiden Liitto järjestivät ensimmäisen verotukseen liittyvän kurssipäivän Kotkan Kaupunginteatterissa vuonna 1968. Teemana oli liikeverotuksen uudistus. Tämä tilaisuus aloitti nykypäivään saakka ulottuvan sarjan verotukseen liittyviä tilaisuuksia, joita kutsutaan edelleen veroiltamiksi. Näistä ajankohtaisista koulutustilaisuuksista julkaistiin lehti-ilmoituksia Kymenlaakson Ekonomien jäsenalueen lehdissä. Osa oli saanut tiedon veroiltamista Kymenlaakson Kauppakamarin jäsentiedotteesta, työnantajalle lähetetystä mainoskirjeestä tai henkilökohtaisesti saadusta kirjeestä.

Veroiltamien ohjelma pyrittiin saamaan mahdollisimman käytännönläheiseksi. Jos aiheena oli esim. veroilmoituksen laatimiseen liittyvät ongelmat, tilaisuuteen osallistujille jaettiin malliveroilmoitus, jonka käsittelyn yhteydessä paneuduttiin laajemminkin keskeisiin verotuskysymyksiin. Veroiltamien luennoitsijat ovat olleet tunnettuja veroasiantuntijoita. Yksi ensimmäisten vuosien useimmin kutsutuista luennoitsijoista oli verohallituksen entinen ylitarkastaja, ekonomi Aaro Rajamäki. Hän oli tullut monelle tutuksi jo Ekonomiliiton koulutuskeskuksen, SEFEKin järjestämistä liikeverotusseminaareista. Veroiltamissa Rajamäki luennoi välittömän verotuksen ajankohtaisista aiheista. Suosittu luennoitsija oli myös verohallituksen välillisen verotuksen puolella toiminut ylitarkastaja, OTK Mirjami Pipatti.

Veroiltamia markkinoitiin lähinnä yhdistyksen ulkopuolisille. Lokakuussa 1980 järjestettyjen ensimmäisten Veroiltamien osanottajaluettelon mukaan osanottajat edustivat 43 eri yritystä. Osallistumismaksu oli yhdistyksen jäseniltä 90 markkaa ja ulkopuolisilta 120 markkaa. Kymenlaakson Ekonomit ry anoi ja sai Suomen Ekonomiliiton liittohallituksen työvaliokunnan tukirahastosta 2 100 markan suuruisen takuun mahdollisen tappion kattamiseen. Takuurahaa ei hyvän osanottajamäärän vuoksi tarvittu. SEFEn takuurahaa voitiin anoa isompiin, maksullisiin koulutustilaisuuksiin. Yleensä veroiltamat kestivät noin neljä tuntia. Luentojen aikana ja niiden jälkeen oli mahdollista esittää luennoitsijoille kysymyksiä. Veroiltamien tasoa seurattiin veroiltamien arvostelukyselyllä, joka jaettiin tilaisuuteen osallistujille ja jonka myös suhteellisen usea palautti.

Oma toimipaikkarekisteri

Veroiltamien yhteydessä kerättyjen tiedustelujen mukaan suurin osa ensimmäisiin veroiltamiin osallistuneista oli saanut tiedon tilaisuudesta työnantajalle lähetetystä mainoskirjeestä. Vuonna 1986 lähetettiin tieto veroiltamista kaikille Kymen läänin kaupungeille ja tilitoimistoille, Lahden tilitoimistoille ja yli 10 hengen yrityksille. Kirje lähetettiin myös takseille ja kuorma-autoilijoille. Oli aika anoa lääninhallitukselta lupaa oman rekisterin perustamiseen. Käytännössä se tarkoitti, että Kymenlaakson Ekonomit ry saisi käyttää Kymen läänin toimipaikkarekisterin osoitetietoja veroiltamien markkinoinnissa. Lokakuun alussa vuonna 1986 Kymenlaakson Ekonomit

ry:lle myönnettiin oikeus käyttää toimipaikkarekisteriä ilman edelleen myyntioikeutta. Rekisteri listattiin Kymen läänin alueella olevista toimipaikoista. Lupa anottiin ja saatiin myös seuraavina vuosina.

Veroiltamat ovat olleet kautta vuosien suosittuja koulutustilaisuuksia. Kuva vuoden 1987 veroiltamista.

Veroiltamat 1986 - 1989

Vuoden 1986 tilaisuus järjestettiin Kouvolan kaupungintalon juhlasalissa. Ylitarkastaja, ekonomi Eero Stenman luennoi ajankohtaisesta välittömästä verotuksesta. Ohjelmassa oli uutta ja vanhaa lainsäädäntöä, mm. investointivaraus ja tutkimusvähennys, ja tilinpäätöksen ja veroilmoituksen tekeminen vuodelta 1985. Apulaisosastopäällikkö, OTK Mirjami Pipatin aiheena oli ajankohtaisia aiheita liikevaihtoverotuksesta, esim. budjettimuutokset ja liikevaihtoverotusmenettelyn uudistaminen. Veroiltamat kiinnostivat myös lehdistöä. Sekä Kymen Sanomat että Kouvolan Sanomat haastattelivat luennoitsijoita väliajalla.
Tilaisuuden kustannukset pidettiin alhaisina talkootöillä ja eri yritysten tuen turvin. Osallistumismaksu oli 270 markkaa / osallistuja. Maksu sisälsi koulutustilaisuuden lisäksi monikymmensivuisen luentomateriaalin, jonka luennoitsijat olivat lähettäneet etukäteen yhdistykselle monistettavaksi, sekä kahviossa tarjottavan teen tai kahvin ja voileivän. Noin sadan henkilön osanottajamäärä koostui pääasiassa kirjanpitotoimistojen ja yritysten edustajista. Vuoden 1986 Veroiltamien osallistujat edustivat 53 eri työnantajaa.

Veroiltamiin on ollut mahdollista lähettää kysymyksiä, jotka on toimitettu luennoitsijoille etukäteen. Vuonna 1986 esimerkiksi Stenman sai vastata kysymykseen Mitkä ovat ensi vuoden alusta voimaan tulevan konserniavustuksen säädökset ja edellytykset konserniavustuksen suorittamiseen? OTK Pipatti taas sai vuonna 1986 kysymyksiä investointien liikevaihtoverovähennyksestä mm. Mitä muutoksia on vuoden 1987 alusta tulossa tuotannollisia investointeja koskevaan liikevaihtoverovähennysoikeuteen? Seuraavana vuonna Pipatti sai mm. seuraavan etukäteiskysymyksen: Miksi lentopolttoaine on vapautettu liikevaihtoverosta? Onko syynä valtioenemmistöisen yhtiön kasinotalous vai matkustajien säälittävyys?

Vuonna 1989 veroiltamat järjestettiin kymmenettä kertaa. Yhtä monta kertaa oli tilaisuuksissa luennoinut OTK Pipatti Tilintarkastajien Oy:stä. Kyseisenä vuonna välittömästä verotuksesta luennoi varatuomari Erkki Jääskeläinen, joka toimi verojohtajana Turun verovirastossa. Veroiltamiin osallistui 114 henkilöä, joista 95 maksanutta ja loput sponsoreita tai omaa väkeä. Arviointilomakkeita palautettiin 64. Yleisvaikutelma oli positiivinen. Yli puolet vastanneista ilmoitti osallistuvansa myös seuraavana vuonna.

Verotus uudistuu edelleen

Lainsäätäjä ja verottaja pitivät edelleen huolen siitä, että veroiltamien järjestäminen oli tarpeellista. Sekä välittömään että välilliseen verotukseen tulee jatkuvasti muutoksia. Maan parhaisiin veroasiantuntijoihin kuuluvat luennoitsijat, oik.kand. Pipatti ja varatuomari Jääskeläinen, aloittivat uuden vuosikymmenen luentosarjan. Pipatti käsitteli vuoden 1990 veroiltamissa 1.10.1991 voimaan tulevaa uutta liikevaihtoverolakia, jonka hän sanoi Kouvolan Sanomien 13.11. tehdyssä haastattelussa olevan askel kohti arvonlisäveroa. Kyseinen arvio toteutui ennakoitua nopeammin. Jo kaksi vuotta myöhemmin Pipatti käsitteli siirtymistä arvonverojärjestelmään. Vuonna 1990 Jääskeläinen taas luennoi mm. kiinteistöverouudistuksesta, sukupolvenvaihdoksesta ja korkojen vähentämisongelmista.

Vuonna 1990 Kymenlaakson Ekonomit ry:n jäsenmäärä oli 160 henkilöä. Veroiltamien järjestämisessä oli paljon muistettavaa, mutta kyseisenä vuonna 45 vuotta täyttävältä yhdistykseltä se kävi jo rutiinilla. Luennoitsijoiden pyytäminen, tilavaraus, osoiterekisterin hankinta, karsinta, täydennys ja kehittely, luentojen sisältö, talousarvio, tiedottaminen, postitustalkoot, luentoaineiston monistus, väliaika-, lounas- ja päivällistarjoilun järjestäminen, aikataulujärjestelyt, aineistosalkut, koulutustakuuvaraus SEFEltä, osanottajaluettelon ylläpito, kirjoitus ja monistus, arviointilomakkeen tarkistus, monistus ja keräys, tapahtumapäivän etukäteisjärjestelyt…

Veroiltamat 90 pidettiin Kouvolan kaupungintalon juhlasalissa. Arviointilomakkeissa usein moitteita saanut tilaisuuden pitopaikka sai yhdistyksen puheenjohtajan Eija Hämäläisen varautumaan tilanteeseen. Salin piirtoheitin ei ollut voimakastehoinen ja näkyvyys salissa oli huono, joten Hämäläinen pyysi luennoitsijoita käyttämään kalvoissa ”näkövammaistekstiä”. Näkyvyys paranikin huomattavasti, joten arviointi-

lomakkeissa ei enää ollut kommentteja huonosta näkyvyydestä vaan huonosta kuuluvuudesta. Kaksi vuotta myöhemmin veroiltamat pidettiin Kouvola-talon musiikkisalissa, jossa sekä kuuluvuus että näkyvyys oli hyvä. Osallistumismaksu vuonna 1990 oli 500 markkaa osallistujalta. Maksuun sisältyi luentomateriaali ja väliajalla kahvi- ja voileipätarjoilu. Tilaisuuden jälkeen yhdistyksen hallitus kokoontui perinteiseen tapaan yhdessä luennoitsijoiden kanssa päivälliselle paikalliseen ravintolaan.

Veroiltamat aina ajan tasalla

1980-luvulta lähtien julkiset menot olivat jatkaneet kasvuaan. Seuraavan vuosikymmenen alkuvuosien taloudellinen lama osui julkisen sektorin kasvuvaiheen jälkitilanteeseen. Syntyi vaikea tilanne. Julkinen valta oli sitoutunut pyrkimään uuteen taloudelliseen kasvuun, mutta toisaalta myös keskeisten hyvinvointipalveluiden turvaamiseen. Julkisen yksikön tulot eivät kerry kuten yrityksillä, jotka saavat tulonsa myymällä suoritteitaan ja palveluitaan, vaan julkisen sektorin tulot kertyvät pääosin pakkovaltaan perustuvista veroista. Näitä verotuloina tai muulla tavalla kerättyjä valtion varoja on käytettävä niihin tarkoituksiin, mihin eduskunta on päättänyt niitä käyttää.

Taloudellisesta näkökulmasta katsottuna valtion virastojen ja laitosten tehtävänä on toimeenpanna eduskunnan päättämä talousarvio. Valtion taloustapahtumia myös seurataan hallinnollisen kirjanpidon avulla ja koska kirjanpito seuraa talousarviota, se noudattaa talousarvion rakennetta ja laadintaperiaatteita. Joten julkisella sektorilla työskentelevien ekonomien on tunnettava valtion varainkäyttöä sääteleviä lakeja, asetuksia ja säännöksiä. Valtion kirjanpidossa jokainen tilitoimisto huolehtii omien kirjanpitotapahtumiensa kirjaamisesta. Valtion keskuskirjanpitoa taas hoitaa valtiokonttori.

Veroiltamat eivät kuitenkaan varsinaisesti ole käsitelleet yksinomaan julkisen sektorin verotusta, mutta useat aiheista olivat erittäin hyödyllistä tietoa myös julkisella sektorilla työskenteleville. Esimerkiksi vuoden 1992 Veroiltamissa asiantuntijat käsittelivät uusiutuvaa kirjanpitolainsäädäntöä, jossa EY-direktiiveillä oli keskeinen merkitys. Tilaisuudessa käsiteltiin myös siirtymistä liikevaihtoverosta arvonlisäjärjestelmään, joka saattoi palvelualat ja rakennustoiminnan veron piiriin. Vuonna 1998 yksi Veroiltamien aiheista oli Euron käyttöönotto kirjanpidossa. Tammikuun 1. päivänä 1999 etenkin virkamiesten oli hallittava euron käyttö.

Vuoden 1996 koulutustilaisuuden palautteet

Kyselylomakkeen palautti 42 osanottajaa. Heistä 20 sai tiedon tilaisuudesta esimieheltään, 14 henkilökohtaisena postina, viisi lehti-ilmoituksesta ja kaksi muuten. Lähes kaikki osanottajat pitivät tilaisuuden pituutta sopivana. Veroiltamat vastasi hyvin heidän odotuksiaan. Tilaisuuden yleisjärjestelyt olivat enemmistön mielestä myös hyvät, samoin asiantuntevat ja miellyttävät esiintyjät, erityisesti OTK M. Pipatti. Sekä KTM

Päivi Rädyn että M. Pipatin selkeä esitystapa ja ajankohtaiset esimerkit miellyttivät kuulijoita.

Kaikki osanottajat eivät tosin pitäneet siitä, että luennoitsijat käsittelivät aika paljon isojen yritysten asioita, vaikka suuri osa kuulijoista edusti tilitoimistoja, joilla oli asiakkaina pieniä yhden tai kahden ihmisen yrityksiä. Seuraava mielipide oli tarkoitettu sekä järjestäjille että luennoitsijoille: *"Miettikää kenelle tilaisuuden järjestätte. Täällä suurin osa tilitoimistojen henkilökuntaa, ja luennoitsija puhuu kenserneistä, esim. Nokiasta. Kuulijoista kai ani harva on tekemisissä suurien konsernien kanssa. Yritämme kovin soveltaa tiedot omiin pikku asiakkaisiin ja löytää yhtäläisyyksiä. Uskon, että on raflaavampaa puhua Nokiasta kuin Pöntysen konepajasta, jossa yrittäjä itsse on juoksupojasta – toimitusjohtajaan. Miettikää, kuinka paljon Suomen yrityksistä on pienyrittäjiä!"*

Projekti Veroiltamat 2000

Kymenlaakson Ekonomit ry:n ja Kymenlaakson ammattikorkeakoulun liiketalousosaston yhteistyöprojektin toteuttavana ryhmänä oli liiketalouden opiskelijat. Tämän harjoitustyöprojektin johtajana oli AMKn opettajana toiminut Pekka Olkku. Hänen mukaansa opiskelijat selvisivät tehtävästään varsin hyvin, vaikka oppia oli välillä haettava "kantapäiden kautta". Projektin toteuttajat tosin saivat tukea myös Kymenlaakson Ekonomeilta, lähinnä yhdistyksen koulutusvastaavana toimivalta ekonomi Ulla Pietilältä ja ekonomi Tuomo Nurmelta, joka oli tuolloin yhdistyksen rahastonhoitaja.

Kutsuja lähetettiin kaikkiaan 550. Jos ei lasketa projektiin osallistuneita opiskelijoita, osallistujia oli noin 90. Veroiltamat 2000 osallistumismaksu oli 600 mk/henkilö. Kouvola-talon musiikkisalissa järjestetyssä tilaisuudessa varatuomari Kirsti Auranen Ernst & Young Oy:stä luennoi arvonlisäverotuksen ajankohtaisista kysymyksistä. Niitä olivat mm. työmatkoihin liittyvät kysymykset, laskumerkinnät ja uudet KHOn päätökset sekä henkilökuntakulujen alv-vähennykset. Toisena luennoitsijana oli KTM Päivi Räty Teollisuuden ja Työnantajaliiton Keskusliitosta. Hän käsitteli ajankohtaisia asioita hyvästä kirjanpitotavasta ja kertoi, mitä uutta oli tulossa kirjanpitolainsäädäntöön. Veroiltamiin osallistuneille jaettiin perinteiseen tapaan palautekyselylomakkeet. Vastanneiden kesken arvottiin kaksi SEFEn lahjoittamaa WSOYn Ekonomia-sarjan kirjaa.

Arvonlisävero oli keskeinen aihe myös vuonna 2002 pidetyissä Veroiltamissa. Varatuomari Kirsti Auranen luennoi mm. kiinteistöasioiden ajankohtaisista arvonlisäveromuutoksista. Toisena luennoitsijana oli KTM, KHT Kaija Pakkanen KPMG Wideri OY AB:stä. Hänen aiheenaan taas oli mm. kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön nykyvaihe tilinpäätöksen kannalta. Ensimmäistä kertaa Veroiltamien historian aikana kyseiseen tilaisuuteen oli mahdollista ilmoittautua myös sähköpostitse. Korkeatasoisen luentomateriaalin liitteenä oli Euroopan yhteisöjen virallinen lehti, joka sisälsi 1. tammikuuta 2004 voimaan tulevan direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta arvonlisäverotuksen laskuttamiselle asettamien vaatimusten yksinkertaistamiseksi, ajanmukaistamiseksi ja yhdenmukaistamiseksi.

Veroiltamat 25 vuotta

Vuonna 2004 ei pidetty perinteisiä Veroiltamia, koska tapahtuma uudistui ja ajankohta siirtyi alkuvuoteen, jolloin lakimuutokset olivat tiedossa. Päätettiin myös, että jatkossa käytetään verohallinnon luennoitsijoita. Viisautta verotukseen –tilaisuus järjestettiin Kotkan kirjastossa 1.12.2004 ja Kouvola-talossa 2.12.2004. Kasvuun kannattavasti -projekti oli mukana järjestelyissä. Osallistumismaksuna oli 60 eur / henkilö. Yhteensä tilaisuuksiin osallistui 90 henkilöä.

Oli kulunut jo 25 vuotta siitä, kun Kymenlaakson Ekonomit ry järjesti ensimmäiset Veroiltamat, joten Viisautta verotukseen –koulutustilaisuus oli myös historiallinen tilaisuus. Avaussanat lausui toimitusjohtaja, DI Marja-Leena Joukainen Tulosmarkat Oy:stä. Sitten tehtiinkin mielikuvamatka Kymenlaakson Ekonomit ry:tä edustavan ekonomi Heimo Keskitalon johdolla. Ei muuta kuin silmät kiinni ja jotain ongelmaa miettimään…Tehtävän keskeisenä ajatuksena oli, että kaikilla on olemassa ratkaisu ongelmiin, jos sen saa vain houkuteltua ulos. Yhdistyksen koulutusvastaavana vuonna 2004 toiminut, liikkeenjohdon valmentaja Keskitalo sai yleisöltä myönteisen vastaanoton.

Viisautta verotukseen –tilaisuuden ensimmäisenä luennoitsijana toimi Kaakkois-Suomen veroviraston osastopäällikkö Kyllikki Anttila, joka käsitteli arvonlisäverotuksen kompakohtia, joita viime aikoina oli eniten kyselty. Anttilan esittämät käytännön esimerkit olivat mielenkiintoisia, esitystapa miellyttävä ja luennon aikana esitettiin paljon kysymyksiä. Luento päättyi hauskaan Pomo-vitsiin. Toisena luennoitsijana oli KTH Kaija Pakkanen, KPMG. Hän kävi pääpiirteittäin läpi kirjanpitolain ja osakeyhtiölain uudistuksia ja tarkennuksia. Pankkien kustantaman kahvitarjoilun jälkeen oli mahdollisuus tutustua Netvisor Accounting –palveluun.

Ennen seuraavaa taukoa perehdyttiin veroasiantuntija Ari Engblomin, KPMG, johdolla yritys- ja osinkoverotuksen ajankohtaisiin asioihin. Asiantuntevaa ja erittäin sujuvasanaista Engblomia saatiin kuulla vielä seuraavan tauon jälkeenkin. Tällä kertaa aiheena oli Yrityskaupat ja hallittu luopumissuunnitelma. Samasta aiheesta luennoi myös toim.joht. Antti Urrila KPMG Yrityspalvelut Oy:stä. Viisautta verotukseen –tapahtuman viimeinen luennoitsija oli pankinjohtaja Marita Vesalainen Sampo Pankki Oyj:stä. Vesalaisen aiheena oli Pankki tukena muutosvaiheessa.

Palaute tilaisuuksista oli pääasiassa positiivista. Luennoitsijoista erityisesti Ari Engblom sai hyvin myönteisen palautteen. Verotilaisuudet ovat olleet kautta vuosien suosittuja koulutustilaisuuksia, joten veroiltamaperinnettä aiotaan jatkaa, mutta tilaisuuden ajankohtaa muutetaan paremmin suurille yrityksille sopivaksi.

KYMENLAAKSON EKONOMIT RY 50 VUOTTA

Kouvolan teatterissa 23.9.1995 järjestettyyn vastaanottotilaisuuteen saapui 81 henkilöä. Tervetuliaismaljan jälkeen Ekonomiliiton puheenjohtaja Harri Tilli esitti tervehdyksensä, jonka jälkeen juhlaväki siirtyi nauttimaan Zorbas-musikaalista. Väliajalla tarjottiin kahvit ja ekonomileivokset. Varsinainen 50-vuotisjuhla pidettiin Kouvolan Vaakunassa. Herkullisen päivällisen jälkeen juhlassa palkittiin SEFEltä 50-vuotislahjaksi saaduilla viireillä edelliset puheenjohtajat Eija Hämäläinen ja Risto Kuusisto sekä kukitettiin stipendien saajat. Esiintyjänä juhlassa oli KIFCin kansantanssiryhmä, joka esitti kreikkalaisia tansseja.

50-juhlavuotenaan Kymenlaakson Ekonomit ry muisti myös entisiä puheenjohtajiaan. Yhdistyksen hallitus luovutti heille KymE:n viirit teatteriretkillä, kokouksissa ja yritysvierailujen yhteydessä henkilökohtaisesti. Samalla yhdistys kiitti heitä yhdistyksen hyväksi tehdystä arvokkaasta työstä (liite 1). Veroiltamien 1998 yhteydessä KymE:n 50-vuotisjuhlaviirit luovutettiin myös Mirjami Pipatille ja Päivi Rädylle kiitokseksi monivuotisesta yhteistyöstä.

50-vuotias Kymenlaakson Ekonomit ry mustaa entisiä puheenjohtajiaan. Viirien jaon suoritti puheenjohtaja Kai Koski (vas.). Kuvassa oikealta Eija Hämäläinen, Jouni Honkanen ja Risto Kuusisto.

KYMENLAAKSON EKONOMIEN STIPENDIRAHASTO

Kymenlaakson Ekonomit ry:lle oli vuosien mittaan kertynyt ”ylimääräistä” rahaa, jonka tuotto haluttiin jakaa stipendeinä kymenlaaksolaisille ekonomiopiskelijoille. Tämä edellytti kuitenkin yhdistyksen sääntöjen muuttamista, koska niissä ei ollut mainintaa ko. käyttötarkoituksesta. Vuonna 1992 yhdistyksen johtokunta käynnisti sääntöjen muutosprosessin. Sääntöjen muutos edellytti ¾ enemmistön hyväksymistä kahdessa peräkkäisessä yhdistyksen kokouksessa. Johtokunnan kokouksessa vuonna 1994 Kymenlaakson Ekonomit ry:n stipendejä päätettiin jakaa kaksi kappaletta ensimmäistä kertaa yhdistyksen 50-vuotisjuhlassa vuonna 1995. Stipendin suuruus oli 4000 markkaa. Ensimmäisten stipendien saajat olivat Outi Junnonen ja Saija Muona.

Stipendi Kymenlaakson kehittämiseen

Vuonna 1998 stipendihakemuksia tuli kaikkiaan 40 kpl. Hakijoiden joukossa oli ykkösvuosikurssilaisista aina tohtorin väitöskirjaa tekeviin. Merkittävimpänä valintakriteerinä pidettiin kuitenkin kyseisenä vuonna opittujen tietojen ja taitojen hyödyntämismahdollisuutta Kymenlaakson kehittämisessä. 4000 mk:n stipendin saajaksi valittiin kauppat. yo. Pekka Vikström (HKKK) Kouvolasta. Hänen pro gradu –tutkielmansa aiheena oli yksityisrahoituksen käyttömahdollisuudet ratahankkeissa. Tutkielman toimeksiantajana oli Liikenneministeriön alainen Ratahallintokeskus. Vikström kertoi KymE:n johtokunnankokouksessa 10.11.1998 tutkielmastaan ja luovutti sen yhdistykselle. Kuukautta myöhemmin hän toimitti sääntöjen mukaisesti tilityksen stipendin käytöstä.

KALVOTON MIES KELVOTON

Ei tiedetty vuonna 1985, mihin tekniikka vielä kehittyykään, kun yhdistyksen yritysvierailun yhteydessä pidettyä luentoa kalvojen käytöstä mainostettiin otsikolla Kalvoton mies kelvoton. Virallisen luennon otsikkona oli tosin Kuva verbaalisen esityksen tukena – vai esteenä. Piirtoheitinkalvot tulivat jäädäkseen, mutta Kymenlaakson Ekonomit ry seurasi joka suhteessa aktiivisesti aikaansa. Yhdistyksen historian ensimmäinen videoneuvottelu pidettiin 18.4.1996. Tämä tietoliikennealan teemailta järjestettiin osittain videoneuvotteluna Suur-Savon ekonomien kanssa Kouvolan Telellä. Tilaisuuden alustajat olivat Kouvolasta ja Mikkelistä. Aiheina olivat Telecom Finland Oy tänään, Matkapuhelinpalvelut yrityksille ja Teleratkaisut yrityksille ja kuluttajille. Neuvottelun aiheena oli jäsenistön aktiivisuuden lisääminen ja mahdollinen yhteis-

toiminta. Vastaisuudessa päätettiin vaihtaa tietoja molempien yhdistysten suunnittelemista tapahtumista mahdollista yhteistoteutusta ajatellen.

Tietokoneiden yleistyessä 90-luvulla haaveiltiin paperittomasta toimistosta. Se ei ole toteutunut, mutta puhelimen, kirjepostin ja faxin käytöstä siirryttiin vähitellen yhä laajempaan sähköpostin käyttöön. Vuonna 2001 aika monella SEFEn jäsenyhdistysten jäsenistä oli jo sähköpostiosoite käytettävissään. Monisteet vähenivät vuodesta 2002 lähtien. Esimerkiksi SEFE-ajankohtaistiedotteen niille luottamusmiehille, joilla oli email-osoite SEFEn jäsenrekisterissä, korvasi Ekonomiverkon kautta lähetettävä tiedote liiton ja jäsenyhdistysten tapahtumista.

Sähköiseen aikaan

Hallituksen kokouksessa 2/2004 Danisco Sweeteners Oy:n tiloissa Kotkassa päätettiin, että KymE siirtyy sähköiseen tiedottamiseen saman vuoden syyskuun alusta. Jäseniä pyydettiin lähettämään yhdistykselle sähköpostiosoitteensa. Erityistoivomuksesta oli tietenkin mahdollista saada myös paperitiedote. Jo loppuvuodesta tiedote lähetettiin sähköisesti kaikille muille paitsi 30 henkilölle, jotka halusivat saada sen postitse. Hallitus päätti 8/2004 kokouksessaan, että yhdistyksen sääntöjä tullaan muuttamaan niin, että vuosikokousten kokouskutsut voidaan jatkossa lähettää pelkästään sähköpostitse.

KYMENLAAKSON EKONOMIEN TOIMINTATEEMOJA 2000-LUVULLA

Vuoden 2000 lopulla aloitettiin arkistointiprojekti Kymenlaakson Ekonomit ry:n 60-vuotisjuhlia ja historiikin kirjoittamista varten. Seuraavan vuoden toimintateemoja olivat perinteisten kokousten ja retkien lisäksi yhteistyön lisääminen lähialueilla sijaitsevien ekonomiyhdistysten ja erityisesti samassa vaalipiirissä olevien yhdistysten kanssa. Tärkeäksi katsottiin myös oman jäsenistön aktivointi, jotta he osallistuisivat useammin yhteisiin tilaisuuksiin, sekä edelleen yhdistyksen arkistojen järjestäminen. Uuden vuosituhannen alkuvuosina vuosikokouksiin ja tapahtumiin osallistuneiden määrä on ollut alle 10 % yhdistyksen 300 jäsenestä.

Yhdistyksen hallituksen kokouksessa 7/2004 päätettiin tehostaa hallituksen kommunikointia ja muuttaa viestien otsikot mahdollisimman kertoviksi. Todettiin myös, että henkilökohtainen viesti on parempi kuin jakeluryhmä. Jokaiselle uudelle jäsenelle sihteeri on lähettänyt 1.5.04 lähtien alkutervehdyksen. Mukaan on liitetty yhdistyksen viimeisin tiedote.

Kymenlaakson Ekonomit ry:n juhlavuonna 2005 hallituksessa ei ole erovuoroisia. Markkinointivastaavana toiminut Tomi Nurminen eroaa hallituksesta muuttaes-

saan toisen jäsenyhdistyksen alueelle, mutta hänen tilalleen ei valita uutta jäsentä. Hallitus jatkaa entisellä kokoonpanolla. Puheenjohtajana jatkaa Eija Kemppilä, sekä varapuheenjohtajana että markkinointivastaavana Marita Kankaanranta, sihteerinä Satu Lehto, tiedotusvastaavana Anette Vanninen, työmarkkinavastaavana Anja Koskinen, uranhallintavastaavana ja rahastonhoitajana Tuula Haaja ja koulutusvastaavana Heimo Keskitalo. Vuoden 2005 hallituksen tärkein toimintateema on yhdistyksen 60-vuotisjuhla ja siihen liittyvät järjestelyt.

KUVA HALLITUKSESTA puuttuu

”Yhdessäolo luo yhteenkuuluvuutta” kuvastaa hyvin Kymenlaakson Ekonomit ry:n ilmapiiriä yhdistyksen kääntyessä uudelle 60-vuotistaipaleelle. Ennen kaikkea toimintaan halutaan iloa, rentoa yhdessäoloa ja viihtymistä. Sitä kuvastaa myös lainaus vuoden 2004 - 2005 puheenjohtajan Eija Kemppilän tervehdyssanoista yhdistyksen jäsenille. ”Vuosikokouksessa on vuosikokousasioiden lisäksi tarjolla nauruhermojen kutkutusta”.

Kymenlaakson Ekonomit ry LIITE 1

Johtokuntien/hallitusten kokoonpano vuosina 1945–2005

Immonen Pentti	1945		
Saarto Armas	1946–1950		
Holopainen Risto	1951–1952	viiri	15.3.1997
Laine Erkki	1953	viiri	16.12.1997
Mikkola Anja	1954		
Säilä Jaakko	1955	viiri	9.4.1997
Temmes Heikki	1956		
Salonen Ahti	1957		
Aro Sorri	1958–1959	viiri	15.3.1997
Harju Jaakko	1960–1961	viiri	26.11.1997
Tuononen Arvo	1962	viiri	15.3.1997
Kovero Ora	1963	viiri	9.4.1997
Harju Reijo	1964	viiri	26.11.1997
Suojalehto Vilho	1965–1966	viiri	23.9.1995
Korhonen Raimo	1967–1968	viiri	26.11.1997
Himanen Kalevi	1969–1970		
Ståhlberg Joel	1971–1972	viiri	9.4.1997
Härkönen Lasse	1973–1974	viiri	29.11.2001
Vesén Jukka	1975–1976		
Nykänen Jorma	1977–1978		
Houni Markku	1979–1980	viiri	15.3.1997
Schauman Berndt-Gustaf	1981–1982	viiri	11.4.2002
Nuottimäki Ahti	1983–1984	viiri	21.9.1985
Honkanen Jouni	1985–1986	viiri	23.9.1995
Hämäläinen Eija (nyk. Mänty)	1987–1990	viiri	23.9.1995
Kuusisto Risto	1991–1994	viiri	23.9.1995
Koski Kai	1995–1996	viiri	9.9.2000
Wallenius Veli	1997	viiri	15.4.2003
Kellokoski Kaarina	1998	viiri	9.9.2000
Sistonen Leila	1999		
Pukkila Leila	2000		
Somppi Krista	2001–2003		
Kemppilä Eija	2004–		